

**TÜM SESLERİN
TÜRKİYE'Sİ**

**TÜM RENKLERİN
TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ**

TDBD 146 içindekiler

MART 2015 SAYI: 146

11 BAŞYAZI

12 TDB GÜNDEMİ

12- BUNDAN SONRASINA HUKUK KARAR VERECEK TDB Genel Sekreteri Tarık İşmen yeni Yönetmelik'le ilgili yargı süreci ve TDB gündemindeki diğer konularda değerlendirmelerde bulundu.

14 HABERLER

14- VERİ AKTARIMI İÇİN YENİ GENELGE Sağlık Bakanlığı'nın daha önce iki kez Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen veri aktarımına ilişkin ısrarı devam ediyor.

15- İNCE MEMEDLERDE YAŞAYACAK Türkçe edebiyatın en önemli isimlerinden Yaşar Kemal'i geçtiğimiz 28 Şubat'ta yitirdik.

16- GSS BİLİMSEL DANIŞMA KURULU'NDA YER ALACAĞIZ Sosyal Güvenlik Kurumu'na danışmanlık yapacak GSS Bilimsel Danışma Kurulu'na Türk Dişhekimleri Birliği de davet edildi.

18- ATO DAVASI REDDEDİLDİ Gezi Parkı protestoları sırasında göstericilere sağlık yardımı yaptıkları gerekçesiyle, Ankara Tabip Odası Yönetim ve Onur Kurulları'nın görevden alınması talebiyle açılan dava reddedildi.

20- ORTADOĞU BARIŞ KONFERANSI KESK'in düzenlediği 'Ortadoğu Barış Konferansı'nda TDB'yi Merkez Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Oral temsil etti.

22- SGOPTA ÜÇÜNCÜ YILIN SONUNA DOĞRU Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi'nde geçtiğimiz iki ay içerisinde üç ilde toplam beş okulda yapılan muayenelerle üçüncü yılın muayeneleri tamamlandı.

24- IDS 2015'TEN İZLENİMLER Köln'de iki yılda bir düzenlenen dünyanın en büyük dişhekimliği fuarında Türkiye'den katılan çok sayıda dişhekiminin yanı sıra 50 firma da stand açtı.

28- TDB 15. OLAĞAN GENEL KURULU TDB'ye bağlı 34 dişhekimisi odasından gelen delegeler 8-10 Mayıs 2015 tarihlerinde Ankara'da toplanacak.

DIŞHEKİMLİĞİNİN GÜNDEMİ

30- YÖNETMELİK YARGIYA TAŞINILYOR Yönetmelik'in 3 Şubat'ta yayımlanması üzerine TDB Başkanlar Konseyi 1 Mart 2015 günü İstanbul'da bir olağanüstü toplantı yaptı.

38- 'PARLAMENTO' ORAL SAĞLIK GÜNÜ'NDE TOPLANDI TDB, 20 Mart Dünya Oral Sağlık Günü'nde Ağız Dış Sağlığı Parlamentosu'nu topladı. Sağlık Bakanlığı'ndan yetkililerin de katıldığı toplantıda koruyucu hizmetler konusu öne çıktı.

44- 'PERFORMANS' NE GETİRDİ, NE GÖTÜRDÜ? TDB Etik Kurulu'nun Performansa Dayalı Ek Ödeme Sistemi'yle ilgili yaptığı kapsamlı çalışmadan çıkardığımız bazı sonuçları paylaşıyoruz.

46- 28-30 MAYIS'TA İSTANBUL'DA TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi hazırlıklarıyla ilgili olarak Bilimsel Komite Başkanı **Prof.Dr. Sedat Küçükay**, Dış İlişkiler Komitesi Başkanı **Dr. Duygu İlhan**, Teknik Komite Başkanı **Reha Tokgöz** ve Mali Komite Başkanı **Sait Yıldız**'dan bilgi aldık.

66- DELEGASYON SEÇİMLERİ TAMAMLANDI Geçtiğimiz Şubat ayı içerisinde yapılan Oda genel kurullarında seçilen TDB delegelerinin isimlerini yayımlıyoruz.

BİLİMSEL

60- SABİT PROTEZLERDE BİREYSEL VE FABRİKASYON DAYANAKLARIN BAŞARISI VE KARŞILAŞTIRILMASI Şükrü Can Akmansoy, Doç. Dr. Burçin Vanlıoğlu, Prof. Dr. Yasemin Kulak Özkan

PARAMEDİKAL

54- 'ÇOCUKLAR DEĞİL CEZAEVLERİ KAPATILSIN' 2014 yılında kurulan Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi'nden Alper Yalçın ve Selmin Cansu Demir cezaevlerinin çocuklar için uygun olmadığını söylüyor.

70- AMATÖR BİR FOTOĞRAFÇININ GÖZÜYLE İSTANBUL İstanbul, güzelliğine ve gün gün yokedilişine tanıklık etmemiz, belgelememiz için kucagında sürprizleriyle bekliyor bizleri • Semih Güner yazdı.

REKLAM İNDEKSİ (Alfabetik sırayla)

A-DEC	25	DENTSPLY	77	IPANA	Arka kapak	SIRONA	57
AGS MEDİKAL	69	DÜRR DENTAL	43	KAVO	06	ŞAFAK DENTAL	49
AKTİF DİŞ TIC.	62	EREN DİŞ DEPOSU	37	LİDER DİŞ	17-75	TRIADENT	33
BEGO	59	ESAS DENTAL	15	ORAL B	Ön kapak içi-79	UNIMED	51
COLGATE	82-Arka kapak içi	GÜLSA	05	ONUR DİŞ DEPOSU	04	3M ESPE	07
		HERAEUS KULZER	23	PARADONTAX	21	ÜNALDI MEDİKAL	26-27
		IMC PROTEZ	41	SENSODYNE DİŞ FIRÇASI	03	VOCO	29
		IVOCCLAR-VIVADENT	19-73	SENSODYNE	53	ZHERMACK	10

Prof. Dr. Taner Yücel TDB Genel Başkanı

Türkiye için bir örnek

Türk Dişhekimleri Birliği'nin bir dönemini daha geride bırakırken meslektaşlarımla biraz –eski tabirle- hasbihal etmek istedim. Biten süreçleri, başlayacak olanları değerlendirmek, eksikleri saptayıp yeniden yapılanma için projeler üretmek... Paylaşmak, tartışmak, planlamak... Ve tüm bunları kelimelere dökmek... Ülkenin bir ucundakine, kapı komşuna, oda arkadaşına ya da yönetici arkadaşına; hepsine yeniden merhaba demek. Yeniden ve yeniden anlatmak....

Bu söz yolculuğu kimi kez kapağı açılmamış bir dergide, kimi kez gözden kaçan bir sözcüğün yanlış kullanımında hapsolür. Ama tek bir teşekkür ya da anlatmaya çalıştığın umuda yol gösteren bir fikir kucaklar insanı ve tekrar yeni baştan üretmek için güç bulursun kendinde...

Bazen sadece bir çürüktür çözülmesi gereken. Ama onu tedavi etmenin yetmediğini, başlamasının önlenebileceğini, çürüksüz, sağlıklı bir yaşam sürmenin mümkün olduğunu bilmek önceliği de değiştirir. O günkü sorunu çözenin yanı sıra geleceğe ışık tutmak istersin ürettiklerinle... İşte bu önceliğimizdir, örgütümüzün dinamizmini ayakta tutarken yaptığımız her projenin yapı taşı...

Yaşadığımız ülkenin ne geçmişinden ne geleceğinden vazgeçebiliriz. Bugün yapacağımız her doğrunun kökünün geçmişten geldiğini bildiğimiz gibi yanlışlarımızda da unutmaya çalıştığımız bir geçmişin izlerinin olduğunu biliriz. Bu nedenle 100 yıl önce

Çanakkale'de canları pahasına direnenleri gururla hatırladığımız gibi, göçe zorlanmaların acıları da yüreğimizi kanatmaya devam eder. Savaş çığırkanlıkları karşısında kimi zaman küçücük görünen barış umudunu büyütme çalışırız hep.

Uluslararası platformlarda ulusal ağız dış sağlığı politikalarını konuşurken örgüt olarak harcadığımız çabalar ve buna karşı hükümetlerin tutmadıkları vaatleri geliyor aklıma. Kimi kez burukluk yaşasak da biliyorum, her şeye rağmen ülkesinden, halından, gelecekte umudunu yitirmeyen, umudun ancak mücadele edersen bir anlam kazanabileceğini bilen çok meslektaşım var. Öyleyse enseyi karartmadan önümüze bakabiliriz.

TDB Genel Kurulu bizim için elbette çok önemli bir dönemeç ama arkasından ülkemizin oldukça uzun vadeli geleceğini belirleyecek bir seçim süreci yaşayacağız. Dilerim TDB'nin 29 yıllık örgütsel yaşamında yerleştirmeyi başardığımız, **farklılıklarımız olsa da birlikte hareket edebilme, karar aşamasına en geniş katılımı sağlama, saygı ve sevgi içinde demokratik mücadele yürütme** olgunluğuna siyaset kurumu da erişir.

Otoriterleşme eğilimlerine, şeffaflık eksikliğinin ortaya çıkardığı kirliliğe baktığımda sorunu kısaca anlatacak en iyi cümlenin üç sayı önceki yazımın başlığında kullandığım özlü söz olduğunu düşünüyorum:

Mutlak güç mutlaka yozlaştırır.

TDB gündeminden

Tarık İşmen / TDB Genel Sekreteri

Bundan sonrasına hukuk karar verecek

Dişhekimleri Odalarının iki ay boyunca üyeleriyle birlikte Bakanlığın kapısını aşındırması Yönetmeliğin engellenmesine yetmedi.

Yönetmeliği yargıya taşıdık

Geçtiğimiz iki sayımızda ortaya çıkış şeklini ve itiraz noktalarımızı meslektaşlarımızla paylaştığımız **Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik** 3 Şubat 2015 tarihinde yayımlandı. Bu Yönetmeliğin hem hazırlanış tarzına hem de içeriğine karşı olduğumuzu defalarca Sağlık Bakanlığı'na da kamuoyuna da açıkladık.

Süreci takip eden meslektaşlarımız biliyordur, öncelikle diyalog kurarak problemi aşmaya çalıştık. Diyalog sürecinden sonuç alamayınca odalarımızla birlikte protesto sürecine geçtik; bütün odalarımız Sağlık Bakanlığı'na yürüyüşler yaparak dişhekimliği camiasının bir bütün olarak bu Yönetmeliğe karşı olduğunu deklare ettiler.

Bütün maddi gerekçelerimizi önlerine koymamıza rağmen yazımı dahi hatalarla dolu olan bu Yönetmelik yayımlandı. Yönetmeliğin ortaya çıkışına baktığımızda dişhekimliğini sermayeye açmaya çalışan ve ne yazık ki için de meslektaşlarımızın da olduğu bir grup 2011 yılından bu yana böyle bir Yönetmeliğin yayımlanması gerektiğini Sağlık Bakanlığı'na empoze ediyordu. Bakanlık koridorlarını,

Meclis koridorlarını aşındırarak böyle bir Yönetmeliğin dişhekimliği camiasının başına dert olarak ortaya çıkmasına yol açtılar.

Mücadelenin bundan sonraki bölümü hukukidir. Oda başkanlarımızla 1 Mart'ta yaptığımız Başkanlar Konseyi toplantısında konuyla ilgili tüm argümanlar tartışıldı ve 9 Mart itibariyle Danıştay'da Yönetmeliğin çeşitli maddelerinin iptali ve yürütmesinin durdurulması talebiyle davamızı açtık.. Bundan sonrasına hukuk karar verecek.

20 Mart'ta yapılan 'Parlamento' toplantısına dişhekimliği alanının bütün paydaşları katıldı.

Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu

Bilindiği gibi bizim Türkiye'de dişhekimliği günü olarak kutladığı 22 Kasım gibi Dünya Dişhekimleri Birliği FDI da 20 Mart'ı Dünya Oral Sağlık Günü olarak kutluyor. Biz de FDI'n önemli bir bileşeni olarak bu kutlamalara katkı sağlıyoruz.

Bu yıl Oral Sağlık Günü'nde ağız diş sağlığının bütün paydaşlarının katıldığı bir 'parlamento' toplantısı gerçekleştirdik. Dünyada olduğu gibi bizim ülkemizde de dişhekimlerinin birçok sorunu var. Ama bizde her şey kötü yönetildiği için bu sorunlara çözüm önerisi getirme, dişhekimliğinin geleceğini çizme konusunda gerçekten sıkıntı yaşıyoruz.

Her gün yeni bir fakültenin açıldığını

görüyoruz. Dişhekimisi sayısı o kadar hızlı arttı ki Sağlık Bakanlığı bile 'artık dişhekimliği fakültesi açılmasın' diye YÖK'e görüş bildiriyor. Oysa bizim dişhekimisi sayısını artırmaya değil niteliğini yükseltmeye, genel tıp içindeki konumunu güçlendirmeye ihtiyacımız var.

TDB Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu işte bu gibi gerçek gündemlerimizi tartışmak, ağız diş sağlığı sorunlarıyla özellikle bulaşıcı olmayan hastalıkların ilişkisine vurgu yapmak üzere toplandı. Parlamento'ya bu alanlardan akademisyenlerin yanında Sağlık Bakanlığı yetkilileri de katıldı. Böylece koruyucu ağız diş sağlığı hizmetlerinin hem ağız diş tedavi harcamalarında hem de genel sağlık harcamalarında sağlayacağı tasarrufu da kendilerine anlatma fırsatı bulduk.

Bu bir başlangıç; bundan sonra bunun alt çalışma grupları oluşturulacak ve dişhekimlerinin bu konuda yetkinleşmesi için bazı çalışmalar yapmayı planlıyoruz.

Öğrenci Kolu Kongresi

TDB Öğrenci Kolu 9. Ulusal Kongresi dergimiz baskıya girdiğinde tamamlanmış olacak. Bu yıl ev sahipliğini Zonguldak Dişhekimleri Odamız ve onları Öğrenci Komisyonu yapıyor. Çok yüksek, 600 öğrenciyi geçen bir katılım var. Bu kongrelerde dişhekimliği öğrencilerine bilimsel konferansların yanı sıra meslek hayatı ve meslek örgütüyle ilgili sunumlar, paneller de düzenleniyor ve Türkiye'de önemli bir eksiklik olan örgütlülük bilincine vurgu yapılıyor. Diğer taraftan belki de meslek örgütümüzün gelecekteki yapısını oluşturacak gençlerle meslek örgütümüzün kaynaşması, farklı fakültelerden öğrencilerin iletişim kurması gibi sosyal faydaları da var.

28-30 Mayıs'ta İstanbul'da

TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'yle ilgili olarak İstanbul Dişhekimleri Odası çalışmalarını büyük oranda tamamladı. Bilimsel program hazırlandı, ikinci duyuruyla sizlere de gönderildi, sosyal program netleşti, fuar satışları tamamlandı. Artık bu coşkunun asli unsuru olan meslektaşlarımızın kayıtlarını tamamlamaları bekleniyor. Sanırım indirimli kayıtların son günü olan 7 Nisan'a kadar kayıtlar da büyük oranda gerçekleşmiş olacak. Başarılı FDI Kongresi'nin ardından İstanbul'da yapacağımız bu ilk Kongre'de de FDI Kongresi'ndeki katılımı görmeyi umuyoruz.

Yasa'daki değişikliğin gecikmesi sebebiyle zamanında yapılamayan TDB 15. Olağan Genel Kurulu 8-10 Mayıs 2015 tarihlerinde Ankara'da yapılacaktır.

TDB Genel Kurulu

15. Olağan Genel Kurul'umuzu Yasa'mızda beklediğimiz değişiklik yapılmadığından Kasım ayında toplayamamıştık. 26 Şubat'ta delege seçimlerimiz bitti. 1 Mart'ta yaptığımız Başkanlar Konseyi toplantısında TDB Genel Kurulu için en uygun tarihi belirlemeye çalıştık. Oda başkanlarımızın bir bölümü Genel Kurulu TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi sonrasında bırakmayı önerdi. Bir bölümü ise Genel Başkanımızın FDI Başkanlığına aday olduğunu hatırlatarak Eylül ayındaki FDI Genel Kurulu sonrasında bırakmayı önerdi.

Merkez Yönetim Kurulu 34 Oda başkanının mutabık olmadığı hiçbir tarihi kabul etmeme kararı almıştı. Diğer tarihlerde tam bir mutabakatın olmadığı görüldüğünden mümkün olan en yakın tarih olan 8-10 Mayıs'ta karar kılındı.

15. Olağan Genel Kurulumuz inanıyorum ki TDB'nin yaklaşık 30 yıllık tarihinde hep olduğu gibi olgunluk içinde, verimli tartışmalarla geçecek ve

delegelerimizin iradesiyle TDB organlarına seçilecek meslektaşlarımız mesleği bir adım daha ileri götürmek için ellerinden geleni yapacaklardır.

FDI Avrupa Bölge Örgütü ERO'nun FDI Başkanlığı için aday gösterdiği Prof. Dr. Yücel, gelinen noktanın bugüne kadar uluslararası alanda faaliyet göstermiş TDB temsilcilerinin başarılarının bir sonucu olduğunu belirtiyor.

Prof. Dr. Taner Yücel

FDI Başkanlığı için yarışacak

Eylül ayının ikinci yarısında Tayland'ın başkenti Bangkok'ta yapılacak olan FDI Genel Kurulu'nda daha önce de duyurduğumuz gibi Genel Başkanımız Prof. Dr. Taner Yücel FDI Başkanlığı için yarışacak. ERO'nun aday gösterdiği Prof. Dr. Yücel, şu ana kadar deklare edilmiş tek aday. Kendisine destek olunması için dünyanın her tarafından dişhekimliği birlikleriyle temasımız sürüyor ve şu ana kadar her şey çok olumlu gidiyor. Beklediğimiz sonuç gerçekleşirse bu, sayın Yücel'in şahsında Türkiye'deki dişhekimliğini onurlandıracak ve hepimiz için bir övünç kaynağı olacak.

TDB'ye yeni Genel Merkez

Türk Dişhekimleri Birliği'nin çalışmalarını varmış olduğu düzeye uygun biçimde yürütmek üzere yeni bir genel merkez binası alındığını meslektaşlarımıza müjdelemek istiyorum. 2013 FDI Kongresi'nde elde ettiğimiz gelirin çalışmalarımızı daha sağlıklı bir şekilde sürdürebileceğimiz bir bina alımında kullanılmasına karar vermiştik. Uzun değerlendirmelerden sonra Ankara'da Çukurambar semtinde bir bina satın alındı. Şu anda iç tadilatı devam ediyor. Sanırım TDB Genel Kurulu'na kadar tamamlamış ve yeni yönetimdeki arkadaşlarımıza teslim etmiş olacağız. Burada idari birimlerin dışında bir eğitim salonu ve geniş katılımlı toplantıların yapılacağı bir toplantı mekanı da yaratılıyor.

İç Güvenlik Yasasından önce tanık olduklarımız bu yasadan sonra yaşanabileceklere ilişkin kaygıları artırıyor.

Kutuplaşma toplumu zehirliyor

2015, coğrafyamız açısından birçok dramatik olayın yaşandığı 1915'in 100. yıl dönümü. Sarıkamış'ta 60 bin askerimizin donarak öldüğü trajedi de, zorunlu göç sırasında Osmanlı Ermenilerinin yaşadığı acılar da, Çanakkale'de dünyanın en güçlü ordularına karşı kazanılan zafer de aynı yıla sığmış. Hepsini bizim tarihimiz ve hepsinden çıkaracağımız dersler var.

100 yıl sonrasına geldiğimizde bunlar kadar dramatik olmasa da ülkenin geleceğinin nasıl şekilleneceği noktasında belirleyici olacak bir seçime yaklaşıyoruz. Normal şartlarda 2019 Mart'ına kadar hiçbir seçim olmayacak. Eğer iktidar partisi 12 Eylül darbesinin bu ülkeye yaptığı en büyük kötülüklerden biri olan seçim barajının da yardımıyla Anayasa'yı değiştirecek çoğunluğu elde ederse başkanlık sistemine geçileceğini açıkladı, seçim bildirgesine de koydu. Gidilecek başkanlık sisteminin de batıdaki örneklerle benze-meyeceği Cumhurbaşkanı'nın beyanlarından anlaşılıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan öyle anlaşılıyor ki önceki kritik seçimlerde denediği ve başarılı olduğu kutuplaştırma politikasını bu seçim de de uygulayacak. Ondan yana (başkanlık sisteminden yana) olanlar ve diğerleri şeklinde uygulamaya başladığı bu politika bu sefer de kendisi açısından başarı sağlayacak mı, bilemiyoruz. Bildiğimiz ve her gün gördüğümüz şey, bu kutuplaşmanın toplumu zehirlediği, aynı şeylere sevinip aynı şeylerle dertlenir olmaktan uzaklaştırdığıdır. Son yaşadığımız savcı Selim Kiraz'ın rehlin alınması ve katledilmesi eyleminde olduğu gibi provakasyona açık hale getirdiğidir.

Dolayısıyla önümüzdeki seçim partiler arasında seçim yapmayla ilgili olmadığı gibi başkanlık sistemiyle parlamenter sistem arasında bir seçim yapmayla ilgili de değildir. Nasıl bir toplumda yaşamak istediğimizin seçimidir kanımca...

Veri aktarımı için yeni genelge

Sağlık Bakanlığının daha önce iki kez Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen veri aktarımına ilişkin ısrarı devam ediyor. Yeni bir genelgeyle ve bu kez e-Nabız Sağlık.Net Online adıyla verilerin Bakanlığa gönderilmesi isteniyor.

Hasta bilgilerinin toplanması, işlenmesi ve paylaşılması için Sağlık Bakanlığının yıllardır sürdürdüğü çabaya yeni bir halka eklendi. Bakanlık yayımladığı 2015/5 sayılı Genelge'yi dişhekimleri, hekimler ve sağlık kuruluşlarına göndererek hastaların bütün bilgilerinin Bakanlığa gönderilmesi istiyor.

Burada daha önceki SağlıkNet2 sisteminin adının e-Nabız Sağlık.Net Online olarak değiştirildiği görülüyor. Ancak mevzuatı yine yok.

Daha önceki sistem için veri isterken, sağlık hizmetlerinin planlanmasında kullanılacak denilirken şimdi hastalar veya hekimleri kendi bilgilerine erişebilsin gerekçesiyle isteniyor veriler. Hastanın zaten elinde olan, Hasta Hakları Yönetmeliği gereği örneğini alabileceği ya da istediğinde

sağlık kuruluşunun bilişim sisteminden erişebildiği verinin merkezileştirilmesi görünen amacı boşa çıkartıyor.

Yeni bir mevzuat oluşturulmadan, Sağlık Bakanlığının hasta verilerini toplaması, işlemesi, paylaşması mümkün değildir. Sağlık kuruluşlarının hasta verilerini Bakanlığa göndermelerini gerektiren bir yasal düzenleme de yoktur. Yasası olmayan bir Genelge ile bu derece hassas veriler toplanamaz.

Dişhekimleri yasalara rağmen hasta sırlarını paylaşamaz

Dişhekimleri ve sağlık kuruluşları evrensel ve ulusal normlarla korumakla yükümlü oldukları hasta sırlarını Bakanlığın basit bir genelgesiyle paylaşamazlar. Bu verilerin paylaşılması için hastanın açık rızasının yanı sıra konu, kapsam ve çerçevesi açıkça düzenlen-

miş yasa olmalıdır. Bütün bunlardan sonra yapılacak paylaşımın da amacın haklı kıldığı sınırlılıktaki olması gereklidir. Bakanlığın Genelge'sinde ise bunların hiçbirine uyulmamaktadır.

TDB, meslektaşlarımızı hasta sırrını korumakla İdarenin baskısına uğramak arasında tercih yapmaya zorlayan bu Genelgenin derhal geri çekilmesini istedi. Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun 13 Aralık 2013 tarihinde Anadolu Ajansına ifade ettiği "Kişinin özel sağlık bilgilerinin, hekimi dışında paylaşılmasını doğru bulmadığı"na ilişkin beyanı ve bilgilerin anonimleştirilerek alınacağına dair sözleri de hatırlatıldı ve Genelge'yi acilen geri çekmesi istendi. Diğer yandan hukuka aykırı Genelge'nin yürütmesinin durdurulması ve iptali için dava hazırlıkları da sürüyor. <

Meslektaşımız gözaltına alındı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 21 Mart'taki Denizli ziyareti sırasında konvoyuna el kol hareketi yaptığı gerekçesiyle bir kadın meslektaşımız gözaltına alındı.

Sorgusu alındıktan sonra Cumhuriyet Savcılığı tarafından serbest bırakılan meslektaşımız "Cumhurbaşkanı yoldan geçerken ben de herkes gibi konvoyu bakıyordum. Bu sırada bir koruma bana işaret yaptı. 10 dakika sonra da altı kişilik koruma ekibi hastamı muayene ederken beni hekim önlüğümlerle gözaltına alarak karakola götürdü. O kadar sevenim varmış ki kısa sürede Denizli hareketlendi. Verdiğim ifade de belirttiğim gibi, el kol hareketi yapmadım. Zaten o kadar keskin nişancı içerisinde o hareketi yapsam

şu an burada olmazdım" ifadelerini kullandı.

Türk Dişhekimleri Birliği'nden konuyla ilgili yapılan açıklamada meslektaşımızın uğradığı muamele protesto edilirken "demokratik tepkilerin olağanüstü karşılık gördüğü, sakat kalanların, hatta ölümlerin yaşandığı hafızalarımızda çok daha yeni iken, bir konvoyu takip edenlerin bu derece yakın takip altına alınması yönetim korkusunun tepimizde kol gezdiğini, fısıltıların bile artık emniyet güçlerince değerlendirildiğini görmek, nelere muhatap olacağımızın ve yönetim biçimimizin hangi çağa evrildiğinin yakın gelecekte zihin okumayla bile gözaltına

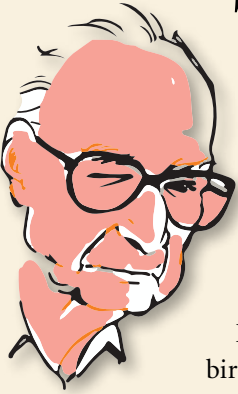
Denizli'de meslektaşımızın gözaltına alınması Uykusuz mizah dergisinin kapağına böyle yansdı.

almalarının başlayacağını işaretleri olduğunu söylemek kehanet olmayacak" dendi. <

İnce Memedlerde yaşayacak

Ömrü romanlarıyla olduğu kadar insan haklarını savunmadaki tavizsiz tutumu nedeniyle mahkemelerle de haşır neşir olmakla geçti. 90'lı yıllarda yine böyle bir davada savunmasını verirken önde kayıt almaya çalışan gazeteciye 1996'da polis tarafından dövülerek öldürülen Metin Göktepe.

Türkçe edebiyatın en önemli isimlerinden Yaşar Kemal'i geçtiğimiz 28 Şubat'ta yitirdik. Onun kalemine tutkun olanların dönüp dönüp okuyabilecekleri onlarca eser bıraktı geride; roman, hikaye, söyleşi, deneme, şiir, çeviri...

Bu kadar 'büyük' edebiyatın içinde çocuk kitapları yazmayı bile atlamadı.

Bu ülkede okumaktan tad alan herkese bir biçimde dokundu usta. Ama onu esas benzersiz kılan daha ilk romanıyla 'büyük yazarlar' arasına katılsa da "ben diyeceğimi sanatımla derim, dünya dertleriyle uğraşmak bana göre değil" dememesi oldu. Demokrasi ve insan haklarını açıkça savunduğu için 70'li yaşlarında bile yargılandı.

Bilgi Üniversitesi kendisine fahri doktora vereceği ama sağlığı iyi olmadığı için katılmadığı törene yolladığı metinde yazdıklarıyla uğurlayalım, vasiyet gibi:

- ▶ "Bir, benim kitaplarımı okuyan katil olmasın, savaş düşmanı olsun.
- ▶ "İki, insanın insanı sömürmesine karşı çıksın. Kimse kimseyi aşığılayamasın. Kimse kimseyi asimile edemesin. İnsanları asimile etmeye can atan devletlere, hükümetlere olanak verilmesin.
- ▶ "Benim kitaplarımı okuyanlar bilsinler ki, bir kültürü yok edenlerin kendi kültürleri, insanlıkları ellerinden uçmuş gitmiştir.
- ▶ "Benim kitaplarımı okuyanlar yoksullarla birlik olsunlar, yoksulluk bütün insanlığın utancıdır."

GSS Bilimsel Danışma Kurulu'nda yer alacağız

Belirlediği alt komisyonlar tarafından yapacağı çalışmalarla sağlık alanında politikalar oluşturarak Sosyal Güvenlik Kurumu'na danışmanlık yapacak GSS Bilimsel Danışma Kurulu'na Türk Dişhekimleri Birliği de davet edildi.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı **Yadigar Gökalp İlhan**'ın daveti üzerine 2 Şubat 2015 tarihinde bir toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıda TDB heyeti uzun vadede daha az harcama ile daha yüksek fayda sağlayacak koruyucu ağız diş sağlığı hizmetlerine yönelmesi için, tedavi edici ve koruyucu ağız diş sağlığı hizmetleri arasında bir fayda/maliyet analizi yapılması ihtiyacına yönelik olarak TDB tarafından **Türkiye'de Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Strateji Değerlendirmesi Projesi** adlı bilimsel bir çalışma başlatıldığını dile getirdi.

GSS Bilimsel Danışma Kurulu için TDB'ye davet

SGK Başkanı Yadigar Gökalp İlhan çalışmayı ilgiyle dinlediğini belirterek bitirilmesinden sonra mutlaka görmek istediğini, esasen Sağlık Bakanlığının koruyucu uygulamaları sahiplenmesi gerektiğini dile getirdi. İlhan, SGK Ge-

Toplantıya TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel, SGK Başkanı Yadigar Gökalp İlhan, Genel Başkanvekili Dr. Serdar Sütcü, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Dr. Faik Serhat Özsoy ve Tuncay Seven katıldı.

nel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü tarafından organizasyonu yapılan GSS Bilimsel Danışma Kurulu'nda TDB'nin de yer almasını arzuladıklarını söyledi ve Kurul'un 5 Şubat 2015 tarihinde yapacağı toplantıya TDB'yi davet etti.

Belirlediği alt komisyonlar tarafın-

dan yapacağı çalışmalarla sağlık alanında politikalar oluşturarak SGK'na danışmanlık yapacak GSS Bilimsel Danışma Kurulu'nda TDB sürekli yer alacak. Kurul'un bu ilk toplantısına TDB'yi temsilen Genel Başkan Prof. Dr. Taner Yücel katıldı. <

Sahte dişhekimliği yapan diş protez teknisyeninin meslek icrası durduruldu

Kendi mesleğini de yapamayacak

Ordu'nun Akkuş ilçesinde çalışan Ş.Y. isimli diş protez teknisyeni hakkında diplomasız dişhekimliği yapmak suçundan açılan kamu davasında meslek icrasının durdurulması cezası verildi. Akkuş Asliye Ceza Mahkemesi'nin verdiği karar, Yargıtay 7. Ceza Dairesi tarafından 11 Aralık 2014 tarihinde onanarak kesinleşti.

2010 yılında başlayan yargı sürecinin sonunda Akkuş Asliye Ceza Mahkemesi sanığın 3 yıl hapis ve 30 gün adli para

cezası ile cezalandırılmasına, verilen cezanın 1/6 oranında indirilerek 2 yıl 6 ay hapis ve 25 gün adli para cezası ile cezalandırılmasına ve 1219 sayılı yasanın 41. maddesi uyarınca meslek icrasının durdurulmasına karar verdi.

Karar, Yargıtay'da onanmasının ardından gereği için Sağlık Bakanlığına, Samsun Dişhekimleri Odası'na ve Akkuş ilçesinin de içinde yer aldığı bölge olan Samsun Diş Teknisyenleri Derneği'ne gönderildi. <

Kamuya 537 dişhekimisi alınacak

Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçları için dişhekimisi kadrolarına kura ile yerleştirme yapılacak. Toplam 537 dişhekiminin alınacağı atama için kura 2 Nisan 2015 günü çekilecek. Atamaya esas belgelerin teslim edilme tarihi ise 4 Mayıs 2015.

ATO davası reddedildi

Sağlık Bakanlığının, Gezi Parkı protestoları sırasında 'izinsiz ve kontrolsüz' olarak revir açarak göstericilere sağlık yardımı yaptıkları gerekçesiyle, **Ankara Tabip Odası** Yönetim ve Onur

Davayı izlemek üzere İnsan Hakları İçin Hekimler Örgütü (PHR) temsilcisi DeDe Dunevant da Türkiye'ye geldi.

Kurullarının görevden alınması talebiyle açtığı dava reddedildi.

20 Şubat 2015 günü Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülen dava öncesi meslek ve sivil toplum örgütü temsilcileri Ankara Adliyesi önünde bir basın açıklaması yaptılar. TDB adına Genel Başkanvekili Dr. Serdar Sütcü'nün katıldığı basın açıklamasında "**Yargılanan Ankara Tabip**

Odası değil, iyi hekimlik değerleridir! Saldırı hekimlere değil, halkın sağlık hakkıdır!" denildi.

Mahkemede tanıklar, Gezi Parkı protestoları sırasındaki yoğun polis şiddeti nedeniyle,

çok sayıda insanın acil sağlık hizmetine ihtiyaç duyduğunu, gönüllü hekimlerin verdiği sağlık hizmetlerinin ölüm ve kalıcı sakatlık oranlarının daha da artmasını önlediğini, bunun hekimlerin mesleki görevleri olmasının yanı sıra insani bir sorumluluk olduğunu vurguladılar. Tanıkların dinlenmesinin ardından hakim davanın reddedildiğini açıkladı.

Mesleki Sorumluluk Sigortası

Mesleğini muayenehanesinde Micra eden hekimlerin, diğer özel bir sağlık tesisinde verdikleri sağlık hizmeti nedeniyle sigorta poliçelerinde sağlık kuruluşunun adını bildirmelerine ve artırımlı bir prim ödemelerine gerek bulunmadığı bildirildi.

Türk Tabipleri Birliği'nin yaptığı başvuru üzerine **Hazine Müsteşarlığı**'nın 20 Ocak 2015 tarihli sektör duyurusunda mesleğini serbest olarak icra eden hekimlerin teşhis ve tedavi sürecinde vaka başı diğer sağlık hizmeti sunucularının imkânlarından yararlandıkları işlemlerinin ayrı iş ilişkisi olarak değerlendirilmemesi gerektiği bu faaliyetlerin mevcut tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortası poliçesi kapsamında olduğu açıklandı.

İstanbul Üniversitesi ile TDB işbirliği

Ortak sosyal sorumluluk projesi

Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanı **Prof. Dr. Taner Yücel**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Sorumluluk Uygulama ve Araştırma Merkezi

Başkanı **Prof. Dr. Seçkin Dindar** ve İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı **Prof. Dr. Nilüfer Sezer**, 13 Şubat 2015 tarihinde bir araya gelerek birlikte gerçekleştirecekleri sosyal sorumluluk projesini kamuoyuna duyurdular.

'**Ağız ve Diş Sağlığı - Genel Sağlık İlişkisi**' ana konulu proje kapsamında afiş yarışması ve sergisi düzenlenecek.

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi öğrencileri ve Dişhekimliği Fakültesi öğrencilerinin katılacağı afiş yarışması için oluşturulacak bilimsel jüri, yarışmada ilk üç

girenleri belirleyecek ve bir de mansiyon ödülü verilecek.

Colgate sponsorluğunda ilk sergi, 28 Mayıs 2015 tarihinde TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde, İstanbul'da yapılacak. Afişler daha sonra başta havaalanları olmak üzere halka açık çeşitli yerlerde sergilenecek ve ağız diş sağlığı alanında önemli bir farkındalık projesine imza atılacak.

Ruhsat zorunluluğu kalkıyor

Belediyelerden ruhsat alma zorunluluğunu ortadan kaldırılması amacıyla TDB tarafından önerilen yasa tasarısı, 4 Şubat 2015 tarihinde toplanan TBMM Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu'nda kabul edildi.

TDB tarafından yapılan açıklamada Yasa tasarısını Komisyona sunarak kabul edilmesinde etkili olan Komisyon Başkanı Prof. Dr. Necdet Ünüvar'a, dişhekimleri milletvekilleri Bayram Özçelik, Sıtkı Güvenç, Kadir Gökmen Öğüt ve Cemalettin Şimşek'e emeklerinden dolayı teşekkür edildi.

Bir torba yasa tasarısı içinde yer alan madde TBMM Genel Kurulu'nda görüşüldükten sonra yasalaşacak.

Ortadoğu Barış Konferansı

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu KESK'in 28 Şubat - 1 Mart 2015 tarihlerinde düzenlediği 'Ortadoğu Barış Konferansı'nda TDB'yi Merkez Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Oral temsil etti.

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu KESK'in 28 Şubat - 1 Mart 2015 tarihlerinde düzenlediği 'Ortadoğu Barış Konferansı'nın meslek örgütü temsilcilerinin katıldığı oturumunda TDB'yi Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Mustafa Oral** temsil etti.

Moderatörlüğünü TTB eski Başkanı **Prof.Dr. Gencay Gürsoy**'un yaptığı oturuma DİSK Genel Başkanı **Kani Beko**, TMMOB Başkanı **Mehmet Soğancı**, TTB Merkez Konseyi üyesi **Hüseyin Demirdizen**, TÜRMÖB Genel Sekreteri **Yücel Akdemir** ve TESK Genel Başkanı **Bendevi Palandöken** katıldılar.

Konuşmalarda özellikle İç Güvenlik Paketi adı altında ülkemizde rejim değişikliğine gidilmek istendiği, barışı tehdit eden çalışmalar olduğu, seçimlerde %10 barajı varken, muhalefet tamamen yok edilmeye çalışılırken, emekçiler için 'İş Güvenlik Paketi' yokken barıştan söz etmenin kolay olamayacağı vurguları yapıldı. Demokrasi mücadelesi adına herkesin direnme hakkını kullanması artık bir görev olmuştur sonucuna varıldı.

Toplantıya TDB adına Merkez Yönetim Kurulu üyesi Mustafa Oral katıldı.

TDB adına konuşan Mustafa Oral TDB'nin barış için üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmek

için her zaman çaba gösterdiğini, evrensel değerleri sonuna kadar savunmayı ilke edindiğini belirtti.

AKP'nin uzun süredir kullandığı toplumu bölmeye yönelik söylemlerden de örnekler veren Oral, iktidarın bu şekilde konuştuğu bir ülkede toplumsal barışın korunmasının zor olduğunu belirtti.

Diş hastanesi inşaatında grev

TOKİ tarafından yapılan **Trabzon Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi** inşaatında altı aydır maaş alamayan işçiler başka çare bulamayınca açlık grevine gitti. Aralarında taşeron firma sahiplerinin de bulunduğu dokuz işçi muhatap bulamamaktan yakındı. Hastane inşaatındaki otopark işlerini yürüten taşeron şirketin sahibi Uğur Yakup "İşçi haklarından bahseden hükümet gelsin buraya da görelim. 'Biz devletiz, biz mağdur etmeyiz' diyenler biz günlerce burada aç kalsak muhatap olmayacaklar" dedi.

İşçilerin karşı karşıya bırakıldıkları güç durum her yere ADASM ya da diş hastanesi açanların dişhekimlerini düşünmediği gibi bu binaların sırtında yükseldiği çalışanları da düşünmediğini gösterdi.

Karaot sahili için umut belirdi

Geçtiğimiz sayıda mücadelelerini duyurduğumuz Karaot ve Çiftlik sahillerinde yat çekek ve imal yeri projelerini durdurmak için oluşturulan Karaot Dayanışması dergimize bir mesaj gönderdi.

Dayanışma, olumlu ÇED raporunun iptali için açtıkları davada, bilirkişinin 2 Şubat 2015 tarihinde hazırladığı raporda söz konusu inşaatın ekolojisyeme geri dönülmez zararlar vereceğinin tespit edildiğini, böylelikle Karaot'un kurtulması için ciddi bir umut doğduğunu belirterek konunun gündeme taşınmasına destek olduğu için dergimize teşekkür etti.

SGOP'ta üçüncü yılın sonuna doğru

Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi üçüncü yılı muayeneleri devam ediyor.

4 Mart 2015'te **İstanbul** Bağcılar Dr. Cemil Fevziye Özkaya İlkokulu'nun kalan altı sınıfındaki 180 öğrencinin, 11 Mart 2015'te **Diyarbakır** Mehmetçik İlkokulu'nda üçüncü sınıf öğrencisi 512

öğrencinin ve yine aynı gün **Tekirdağ** Kamil Korkmaz Zafer İlkokulu'nda üçüncü sınıf öğrencisi 65 öğrencinin muayeneleri yapıldı.

Üçüncü yılın son muayeneleri 1 Nisan 2015'te **İstanbul** Bağcılar Sancaktepe İlkokulu'nda ve 8 Nisan 2015'te **İstanbul** Ümraniye Bilge Soyak İlkokulu'nda yapılacak.

İkinci flor vernik uygulamaları

Üçüncü yılın ikinci flor vernik uygulamaları Nisan ve Mayıs aylarında şu okullarda yapılacak:

15 Nisan 2015'te **Rize** Çamlıhemşin'deki dört ilkokul ve **Eskişehir** 75. Yıl Özel İdare İlkokulu, 29 Nisan'da **Adana** Celalettin Sayhan İlkokulu, 6 Mayıs'ta **Ankara** Ahmet Andiçen ve Yenilik ilkokulları ve **Gaziantep** Şahinbey İl Özel İdare İlkokulu, 13 Mayıs'ta **Diyarbakır** 24 Kasım İlkokulu, 20 Mayıs'ta **Antakya** Fenerbahçe İlkokulu, **İskenderun** Emel Akçay İlkokulu ve **Adana** Vehbi Necip Savaşan İlkokulu, 22 Mayıs'ta **İskenderun** Mithatpaşa İlkokulu.

TADS Eğitimi Komisyonu toplandı

TDB Toplum Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Komisyonu 18 Şubat 2015 tarihinde İstanbul'da toplandı.

Toplantıya Komisyon Başkanı **Ali Gürlek**, Raporör **Ersin Atinel** ve üyeler **Tunç Akcalı**, **Aylin Bartu**, **Doç. Dr. Behiye Bolgöl**, **Mümine Tuba Çalık**, **Dr. Gülser Kılınç**, **Zerrin Küpçü**, **Reyhan Oytun Ögüt**, **Güler Sel** ve **Ahmet Burak Yandımatata** katıldı.

Toplantıda FDI - Unilever - TDB Faz II (LLL - Live Learn Laugh / Yaşa - Öğren - Gül) Projesi olarak ülkemizde **Sabah Akşam Dişlerimi**

Fırçalarım adıyla uygulanan ve 2013-2014 Eğitim Öğretim yılı sonunda tamamlanan proje ve 8-9 Aralık 2014 tarihlerinde yapılan İstanbul'da yapılan Faz III workshopu ile ilgili olarak Ali Gürlek tarafından bilgilendirme yapıldı.

Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi de değerlendirilerek kalibrasyon eğitiminin gelecek dönem için tekrar yapılması gerektiği konuşuldu.

IDS 2015'ten izlenimler

İki yılda bir Almanya'nın Köln kentinde yapılan dünyanın en büyük dişhekimliği fuarında yine birçok teknolojik yenilik sergilendi. Türkiye'den katılan çok sayıda dişhekiminin yanı sıra 50 firma da stand açtı.

Dişhekimliği sektöründe dünyanın en büyük fuar organizasyonu olan IDS (International Dental Show) fuarının 36ncısı 10-14 Mart 2015 tarihleri arasında Köln Messe fuar merkezinde yapıldı. Köln Messe firma yetkilileri 151 ülkeden 138,500 ziyaretçinin geldiği fuara 56 ülkeden 2201 firmanın da stand açtığı bilgisini verdi.

TDB Kongresi'nin tanıtımı da yapıldı.

IDS 2015'te göze çarpan bir olgu da Türkiye'den gelen firma sayısındaki artışı. 2007'de 23 firmanın katıldığı fuara bu yıl 50 Türkiye firması katıldı. Ayrıca Türkiye'den yüzlerce dişhekimisi ve sektör temsilcisi de Köln Messe'nin devasa salonlarındaydı.

Köln Messe'de bu yıl 157 bin m²'lik bir alan IDS için ayrılmış. 12 salondan oluşan Köln Messe kompleksinden beşi IDS için kullanılıyor. Fuar merkezinde katılımcıların rahatlığı için her şey düşünülmüş. Kafeler, restoranlar, dinlenme ve soluklanma alanları büyük katılımcı kitlesinin ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde.

İki yılda bir yapılan fuara büyük önem veren dental sektörün dev firmalarının yaratıcı tasarımlarla hazırlanmış standları güzel bir görüntü oluşturuyor. 28-30 Mayıs 2015 tarihlerinde

Fuara Türkiye'den giden dişhekimleri ve stand açan firma temsilcileri TDB Kongresi'nin tanıtımı için de çaba sarfettiler (üstte).

İstanbul'da yapılacak TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin tanıtımı da IDS'te yapıldı. TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel ve Kongre Fuar Komitesi Başkanı Özgür Tutucu firmaları ziyaret ederek Kongre'nin tanıtımını yaptılar. Görüşülen çeşitli ülkelerden firma temsilcilerinden olumlu tepkiler alındı. Sonraki yıllar için de düzenli bilgilendirme yapılması istendi.

37. IDS fuarı 21-25 Mart 2017 tarihlerinde yapılacak.

15. TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ OLAĞAN GENEL KURULU

Türk Dişhekimleri Birliği'nin 2014'ün Kasım ayında yapılması gereken 15. Olağan Genel Kurulu yasal düzenlemenin TBMM'den geçmesinin uzaması üzerine yapılamamıŐtı. 26 Kasım 2014'te Yasa'nın Resmi Gazete'de yayımlanmasının ardından dişhekimleri odaları genel kurullarını toplayarak TDB delegasyonlarını seçtiler.

TDB 15. Olağan Genel Kurulu 8-10 Mayıs 2015 tarihlerinde Ankara The Green Park Hotel'de toplanacak. Gündemini aŐaĐıda sunduğumuz Genel Kurul'da TDB'ye bağlı 34 diŐhekim odasından gelen delegeler TDB'nin önümüzdeki dönemdeki politikalarını saptayacak ve yeni dönemde TDB organlarında görev alacak isimleri seçecek.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

Gündem:

CUMA / CUMARTESİ:

1. Açılış, saygı duruŐu ve İstiklal MarŐı,
2. Divan seçimi,
3. Merkez Yönetim Kurulu adına Genel Başkan'ın konuşması,
4. Konukların konuŐmaları,
5. Komisyonların oluşturulması,
6. Çalışma, Mali ve Denetleme Kurulu raporlarının okunması ve görüŐülmesi,
7. Raporların aklanması,
8. Yeni dönem tahmini bütçesinin okunması ve karara bağlanması,
9. Üye aidatlarının, kayıt ücretlerinin yıllık miktarı, ödenme şekli ve zamanının belirlenmesi,
10. Birlik organlarında görev alacaklara verilecek ödeneklerin tespiti,
11. Yönetmelikler ve değişiklik önerilerinin görüŐülmesi ve karara bağlanması,
12. Birlik için gerekli taŐınmazların satın alınması, mevcut taŐınmazların satılması konusunda Merkez Yönetim Kurulu'na yetki verilmesi,
13. Bütçede fasıllar arası aktarma yapılabilmesi için Merkez Yönetim Kurulu'na yetki verilmesi,
14. Bağlı bulunduğu Odadan ayrılıp, başka bir Odaya bağlanmak isteyen ya da ayrı bir Oda kurmak isteyen illerin durumunun görüŐülmesi,
15. Yeni döneme ilişkin dilek ve öneriler,
16. Adayların tespiti ve açıklanması,
  - a) Merkez Yönetim Kurulu
  - b) Yüksek Disiplin Kurulu
  - c) Merkez Denetleme Kurulu

PAZAR:

Saat: 09:00 – 17:00 Seçim

8-10
MAYIS 2015

The Green Park Hotel

TDB Başkanlar Konseyi İstanbul'da olağanüstü toplandı.

Yönetmelik yargıya taşınıyor

Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'in 3 Şubat'ta yayımlanması üzerine TDB Başkanlar Konseyi 1 Mart 2015 günü İstanbul'da bir olağanüstü toplantı yaptı. Yönetmelik'in hangi maddelerinin hukuki mücadele konusu yapılacağına belirlendiği toplantıda TDB 15. Olağan Genel Kurulu'nun tarihi de kararlaştırıldı.

Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'te yapılan değişikliklerin 3 Şubat 2015'te yürürlüğe girmesi üzerine dişhekimliği camiasının alacağı tavrı belirlemek üzere TDB Merkez Yönetim Kurulu'nun çağırısıyla 1 Mart günü İstanbul'da TDB Başkanlar Konseyi Toplantısı yapıldı.

Yaşar Kemal'e saygı

Toplantıyı açan TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel 28 Şubat'ta yitirdiğimiz Yaşar Kemal'i anarak, onun Türkiye için ifade ettiği anlamı hatırlattı. Gündemdeki konular üzerine genel değerlendirmelerde bulundu.

Toplantının yönetimini TDB Genel Sekreteri Tarık İşmen ve Genel Başkan Prof.Dr. Taner Yücel yaptı.

FDI 2013 İstanbul Kongresi'nde kabul edilen İstanbul Deklarasyonu ışığında ağız diş sağlığının genel sağlık içindeki yerinin güçlendirilmesine ilişkin yapılan çalışmalardan bahseden Yücel, bu doğrultuda atılan adımlar-

dan birinin Türk Dişhekimleri Birliği Akademisi'nin kurulması olduğunu belirtti.

"Yönetmelik'in yazımı bile özensiz"

İlk gündem maddesi olan yeni Yönetmeliğin iptali istenecek maddeleriyle ilgili olarak TDB Hukuk Danışmanı Av. Mustafa Güler bir sunum yaptı. Yönetmeliğin ilk göze çarpan özelliğinin son derece özensiz hazırlanması olduğunu kaydeden Güler, madde tekrarları ve iyi anlaşılmayan

ifadelerin Yönetmelik adı taşıyan bir düzenlemede olmaması gerektiğini ifade etti.

Meslekten olmayan sermaye sahiplerinin ağız diş sağlığı kuruluşlarına ortak olabilmeleri, muayenehane ve

TDB Merkez Yönetim Kurulu ve dişhekimleri odalarının başkanlarını biraraya getiren Başkanlar Konseyi toplantılarında gündem maddelerinin haricinde Oda başkanları bölgelerinde gelişen durumları da Konsey gündemine getirip alınması gereken tavır konusunda görüş alabiliyor.

polikliniklerin fiziki şartlarına ilişkin getirilen düzenlemeler, bu kuruluşlardan bulundurulması gerekenlerle ilgili çelişkiler tek tek ele alınarak yargıya taşınması gereken ifadeler Oda başkanlarının da katkılarıyla tartışıldı.

Toplantıya katılan Oda başkanları da büyük çoğunlukla hukuki mücadele de dahil olmak üzere mücadelenin devam etmesine destek verdiler. Bunun yanında tek başına büyük bir güç sahibi olan iktidarla iyi geçinilmesi gerektiğini ifade eden görüşler de dile getirildi.

G(ö)rev eylemine destek

13 Mart'ta sağlık alanındaki meslek ve emek örgütlerinin organize ettiği "G(ö)revdeyiz" eylemi de gündeme geldi. Beş ana talep etrafında çağrı yapılan eyleme dişhekimlerinin de kendi talepleriyle katılması yönünde çağrı yapıldı.

Türk Dişhekimleri Birliği Akademisi Yönergesi'nin oluşturulması üzerine Genel Başkan Yücel'in yaptığı bilgilendirmenin ardından konuyla ilgili katılımcılar tarafından çeşitli sorular soruldu. Yönerge yayımlanmadan önce yeterli bilgilendirme yapılmadığı yönündeki eleştirileri kabul eden Yücel, uzun süredir konuşulan ve mutabık kalınan yetkinlik eğitimlerini bir an önce hayata geçirebilmek adına Yönerge'nin kabul edildiğini ifade etti.

TDB 15. Olağan Genel Kurulu 8-10 Mayıs'ta

Delege seçimlerinin tamamlanmasının ardından TDB Genel Kurulu tarihinin belirlenmesi konusu da toplantının gündemine geldi. Merkez Yönetim Kurulu'nun 8-10 Mayıs olarak önerdiği tarihin İstanbul'da yapılacak 21. TDB Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin hemen öncesinden olması sebebiyle İstanbul Dişhekimleri Odası tarafından Genel Kurul'un Haziran ayına ertelenmesi önerildi.

Bu öneriye başka odalardan da destek gelirken bazı Oda başkanları da genel kurulun elde olmayan sebeplerle zaten epeyce geciktiğini, bir an önce

yapılmasının demokratik teamüller açısından daha sağlıklı olacağını belirterek itiraz ettiler. Yapılan eğilim oylamasında ertelenme yönünde tam bir mutabakat olmadığı görüldüğü üzerine Genel Kurul'un mümkün olan en erken tarih olan 8-10 Mayıs 2015'te gerçekleştirilmesi kararlaştırıldı.

Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu

FDI tarafından Dünya Oral Sağlık Günü olarak kutlanan 20 Mart'ta toplanmak üzere bir Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu oluşturulması düşüncesi de Oda başkanlarıyla paylaşıldı.

Ağız diş sağlığının genel sağlığın ayrılmaz bir parçası olarak görülmesinin sağlanması ve koruyucu ağız diş sağlığı hizmetleri vasıtasıyla toplumun ağız sağlığı göstergelerinin düzeltilmesi için yapılması gerekenlerin ele alınacağı 'parlamento' toplantısına Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilileri, çeşitli tıp bilim derneklerinin yöneticileri, sağlık meslek birliklerinin başkanları, dişhekimliği fakültelerinin dekanları, dişhekimleri odalarının başkanları, TDB geçmiş dönem başkanları ve dişhekimliği alanındaki bilimsel derneklerin başkanlarının çağrılması planlandı.

Toplantı bitiminde Genel Başkan Prof.Dr. Taner Yücel gündemdeki konuların bir günlük toplantı süresince ele alındığı olağanüstü Başkanlar Konseyi toplantısına katılımları nedeniyle Oda başkanlarına teşekkür etti. <

Dünya Oral Sağlık Günü olarak kutlanan 20 Mart'ta Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu'nu toplama düşüncesi de toplantıda Oda başkanlarıyla paylaşıldı.

Türk Dişhekimleri Birliği Başkanlar Konseyi Sonuç Bildirgesi:

Demokratik ve hukuki tüm haklarımızı kullanacağız

Öncelikle kalemiyle, sözleriyle ve en zor durumlarda aldığı tutumlarla onurumuz olan **Yaşar Kemal**'i saygıyla anıyoruz.

Biz Türk Dişhekimleri Birliği ve dişhekimleri odaları olarak ağız diş sağlığı hizmetlerinin genel sağlığın ayrılmaz bir parçası olduğunu sürekli belirtmekteyiz.

Çağdaş ülkelerde olduğu gibi kamudan ve özelden verilen hizmetler için uzun vadeli sağlık politikaları belirlenmesi şarttır. Ne yazık ki 3 Şubat 2015 tarihinde yayınlanan yönetmelikle **'fertlerin ve toplumun sağlığını koruma maksadı'** bir kenara bırakılarak bambaşka amaçlara hizmet edilmektedir.

Bu yönetmelikle;

- Toplumun, ağız ve diş sağlığı hizmetlerine ulaşması daha da pahalılaşacak ve zorlaşacaktır
- Dişhekimlerinin mesleklerini uygulama özgürlükleri kısıtlanacaktır.
- Sermaye, ağız ve diş sağlığı hizmeti sunan kuruluşlara girerek sağlığı ticarileştirecektir.
- Sağlıkta tekelleşmenin önü açılarak dişhekimleri işçileşecektir.
- Meslek kuruluşumuzun yetkilerini budanarak etkisizleştirecektir.

Halbuki bu yönetmelik, 25 bin dişhekiminin temsilcisi olan Türk Dişhekimleri Birliği ile birlikte çalışılarak mesleğimizin ve toplumun beklentilerine en uygun şekilde hazırlanabilirdi.

Yönetmeliğin katkıya bütünüyle kapalı hazırlanış şekli, iktidarın antidemokratik zihniyetinin mesleğimize yansımalarıdır. Kendi içinde bile tutarsız olan **Yönetmeliğin iptali için demokratik ve hukuki tüm haklarımızı kullanacağız**

Geçtiğimiz iki ay boyunca ülkenin dört bir yanından gelen dişhekimleri odalarının iki ay boyunca süren eylemleri Yönetmelik'in var olan haliyle yayımlanmasını engellemeyemedi.

mızı belirtiriz.

Bu anlayış yine 'özgürlükleri koruma' adı altında iç güvenlik paketi olarak da kendini göstermektedir. Getirilmek istenen bu düzenlemeler, özgürlükleri korumayı değil baskıyı ve susturmayı hedefleyerek bizi çağdaş dünyadan her geçen gün uzaklaştıracaktır.

Sağlık Bakanlığı'nın yapmış olduğu yanlış uygulamalar karşısında, Türk Dişhekimleri Birliği olarak tüm sağlık meslek örgütleriyle birlikte, sağlık emekçilerinin haklarına ve toplumun sağlık hakkına sahip çıkmak için **13 Mart'ta g(ö)revde-**

yiz.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne sayılı günler varken gittikçe artan kadına şiddet olaylarını açık olarak kınıyoruz. Şiddetin önlenmesi için yapılacak tüm çalışmalara ve atılacak her adıma biz Türk Dişhekimleri Birliği ve dişhekimleri odaları olarak en büyük desteği vereceğimizi belirtiyor, saygılarımızla kamuoyuna beyan ediyoruz. <

Kendi içinde bile tutarsız olan Yönetmeliğin iptali için demokratik ve hukuki tüm haklarımızı kullanacağımızı belirtiriz.'

Dava açıldı

Başkanlar Konseyi toplantısında yapılan son değerlendirmelerin ardından 9 Mart 2015 tarihinde Yönetmelik'in yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle dava açıldı.

Türk Dişhekimleri Birliği tarafından Danıştay'da açılan davada ülkemizde ve dünyada genel olarak dişhekimliği hizmetlerinin nasıl sunulduğu, bu hizmetin ülkemizde kamu dışında sunulmasına ilişkin kural ve uygulamalar ile Sağlık Bakanlığının bu alanda yönetmelikle düzenleme yetkisinin sınırlarına ilişkin bilgi verildikten sonra 3 Şubat 2015 tarihinde Yönetmeliğin çıkartılmasına ilişkin sebepler paylaşılmış ve çeşitli başlıklarda hukuksal değerlendirmeler yapılarak ilgili hükümlerin öncelikle yürütmesinin durdurulması, sonra da iptali istenmiştir.

Trabzon Dişhekimleri Odası Başkanı Önder Taşan:

'Sadece dişhekimleri mi yangından etkileniyor?'

Yönetmeliğin dişhekimliğini en çok etkileyeceğini düşündüğünüz yönleri neler?

Yeni yönetmeliğin serbest muayenehaneciliğe büyük darbe vurduğu inancındayım. Özellikle yangın merdiveni zorunluluğu yeni açılacak birçok muayenehaneyi etkileyecek. Yine asansör şartı dişhekimlerini zorlayacak. Hekim olmayanların ağız diş sağlığı kuruluşlarına ortak olabilmesi, sadece dişhekimliği fakültesi mezunlarına ait olan bu hakkın tüccarlar tarafından kullanılabilmesi dişhekimlerini ücretli işçi konumuna getirecek.

Ayrıca bu fiziki şartlar da başka hiçbir meslek sahibine uygulanmıyor. Bir

binanın dördüncü katında dişhekimliği muayenehanesiyle birlikte bir hukuk bürosu, bir muhasebe bürosu, bir güzellik salonu olduğunu düşünelim. Bunlardan sadece dişhekiminden yangın merdiveni ve asansör isteniyor. Yani yangın olduğu zaman sadece dişhekiminin mi sağlığı, güvenliği düşünülüyor?

Ayrıca önceki yönetmelikte yeni muayenehane açanların ilk beş yılda radyoloji sertifikası almaları ve röntgen bulundurmaları gerekiyordu. Yeni Yönetmelikte açtığı günden itibaren röntgen cihazı bulundurma zorunluluğu getirildi. Bütün bunlar dişhekimini maddi olarak zorlayacak şeyler. Amalgamatör bulundurma zorunluluğu da yanlış; dişhekimliği amalgam dolgu yapmak zorunda değil.

Bütün bunların düzeltilmesi gerekiyor. Bugün dişhekimliği fakülteleri yıl-

da 2 bin mezun veriyor ve her yıl daha da artıyor bu sayı. Fakülteyi bitiren herkesi devlette görev alma şansı yok, devletimiz yılda 2 bin dişhekimliği almayacağına göre diğer bütün bu mezunların sermayeye ucuz işgücü olarak yetiştirildiğini düşünüyor bu girişimler.

Bunların yargıda düzeleceğini düşünüyor musunuz?

Bu düzenleme Türk Dişhekimleri Birliği tarafından yargıya taşınacak. Sonrasında mahkemenin verdiği her türlü kararı artık biz de saygıyla karşılamak zorundayız. Hangi maddelerin düzeltilip hangi maddelerin düzeltilmeyeceğine hakimler karar verecek. Bu maddeler düzeltilirse en azından yeni mezunların muayenehane açma şansı ortaya çıkar. Almış oldukları uzun ve pahalı eğitimin sonunda hizmet verme fırsatı bulurlar.

Uşak Dişhekimleri Odası Başkanı Bilgin Erdem:

'Zemin kattaki dişhekiminden niye asansör istiyorsun?'

Yönetmeliğe ilişkin sizin değerlendirmeleriniz nasıl?

Yönetmelikte birçok hem tutarsızlık var. Hem yazım açısından hem de içerik açısından... Dışarıdan sermayenin girmesi dişhekiminin kendi inisiyatifinin dışında sadece para kazandırmaya yönelik hizmet üretilmesine sebep olabilir. Hasta küçük bir çürükle geldi diyelim, normalde muayenehanedeki

bir dişhekimliği basit bir dolguyla sorunu çözer. Sermayenin egemenliğindeki bir kuruluştaki belki de kaplama yapılması istenecek ve gereksiz yere hastaya maliyeti artıracak bir yığın işler yapılabilir.

Her ne kadar %51 dişhekimine ait gibi görünse de bu kağıt üzerinde olacak, dişhekimliği çalışıp sermaye sahibine hesap vermek zorunda kalacak. Özel hastanelerde hastane sahibi hekimin hastaneye kazandırdığı miktarı beğenmediği zaman onu değiştiriyor veya hastaneye çok para kazandıran hekimler daha yüksek ücretlerle transfer olu-

yor hastaneler arasında.

Getirilen fiziki zorunlulukları karşılamak çok mu zor?

Çok zor olmayan noktalar da var. Örneğin ben zorunluluk olmasa bile muayenehanemde tekerlekli sandalye bulunduruyorum. Ama zemin katında muayenehane açan dişhekiminden niye asansör istiyorsun?

Sanırım hukuki yola başvurmadan başka çare yok. Demokratik yollardan ne kadar mücadele edersek edelim kendi bildiğini okumaya kararlılar ve başka da çare görünmüyor.

Antalya Dişhekimleri Odası Başkanı Hüseyin Tunç:

'Bir parça hukuk kaldıysa yargıdan döner'

Yeni yönetmelikte sizin en önemli bulduğunuz noktalar neler?

Her şeyden önce meslek dışından sermaye girişinin kabul edilmiş olması bana göre sakıncalı noktaların en önemlisi. Diğerleri biraz daha ayrıntılı konular. %49 sermayenin ağız diş sağlığı kuruluşuna ortaklığı hükmünü getirdiğinizde bu mesleğin sonunu hazırlamışsınız demektir.

Yönetmelikle muayenehanelerin ve polikliniklerin açılmasının zorlaştırılmasının yanı sıra A tipi ve B tipi ADSM diye adlandırarak insanların kafasında

sağlık hizmeti verilen yerlerin adeta kalite kategorisi yaparcasına sınıflandırılmasının bilinçli bir kurgu olduğunu düşünüyorum; bu tesadüf değil kesinlikle. Topluma 'A tipi ağız diş sağlığı merkezine giderseniz daha üst sınıf bir hizmet alırsınız' fikrini empoze etmek ciddi bir tehlikedir.

Hastalar açısından nasıl sonuçlara yol açabilir?

Vatandaş bu işi tahlil edecek derecede bu yönetmeliğe vakıf olamayacaktır doğal olarak. Meslek dışından sermaye sahibinin sermaye niçin bu sektöre gireceğini anlatmamız lazım. Sermaye sadece para kazanmak için girer, bunu unutmamak lazım. Ticaretin kuralı da minimum maliyet, maksimum kârdır.

Bu da vatandaş için şu anlama gelir: Bir muayenehaneye ya da dişhekiminin

işlettiği bir kliniğe giderseniz dişhekimini almış olduğu eğitim ve deontolojik kurallar gereği hasta için en uygun tedavi yönteminin ne olduğunu baz alarak karar verecektir tedaviye. Sermaye bazlı bir kliniğe giderseniz oradaki dişhekimini belki de 'sen 150 liraya bu diş kurtaracağına çek, yerine implant yap, 2 bin lira kazanalım' baskısıyla karşı karşıya olacaktır.

Çok uzağı görmeye gerek yok, nelerle karşı karşıya kalacağımızı görmek için genel sağlığa bakmanız yeterli; bir yığın gereksiz tetkik ve müdahale.

Türkiye de halen hukuka bağlı savcılar, yargıçlar kaldıysa -ki ben bir nebze de olsun kalmış olma ihtimali üzerinde durmak istiyorum- mutlaka bu yargıdan dönecektir ama bu arada çok sayıda meslektaşımızın büyük mağduriyetler yaşayacağı da bir gerçek.

Çanakkale Dişhekimleri Odası Başkanı Haldun Erdem:

'Muayenehane standardının yükselmesi olumlu ama...'

Yönetmeliğe ilişkin genel değerlendirmenizi alabilir miyiz?

Önce olumlu bulduğum yönlerden başlayayım; çünkü yönetmelikte olumlu noktalar da var. 20 sene evvel 'Almanya'da otoklavı olmayanın muayenehane açmasına izin verilmemiş' diye konuşuyorduk. Ülkemizde geç de olsa sterilizasyonla ilgili böyle bir zorunluluk getirilmesi güzel bir olay. Muayenehane standartlarının genel olarak yükseltilmesinde çok itiraz

edecek bir nokta yok.

Olumsuz yönlerinin en başında mesleği sermayenin egemenliğine sokacak olan %49 hisse sahibi olabilme hakkı geliyor tabii. Sermaye halkın sağlığını düşündüğü için değil para kazanmak için girecektir; dolayısıyla orada çalışan meslektaşlarımız işletmeye para kazandırma baskısı altında olacaktır. Bu tabii teşhise ve tedaviye de etki edebilir. Benim gördüğüm en büyük sakınca bu.

Fiziki şartlara ilişkin düzenleme nasıl yapılmalıydı?

Almanya bunu 10 yılda ancak yapabilmiş. Bizim Bakanımız biz bir senede yaparız diye söz veriyor Avrupa

Birliği'ne. Bir ülkenin yapı stoğu birden bire değişmiyor, en azından 8-10 yıllık bir sürece yayılması gerekiyordu bu düzenlemelerin. Örneğin Çanakkale'deki yapıların %80'i eski bina. Hiçbirinde asansör yok, belki eski muayenehaneleri etkilemiyor ama yeni muayenehane açacak meslektaşımız ne yapacak?

Yargı sürecinden umutlu musunuz?

Elbette. Başkanlar Konseyi toplantımızda Hukuk Danışmanımızın da işaret ettiği gibi birçok noktada hukuka aykırılıklar var. Bu yönetmeliği yargıya taşıyacağız ve yargının da haklılığımızı tespit edeceğini düşünüyorum.

Denizli Dişhekimleri Odası Başkanı Musa Akyol:

'Sürekli Dişhekimliği Eğitimi'ne hiç değinilmiyor'

Yönetmelik'te sizin en tehlikeli bulduğunuz noktalar neler?

Öncelikle TDB olarak biz baştan Yönetmeliğin hazırlanış şekline karşı çıkıyoruz. Demokratik bir ülkede bir meslek grubunu bu kadar ilgilendiren bir Yönetmelik onlara danışılmadan hazırlanamaz.

Yapılan düzenlemelere baktığımızda da bizim toplum ağız diş sağlığına bakımımıza tümüyle zıt hükümler içeriyor. Biz TDB olarak sağlığın sosyal bir hak olduğunu ve herkesin sağlık hizmetine erişiminin sağlanmasının devletin görevi olduğunu söylüyoruz. Bu dü-

zenlemelerle sermaye bu alana girişine izin verilmesi söz konusu. Sermayenin girdiği yerde de öncelik elbette ki kâr olacak. Böyle olunca da dişhekimini daha çok para kazandıracak tedavilere yönlendirilecek. Buna kesinlikle karşıyız.

Bunların dışında önemli gördüğünüz düzenlemeler varmı?

Çok öne çıkmadı ama bence en önemli konulardan birisi de önceki yönetmelikte var olan Sürekli Dişhekimliği Eğitimi'ne bu Yönetmelik'te hiç değinilmemiş olması. Meslektaşlarımızın mezuniyet sonrası gelişimlerini sürdürebilmeleri için son derece gerekli olan Sürekli Dişhekimliği Eğitimi'nden bahsedilmemiş olması anlaşılabilir bir şey. SDE'ler dişhekimliği hizmetinin kalite-

sini yükselten ve dişhekimlerini firmaların yaptığı daha çok lansman içerikli toplantılara mahkum olmaktan kurtaran etkinlikler. Burada yer verilmemiş olması bizim etkinliklerimiz açısından bir şeyi değiştirmez ama Bakanlığın bakış açısının darlığını gösterir.

Bu Yönetmeliği tabii ki yargıya taşıyacagız. Hukuk müşavirimizin yapmış olduğu bilgilendirmeler de birçok noktada sonuç alabileceğimize işaret ediyor. Benim de olumlu sonuç alınabileceği noktasında bir kanaatim var. Belki işin tıbbi etik tarafına bakmadan var olan yasal düzenlemeler açısından değerlendirilip çelişki görülmeyen maddeler olacaktır; ama yürürlükteki yasa ve tüzüklere açıkça aykırı birçok noktanın düzeltileceğini düşünüyorum.

Gaziantep Dişhekimleri Odası Başkanı Hasan Karabay:

'İktidarla ters düşmeden sorunlarımızı dile getirmemiz lazım'

Siz nasıl değerlendiriyorsunuz yeni Yönetmeliği?

Olumlu bulduğumuzu söylersek yalan olur. Bizim bütün gayemiz Türkiye genelinde 25 bin dişhekiminin hak ve hukukunu korumak. Her ne kadar zaman zaman meslektaşlarımızdan 'TDB ne yapıyor?' serzenişini duysak da TDB yerinde oturmuyor yani, TDB her hâlükarda kendi çapında gücü yettiği oranda bir uğraş içerisinde. Bunu Oda Başkanı olduktan sonra çok daha net gördüm.

Sağlık Bakanlığı'nda Allah rızası için bir tek dişhekimini yok bizi temsilen. Ne genel müdür, ne daire başkanı ne de müdür seviyesinde bir temsilcimiz yok. Orada dişhekimlerini temsilen bir arkadaşımız olsa en azından dişhekimlerin problemi nedir, dişhekimleri ne istiyor, daha iyi anlatılır.

Peki, yargı sürecinden umutlu musunuz?

Etkin bir dayanışma içerisinde olarak, -bağırarak, çağırarak veya siyasetle uğraşarak değil- bugünkü iktidar partisini karşımıza değil de yanımıza almaya çalışalım diyorum ben. Ben gidip el öpmeye bile razıyım, kendi nefsim için yapmam ama meslektaşların geleceği için el öperim ben, o inançtayım.

El öpüldüğü zaman sorun çözülmüyor mu?

Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır; belki biz de tatlı dilimizle, güler yüzümüzle mesafe alabiliriz. Yuhlayarak değil de el öperek; el öpmek dediğim illa ki gidip de eline sarılmak değil.

Sayın Davutoğlu geldi Gaziantep'e, bileğine yapıştım ki Taner Bey (Yücel) buna şahittir; Taner Bey'in vermiş olduğu altı sayfalık dilekçeyi bizzat Başbakan'a teslim ettim. Bu tür çabalar çoğalır ben inanıyorum ki sonuç alırız. Bugün seçim arifesindeyiz, bağırarak çağırarak değil rica, minnetle herkes, her meslektaşım, her Oda başkanı kendi bölgesindeki milletvekilleriyle bire bir temasa geçerse bence bu daha doğru olacak.

TDB, 20 Mart Dünya Oral Sağlık Günü'nde ağız diş sağlığının genel sağlık içerisindeki önemi vurgulanarak ağız diş sağlığının temel sorunlarını tüm bileşenleriyle ele almak ve ileriye dönük atılabilecek adımları görüşmek üzere Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu'nu topladı. Sağlık Bakanlığı'ndan yetkililerin de katıldığı toplantıda koruyucu hizmetler konusu öne çıktı.

TDB'nin girişimleriyle oluşturulan Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu Dünya Oral Sağlık Günü olarak kutlanan 20 Mart'ta ilk kez toplandı. İstanbul Haliç Kongre Merkezi'nde yapılan toplantıya Sağlık Bakanlığı Müsteşarı **Prof.Dr. Eyüp Gümüş**, CHP İstanbul Milletvekili meslektaşımız **Kadir Gökmen Öğüt**, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı **Dr. Alev Yücel**, İstanbul Sağlık Müdürü **Prof.Dr. Nurhan İnce**, Türkiye Diyabet Vakfı'ndan **Prof.Dr. Şehnaz Karadeniz**, Türk Tokraks Derneği Başkanı **Prof.Dr. Arzu Yorgancıoğlu**, Türk Kardiyoloji Derneği'nden **Prof.Dr. Taner Gören** ve TDB Uzmanlık Komisyonu Başkanı **Prof.Dr. Murat Akkaya**'nın yanı sıra dişhekimleri odalarının

başkanları, TDB geçmiş dönem başkanları, sağlık meslek birliklerinin başkanları, dişhekimliği fakültelerinin dekanları ve dişhekimliği alanındaki bilimsel derneklerin başkanları katıldı.

Vatandaş ne diyor?

TDB Genel Başkanı **Prof.Dr. Taner Yücel** konuşmasına FDI 2020 Vizyoonu çerçevesinde genel sağlığın ayrılmaz bir parçası olan ağız diş sağlığı konusunda farkındalığın oluşturulması ve ülkedeki mevcut ağız diş sağlığı sorunlarıyla bunlara ilişkin çözüm önerilerinin paylaşılacağı bir platform olarak düşünülen Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu'nun toplandığını ifade ederek başladı. Bütün sağlık paydaşlarının yer aldığı toplantıda en önemli paydaş olan hastalar unutulmamış ve hazırlanan bir video sunumuyla toplantıda görüşlerinin yer alması sağlanmıştı. Bu videoda verilen yanıtlardan yola çıkarak Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu'nu toplamaya neden ihtiyaç du-

yulduğunu anlatan Yücel, FDI'nin 2020 Vizyonu'na paralel oluşturulan İstanbul Deklarasyonu'nun dişhekimlerine biçtiği yeni rol hakkında da bilgiler verdi.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından 'Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar' olarak tanımlanan kanser, diyabet, kardiyovasküler ve solunum yolu hastalıkları ile başta diş çürüğü ve dişeti hastalıkları olmak üzere ağız diş sağlığı sorunlarının risk faktörlerinin büyük oranda çakıştığına dikkat çeken TDB Genel Başkanı, dişhekimlerinin İstanbul Deklarasyonu'nda ortaya konan hedefler doğrultusunda bu hastalıkların teşhisinde daha fazla öne çıkması, dişhekimliği eğitiminin de buna uygun olarak genişletilmesi gerektiğini söyledi.

Prof.Dr. Taner Yücel: Koruyucu ağız diş sağlığı hizmetlerine yatırım, sağlık harcamalarını düşürüyor

Bu ilişkinin bir diğer yönünün de ağız diş sağlığı sorunlarıyla genel sağlık sorunları arasındaki ilişki olduğunu vurgulayan Yücel, ağız diş sağlığı koruyucu hizmetlerine yapılacak yatırımların yukarıda sayılan genel sağlık sorunlarının tedavi hizmetlerine harcanacak bütçelerde büyük oranda tasarruf sağlayacağını Bakanlık yetkililerinin dikkatine sundu.

Türkiye'deki DMFT değerlerinin yüksekliğini aktaran Prof.Dr. Yücel, gelişmiş ülkelerde bu sayıların nasıl aşağı çekildiğine ilişkin açıklamalarda bulundu. Almanya'da 1983 yılında 12 yaş grubundaki DMFT değerinin bugün Türkiye'de olduğu gibi 6 civarında olduğunu kaydeden Yücel, özellikle çocuklarda yoğunlaşan koruyucu programlar sonucunda bugün bu değerin Dünya Dişhekimleri Birliği FDI'nin hedefi olan 1'e yaklaştığını söyledi ve "Demek ki bu bir kader değil. Akılcı politikalarla hem sağlık harcamalarını azaltmak hem de ağız diş sağlığıyla beraber genel sağlığı

iyi olan nesillere kavuşmak mümkün. Sağlık Bakanlığı'mızı ve Sosyal Güvenlik Kurumu'nu TDB olarak bu konuda ürettiğimiz projeleri yeniden değerlendirmeye, birlikte çalışmaya davet ediyorum" dedi.

Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Gümüş: Nitelikteki sorunların üzerinde duracağız

Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Eyüp Gümüş de ağız diş sağlığı alanında Bakanlığın yaptığı çalışmaları 2002 ve bugünkü rakamları karşılaştırarak sundu. Nicel olarak hizmetlerde ciddi bir ilerleme sağlandığını belirten Gümüş, nitelikte yaşanan sıkıntıları da izlediklerini, bundan sonra niteliği geliştirmeye yönelik çalışmalar yapacaklarını ifade etti. Aile hekimliği sisteminde gilenen

Dünya Oral Sağlık Günü

20 Mart

aşamayı da aktaran Gümüş, koruyucu ağız diş sağlığı hizmetleri için de aile dişhekimliğine benzer bir sistemi öngördüklerini, bu kapsamda bu yıl için 900 dişhekimini kamuda istihdam edecekleri bilgisini verdi.

Türk Toraks Derneği Başkanı Prof. Dr. Arzu Yorgancıoğlu Türkiye'de solunum yolu hastalıklarının yaygınlığı hakkında bilgiler vererek bunların ağız diş sağlığı sorunlarıyla karşılıklı ilişkileri hakkında bilgi verdi.

Türk Kardiyoloji Derneği'nden Prof. Dr. Taner Gören kardiyovasküler hastalıkların risk faktörlerinden >

Neden "Parlamento"?

Türk Dişhekimleri Birliği, FDI 2020 Vizyonu ve İstanbul Deklarasyonu ışığında yeniden yapılandırılan dişhekiminin genel sağlıktaki rolü konusunda farkındalık yaratmak ve ağız diş sağlığıyla ilgili tüm sağlık çalışanlarının Dünya Sağlık Örgütü stratejik planı doğrultusunda güç birliği yaparak bir arada ortak çalışmaya özendirme amacıyla Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu'nu topladı.

TDB, toplumun mevcut ağız diş sağlığı profili karşısında ülkenin bugünkü koşullarında ve batıdaki örnek ulusal çalışmalara göre koruyucu ağız diş sağlığı hizmetlerinin tüm dişhekimlerinden alınmasını, bunun toplumun genel sağlık halinin korunması ve sürdürülmesinde ve ayrıca sağlık ekonomisinde tasarruf için de şart olduğunu ifade ederek, bunun ülkemizde de ancak ulusal bütünlük gösteren bir sağlık politikası yürütülerek çözülebileceğini yaptığı bilimsel çalışmalarla ortaya koyuyor.

Parlamento fikri, ağız diş sağlığındaki vizyon değişikliğinin konunun tüm taraflarını bir araya getirerek kamuoyuyla da paylaşılması ve sonrasında oluşturulacak çalışma gruplarıyla bu işbirliğinin daha güçlü şekilde ve bilimsel anlamda devam ettirilmesi, politikalarımızın önce anlayış sonrasında uygulamalar bağlamında hayata geçirilmesi sürecini hızlandırmak üzere kamuoyu önünde oluşturulmuş bir platformdur.

Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu çalışmalarını önümüzdeki günlerde yazılı belge olarak kamuoyu ile de paylaşılacaktır.

Türk Dişhekimleri Birliği

20 Mart Dünya Oral Sağlık Günü'nde düzenlenen toplantıya katılan akademisyenler bu gün için hazırlanan çerçeveyle hatıra fotoğrafı çekti.

Dünya Oral Sağlık Günü
20 Mart

Türk Toraks Derneği
Başkanı
Prof.Dr.
Arzu Yorgancıoğlu

İstanbul Tabip Odası
eski Başkanı Kardiyolog
Prof.Dr.
Taner Gören

Türkiye Diyabet
Vakfı'ndan
Prof.Dr.
Şehnaz Karadeniz

TDB Uzmanlık
Komisyonu Başkanı
Prof.Dr.
Murat Akkaya

Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu Başkan
Yardımcısı
Dr. Alev Yücel

bahsederek ağız diş sağlığı sorunlarının bununla bağlantılarına işaret etti.

İlk çalışmalar Türkiye Diyabet Vakfı'yla başlatılmıştı

Türkiye Diyabet Vakfı'ndan Prof.Dr. Şehnaz Karadeniz de sunumunda diyabetin Türkiye'deki yaygınlığına dikkat çekerek bu bağlamda TDB ile Türkiye Diyabet Vakfı'nın birlikte yaptığı çalışmaların ne kadar önemli olduğunu anlattı. Vakfın yaptığı diğer çalışmalarını da anlatan Karadeniz, dört kişiden birinin diyabet riski taşıdığını, dişhekimlerinin diyabet riskinin tespitinde devreye girmesinin bu yaygın hastalığa ilişkin önlem alınmasında çok etkili olacağını belirtti ve bu noktada Diyabette Dişhekimliği Klinik Rehberi'nin hazırlanıp tüm dişhekimlerine ulaştırılmasının çok önemli bir çaba olduğunu altını çizdi.

TDB Uzmanlık Komisyonu Başkanı Prof.Dr. Murat Akkaya dişhekimliğinde uzmanlık konusu üzerinde yoğunlaştığı konuşmasında uzmanlık dalları artırılırken herhangi bir bilimsel çalışma yapılmadığını, dişhekimliği fakültesinden mezun olan bir dişhekiminin yetersiz kalacağı alanların son derece sınırlı olduğunu, esas ihtiyacın uzmanlık sayısını artırmak değil dişhekimliği fakültelerindeki eğitimi güçlendirmek ve dişhekimlerini daha yetkin biçimde mezun etmek olduğunu belirtti.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkan Yardımcısı Dr. Alev Yücel de Kurum olarak yaptıkları koruyucu çalışmalardan bahsetti ve serbest çalışan dişhekimlerinin de yardımıyla daha iyi sonuçlara imza atılabileceğini ifade etti. <

'Parlamento' toplantısına Kamuda ve kamu dışında görev yapan ve dişhekimliği camiasının çeşitli bileşenlerini temsil eden onlarca dişhekiminin yanı sıra çeşitli tıp bilimlerinden birçok akademisyen de katıldı.

Özellikle Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Edip Gümüş'e meslektaşlarımızdan çok sayıda soru yöneltildi.

Sağlık Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr. Eyüp Gümüş:

'Bundan sonra kaliteye odaklanacağız'

Konuşmanızda 'nicelik anlamında sorunu büyük oranda halettik ama nitelikle bazı sıkıntılarımız var' dediniz. Nitelikte sıkıntı olarak neler görüyorsunuz?

Sadece ağız diş sağlığı değil diğer hastalıklarla ilgili olarak da hastanın hastaneye girdiğinden itibaren taburcu olana kadarki süreçleri kontrol etmek istiyoruz. Yani yapılan tedavi doğru yapıyor mu, komplikasyonlar nelerdir, tedavi dünya standartlarına göre yapılıyor mu, hekimlerimiz, hemşirelerimiz sağlıkla ilgili akreditasyon kriterlerine sahip mi, kendilerini meslekte ilerletiyorlar mı, yeni bilimsel çalışmalar ve teknolojilere adapte ediyorlar mı; bunlara da artık eğileceğiz.

Bundan sonra kaliteli sağlık hizmeti noktasında bütün Türkiye'deki sağlık birimlerini değerlendireceğiz. Amaç daha doğru, daha kaliteli sağlık hizmeti vermeyi sağlamak.

Ağız diş sağlığı hizmetlerinde en büyük eleştiri noktalarından biri performans sistemiydi...

Oradaki süreçleri de tekrar değerlendireceğiz. Kalite Akreditasyon Enstitüsü diyecek ki örneğin, bir hastaya 8 veya 12 dakika ayrılması gerekir; artık ona göre hastalar verilecek. Doğru olan süreyi de masaya yatırmamız lazım. Kaliteli sağlık hizmeti derken bütün süreçleri masaya yatırıp her birinin doğrularını ortaya koyup ona göre bir yön çizmemiz lazım.

Niçin bu kadar çok hastaya bakılıyor? Kamu hastanelerine fazla hasta

geliyor. Aile hekimliği sistemimizde bir iyileşme sağlarsak hastanelerimiz de rahatlayacak. Yani sistemi komple ele alıp daha sakin, daha doğru bir şekilde teşhis ve tedavi süreçlerinin olduğu bir politikayı gütmemiz lazım.

Yeni kuracağımız Kalite Akreditasyon Enstitüsü'yle sağlıktaki bütün parametreleri masaya yatırarak her birimin kitapçığını oluşturacağız. Senin yol haritan budur diyeceğiz ve ona göre hastaları dağıtacağız. Hekimin çok hasta bakarak performans alma kaygısı varsa az hasta bakarak da o performansı almasını ona sağlamamız lazım.

Konuşmanızın bir yerinde aile hekimliğinin benzer bir formunu dişhekimliği için düşündüğünüzü söylediniz...

Aile sağlığı merkezlerini yeniden inşa edeceğiz. Yaklaşık 3 bin tane yeni merkez oluşturuyoruz. Bunlar yaklaşık 500 m² büyüklüğünde olacak. Sağlık ocasının daha bir gelişmiş diye düşünebilirsiniz. Çünkü sosyal çalışmacı var psikolog olabilecek, hekimimiz var,

bazılarında 112 var, toplum ruh sağlığı merkezi var; yani o mahalledeki hemen hemen bütün sorunları orada çözmek istiyoruz.

Buraya bir de dişhekimi monte edelim, kendisine bağlı kişilere burada koruyucu sağlık hizmeti versin, ilk değerlendirmesini yapsın ve tedavilerinin yönlendirmesini yapsın. Bu yıl için bu amaçla 900 dişhekimi istihdam etmeyi planlıyoruz.

Serbest çalışan dişhekimlerini de bu sisteme katmaktan bahsettiniz...

Tabii burada bizim sayımızın yeterli olmadığı yerlerde diyeceğiz ki, örneğin Giresun'da muayenehanesi olan 9 dişhekimiyle anlaşacağız, sana şu kadar hastayı bağliyoruz, şu işi yapacaksın karşılığı da bu diyeceğiz. Hizmet alacağız yani. Koruyucu hizmetler olacak, daha sonraki süreçte de bize bağlı olan merkezler yönlendirecekler.

2023 planlamasında toplam 38 bin dişhekimine ihtiyaç var dediniz ama bugünkü kontenjan sayılarıyla -hiç artırılsa bile- 50 bini aşılıyor...

Sonuçta eğer fazla bir mezuniyet varsa o da yine YÖK'le görüşülerek planlanabilir. Biz şu anda tıp fakültelerindeki kontenjanların yavaş yavaş azaltılması yönünde bir yazı yazdık YÖK'e, çünkü 4-5 sene sonra arz fazlası oluyor. Türkiye'nin planlaması dışındaki bir hekimin Türkiye'ye faydası yok. Dişhekimliğinde de böyle, Türkiye'deki sayıyı belli bir noktaya getirdikten sonra o kontenjanın azaltılmasını YÖK planlıyor zaten.

'Performans' ne getirdi, ne götürdü?

Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın bir parçası olarak 2004 yılında uygulanmaya başlanan Performansa Dayalı Ek Ödeme Sistemi yol açtığı çalışma şartları nedeniyle sağlık çalışanlarının yoğun eleştirilerine hedef olmaya devam ediyor. TDB Etik Kurulu'nun konuyla ilgili yaptığı kapsamlı çalışmadan çıkardığımız bazı sonuçları paylaşıyoruz.

Hazırlayan: **TDB Etik Kurulu**

Sağlık, bireysel yapısının yanı sıra, toplumsal özelliklere de sahip olması nedeniyle yönetsel süreçlerin politik müdahalelerine her zaman uygun bir zemin oluşturmuştur. Yaygın adlandırma ile 'sağlık politikaları', bir başka deyişle insan bedeni ve sağlığı üzerine politika üretme yaklaşımı, ulusal ve uluslararası ölçekte karşımıza çıkabilmektedir.

Türkiye'de uygulanan sağlık politikaları son on yılda radikal değişimlere tanıklık etmektedir. Aslında, ülkemizdeki sağlık reformu çalışmalarının başlangıcı dünyadaki genel süreçle bağlantılı ve ona koşut olacak biçimde 1990'lı yılların başına uzanmaktadır. İki binli yılların başında uygulamaya geçirilen **Sağlıkta Dönüşüm Programı** ise **Dünya Bankası** ve **Dünya Sağlık Örgütü**'nün finansal, ideolojik, teknik katkıları ve belirleyiciliğinde başlatılmıştır.

Performansa Dayalı Ek Ödeme Sistemi (PDEÖ), Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın bir parçası olarak 2004 yılında Sağlık Bakanlığı, 2011 yılında ise üniversite hastanelerinde yaşama geçirilmiştir. PDEÖ sisteminin temel amacının, kamudaki sağlık personeli-

TDB Etik Kurulu (soldan sağa): Doç.Dr. Umur Sakallıoğlu, Mustafa Ziya Özer, Mustafa Oral (Sorumlu MYK Üyesi), Yrd.Doç.Dr. Funda Gülay Kadıoğlu, Yrd.Doç.Dr. Zehriye Füsün Yaşar, Süha Alpay. Kurul üyesi Dr. Gürkan Sert fotoğrafta yer alamadı.

lanan ve uygulamada sıkça karşımıza çıkan önemli etik sorunlar söz konusudur. Ülkemizde bu sorunları gündeme getiren geniş kapsamlı iki çalışma yapılmıştır. Bunlardan ilki 1400 hekimin katılımıyla gerçekleştirilen ve sonuçları 2009 yılında yayımlanan, TTB Etik Kurulu tarafından yapılan bir alan araştırması; ikincisi ise **TTB-UDEK Etik Çalışma Grubu** tarafından 2011 yılında gerçekleştirilen **Sağlık Sisteminde**

dan yapılan araştırmadan esinlenerek ve hatta o araştırmaya ait soruları (TTB'nin izniyle) alanımıza uyarlayıp kullanarak, geniş kapsamlı bir çalışma planladık. Çalışmamızda ağız ve diş sağlığı hizmetlerinde, performansa dayalı çalışma yönteminin sağlık hizmetlerine etkisinin özellikle etik açıdan incelenmesini amaçladık. Bu amaçla performans uygulamasının çalışma düzenini, eğitimi, çalışma ortamındaki

'Katılımcılar, performans sistemine geçildikten sonra, hekime yönelik şiddette (%69,4), etik dışı uygulamalarda (%64,7), hasta şikâyetlerinde (%61,9), endikasyonsuz müdahalelerde (yersiz girişim) (%59,7), meslektaşlar arası rekabette (%59,0) artış olduğunu belirtmiştir.'

nin iş motivasyonunu ve üretkenliğini teşvik etmek olduğu ön plana çıkarılabilirken bu sistemin neden olduğu sorunlar daima geri planda kalmıştır.

Oysa PDEÖ sisteminden kaynak-

Performans Uygulamalarının Mesleki Değerlere Etkisi ve Etik Sorunlar Çalışması'dır.

Türk Dışhekimleri Birliği Etik Kurulu olarak, TTB Etik Kurulu tarafın-

ilişkileri nasıl etkilediğini de araştırdık.

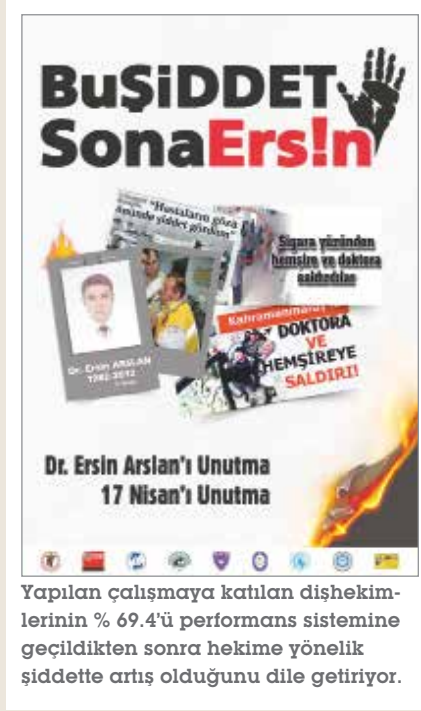
Hazırladığımız veri toplama formu 3 Mart - 11 Temmuz 2014 tarihleri arasında yaklaşık dört ay süreyle TDB web sayfasında yer aldı. Hatalı verilerin te-

mizliğini takiben, toplam 565 katılımcının yanıtları değerlendirmeye alındı. Araştırmanın kapsamlı değerlendirme sonuçları **Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetlerinde, Performansa Dayalı Çalışma Yönteminin Sağlık Hizmetlerine Etkisinin Etik Açısından İncelenmesi** başlığı ile bir rapor haline getirildi. Araştırmamızın sonuçları bu raporda ayrıntılı biçimde yer almaktadır.

Performans araştırmamızda öne çıkan kimi çarpıcı sonuçları şöylece özetlememiz olanaklıdır:

1. Araştırmaya katılan hekimlerden yaklaşık %25'i çocuğunun dişhekimi olmasını isterken %75'i istememektedir. Çocuğunun dişhekimi olmasını isteyenlerin en öne çıkan gerekçesi 'kurulu düzenin hazır olması' (%33,8) iken çocuğunun dişhekimi olmasını istemeyenlerinki ise 'dişhekimliğinin zor, yıpratıcı, stresli bir meslek olması'dır (%30,3).

2. Katılımcılar, performans sistemine

geçildikten sonra, hekime yönelik şiddette (%69,4), etik dışı uygulamalarda (%64,7), hasta şikâyetlerinde (%61,9),

endikasyonsuz müdahalelerde (yersiz girişim) (%59,7), meslektaşlar arası rekabette (%59,0) artış olduğunu belirtmiştir. Buna karşılık katılımcılar, hastanın tanı ve tedavi planlamasına ayrılan sürede (%62,2), hastanın bilgilendirilme süresinde (%61,7), hastaya ayrılan muayene süresinde (%60,6) ve hastanın ağız diş sağlığı eğitimine ayrılan sürede (%60,0) bir azalma olduğunu dile getirmektedir.

3. Ankette yer alan 'mesleğimi yaparken vicdani çelişki yaşıyorum' ve 'mesleğimin maddi açıdan tatmin edici olduğunu düşünüyorum' ifadelerine verilen yanıtlar değerlendirildiğinde hekimlerin maddi ve vicdani açıdan sorunları olmasına rağmen işlerini yaparken layıkıyla yapmaya çalıştıklarını söylemek mümkündür. Başka bir deyişle araştırma grubunun çoğunluğu tarafından mesleki değerlerin kişisel sorunlar ve çıkarların önünde tutulduğu anlaşılmaktadır.

SAMSUN - SİNOP - ORDU - AMASYA
25-26 NİSAN 2015
SAMSUN YELKEN KULÜBÜ

Samsun Dişhekimleri Odası
Ulugazi Mh. 19 Mayıs Blv. No:16 Kat:1 SAMSUN
Tel : 0 362 435 44 78 – 435 95 47
Faks : 435 95 21
oda@samsun-dho.org
www.samsun-dho.org

BİLİMSEL PROGRAM

25 NİSAN 2015 CUMARTESİ

- 09.00 - 10.00 Stant Açılışı ve Kayıt
10.00 - 10.45 Prof.Dr. KORKUD DEMİREL
Ön Bölge İmplant Uygulamalarında Temel Prensipler
10.45 - 11.15 Çay Kahve
11.15 - 12.00 Prof.Dr. KORKUD DEMİREL
Periodontal Hastalık İmplant Uygulaması İçin Engel Oluşturur Mu?
12.00 - 12.30 Çay-Kahve
12.30 - 13.15 Doç.Dr. ERHAN ÇÖMLEKOĞLU
Kişiyi Özgü Gülüş Tasamımı İlkeleri
13.15 - 14.45 Öğle Yemeği
14.45 - 15.30 Prof.Dr. SAMİM ÇETİN SEVÜK
Diş Kesimi ve Kavite Hazırlama Yöntemleri
15.30 - 16.00 Çay Kahve
16.00 - 16.45 Prof.Dr. SAMİM ÇETİN SEVÜK
Diş Kesimi ve Kavite Hazırlama Yöntemleri

26 NİSAN 2015 PAZAR

- 10.00 - 11.00 Prof.Dr.FARUK HAZNEDAROĞLU
Endodontide Ağrı ve Ağrı Kontrolü
11.00 - 11.30 Çay Kahve
11.30 - 12.15 Dt. SERHAT KÖKEN
Dr.Dt. YÜKSEL YAZICIOĞLU
Posterior Bölgede Alternatif Restorasyonlar
12.15 - 12.45 Çay Kahve
12.45-13.30 Dt. SERHAT KÖKEN
Dr.Dt. YÜKSEL YAZICIOĞLU
Posterior Bölgede Alternatif Restorasyonlar
13.30 - 14.00 Çay Kahve
14.00 - 15.00 PROF. DR. ARZU AYKOR
Dijital Klinik Yöntemi
15.00 - 15.30 Çekiliş ve Kapanış Töreni
○ Çekiliş Töreninde Tablet Bilgisayar ve Sürpriz Hediyeler Sizleri Bekliyor.
(Çekiliş Salonunda Bulunan Diş Hekimleri Arasında Yapılacaktır.)

Not: SDE tarafından kredilendirilecektir. TDB kimlik kartlarınızı yanınızda bulundurmanızı önemle rica ederiz

Prof. Dr. Sedat Küçükay:

'Artık ölçümüz FDI Kongresi'

Bilimsel Komite

Prof. Dr. E. Sedat Küçükay (Başkan)
 Prof. Dr. Gamze Aren
 Prof. Dr. Tülin Arun
 Prof. Dr. Esra Can
 Yard. Doç. Dr. Elif Çiftçioğlu
 Prof. Dr. Özen Doğan Onur
 Prof. Dr. Tamer L. Erdem
 Prof. Dr. Bahar Kuru
 Prof. Dr. Emine Halide Nayır
 Prof. Dr. Atilla Sertgöz
 Doç. Dr. Hakkı Sunay
 Prof. Dr. Deniz Şen
 Prof. Dr. Esra Yıldız

28-30 Mayıs 2015 tarihleri yapılacak TDB 21. Uluslararası Dışhekimliği Kongresi'nin bilimsel programı büyük oranda netleşti. Bilimsel Komite Başkanı Prof. Dr. Sedat Küçükay'dan programın detayları ve programı oluştururken neleri göz önünde bulundurduklarına ilişkin bilgi aldık.

Bilimsel Komite nasıl oluşturuldu?

Daha önce de TDB kongrelerinde veya FDI Kongresi'nde çalışmış öğretim üyelerinin katılımıyla oluşturduk ve her bilim dalından en az bir öğretim üyesi olmasına da özen gösterdik. Ortaya hem deneyimli hem de öğretim üyesi olarak genç diyebileceğimiz bir bilimsel komite çıktı. Bu arkadaşlarımızın önerileriyle bilimsel program oluşmaya başladı.

Hem TDB Kongrelerinde hem de 2013'teki FDI Kongresinde dışhekimlerinin hangi konu ve konuşmacılara daha fazla ilgi gösterdiğini de iyice inceledik. Burada ilginç bir durum var; biz yurtdışından ne kadar çok tanınmış konuşmacı getirebilirsek o kadar iyi olduğunu düşünürdük ama elimizdeki veriler en azından meslektaşlarımızın ilgisinin bu yönde olmadığını gösteriyor.

Tabii bu veriler bizi dışhekimliğinin çeşitli alanlarında tanınmış yabancı konuşmacıları getirmekten vazgeçirmedi. Yine her bilim dalında bir iki tane yabancı konuşmacımız olacak; biraz daha

kliniğe yönelik, biraz daha bu söylediğim şekilde dinleyiciye ulaşabilecek konuşmacıları bulmaya çalıştık.

Konferanslar dışında ne gibi toplantı türlerine yer vereceksiniz?

1990'lı yıllarda yine bilimsel komitesinde yer aldığımız bir TDB kongresinde Prof. Dr. Mine Nayır'la birlikte bulduğumuz bir sunum şekli vardı; seri konferans. Panelleri seri konferans şekline çevirmiştik. Panellerde bir konu bütünlüğünün olmamasından şikayet edildiği için birbirlerini tamamlayan ama kendi içinde bağımsız konuşmalar yaptırmaya çalışıyorduk. Bu yıl bu şekilde birçok oturumumuz olacak. Daha kısa süreli, her konuşmacının yarım saatte -ki bana sorarsanız yarım saat çok ciddi bir süre- kendi bölümünü sunacağı bu seri konferansların çok faydalı olacağını düşünüyorum. Zannediyorum bu Kongrenin bilimsel anlamda en can alıcı yanı multidisipliner seri konferansların, panellerin çok olması.

Akademik olanla pratik olanın dengesini nasıl kuruyorsunuz?

İşin belki de en zor kısmı bu. TDB kongreleri gibi katılımın çeşitli düzeylerde olduğu bir kongrede bilimsel programın niteliğini tutturabilmek çok da kolay değil. Bir şey yapıyorsunuz 'çok basit' deniliyor, bir şey yapıyorsunuz 'buna ne gerek var, biz zaten bunu muayenehanede uygulamıyoruz' deniliyor. Öbürü diyor ki 'bu çok müthişti, ilk defa duydum'...

Onun için, sanırım kongre yaparken her bilim dalının en temeldeki işini ihmal etmemek, ama ufukta yeni neler var veya gelişmekte olan neler var, onu da anlatabilmek lazım. TDB kongresi gibi çok önemli bir kongrenin bu yelpazeyi taşıyabilmesi lazım ki bu çok kolay değil aslında.

Bu yıl ilk kez uygulayacağınız bir yöntem var mı?

Evet, video gösterileri ekleyeceğiz bazı sunumlara. Videoyla başlayacak konuşma; bir dolgu baştan sonra kadar

2013 FDI İstanbul Kongresi'nden bir görüntü. Bazen konferanslara tahmin edilenin çok üzerinde katılımın gerçekleşmesi bu karede olduğu gibi meslektaşlarımızın bir kısmının ayakta ya da yerlere oturarak dinlemesine yol açsa da bilgi için gösterilen bu çaba mesleğin geleceği adına umut veriyor.

videoda gösterilecek, arada konuşmacı videoyu durdurup niçin o fırsatı oraya öyle sürdü, niye asiti oraya böyle koydu niye orada 14 dakika bekledi; bir videonun bütünü içinde o iş detaylı şekilde anlatılacak.

FDI Kongresiyle birlikte çitanın çok yükselmesi sizin açınızdan bir dezavantaj mı?

Aslında bence avantaj, dezavantaj olarak görmüyorum kesinlikle. Eğer gerçekten iyi işler yapıyorsanız ve iyi iş yapılan kongrelerle kıyaslanabiliyorsanız bu sizi ileri götürür. Evet, çok iyi bir FDI Kongresi yaptık. Artık bizim ölçü alacağımız şey FDI Kongresi. Onu kısa zamanda belki katılımcı sayısı açısından aşamayız ama nitelik olarak onu aşabilmek veya ona ulaşabilmek; şimdi Türkiye'deki kongrelerin hedefi bu olmalı.

Son yıllarda kursların ağırlığı artamaya başladı kongrelerde...

Bu yıl da öyle olacak. Her anabilim alanında önemli görülen konularda yapılacak kursların yanında bir de firmaların katkılarıyla yapılan kurslar var. Firmaların kendi ürünlerini tanıtarak uygulamalarını gösterdikleri kurslar var. Bir de Bilimsel Komite'nin "bunlar olmalı" dediği kurslar var. Her iki tür kursu düşündüğümüz zaman gerçekten pratik anlamda da epey zengin bir Kongre olacak. Kurslara katılan meslektaşlarımızın

konferanslardan mahrum kalmaması için de kursları Kongreden bir gün önce başlatıyoruz.

Zaman zaman 'lunch and learn' ya da kahvaltılı toplantı gibi değişik toplantılar da yapılıyordu...

Kongrenin birinci ve üçüncü günleri yine öğlen saatlerinde bu tarzda konuşmalarımız var; beş salonda FDI Kongresi'nde 'sanayi oturumları' başlığı altında yapılan ve çok başarılı olan formatı TDB Kongresi'nde de uygulayacağız. Burada da 'keşke bilimsel programa alsaymışız' dediğimiz çok ünlü konuşmacılar var.

Dişhekimlerinin bilimsel programdan talepleri yıllar içerisinde ne yönde değişti?

Çok farklı istekler yok; çünkü spesifik bir konuyla çok ilgilenmek isteyenler TDB kongrelerinin arasında bilimsel derneklerin ya da firmaların düzenlediği toplantılar ve kurslardan bunları alabiliyor. Onun için de TDB Kongresinde deyim yerindeyse her telden çalmak gerekiyor. Konuları saat olarak doğru paylaştırmaya çalışıyoruz ki her insana hitap edebilecek bir kongre yaratabilelim.

Meslektaşlarımıza bir mesajınız var mı?

Her dişhekiminin kendi ilgi alanında bir şeyler bulabileceği bir kongre olacak.

Meslektaşlarımızın kurslara ilgi göstermelerini dilerim. Çünkü dişhekimliği pratik bir iş; ne kadar iyi teorik bilginiz olursa olsun bunu doğru pratiğe dökabilmeniz gerekiyor. Kurs kapasiteleri 20-25 kişi civarında ama talep çok olursa tekrarlayabilme şansımız var. Umuyorum ki herkesin keyif aldığı bir Kongre olur.

TDB kongrelerine katılım zaten yükse oluyor, bu Kongrede de öncekiler aşılabacaktır ama benim bugüne kadar kongrelerde ilgili duyduğum en güzel anekdot olduğu için bunu anlatmak istiyorum: Şimdi sanıyorum emekli oldu, Hollandalı Prof.Dr. Paul Wesselink gelmişti 1999 kongresine. Endodontisttir, çok sevilen bir insandır, ben de çok severim kendisini. O Kongrede Tatyos Bey (Bebek) kendisiyle günlük Kongre gazetesi için röportaj yapıyordu. Türkiye'deki dişhekimleri hakkındaki izlenimleri sorulduğunda çok güzel bir cevap verdi. "Dünyanın her yerinde iyi dişhekimleri ve kötü dişhekimleri vardır; Türkiye'de de sanıyorum böyle. Buradaki kongreye, bu kadar güzel bilgilerin olduğu kongreye gelmeyip muayenehanesinde oturan dişhekimleri bence kötü dişhekimleri. Mesleğine ve hastalarına saygı duyarak yeni ne var, ne öğrenebilirim diye gelen dişhekimleri de iyi dişhekimleri" demişti. Çok hoşuma gitmişti bu tanımlaması. Zannediyorum Türkiye'deki birçok iyi dişhekimini bu kongrede göreceğiz.

Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Dr. Duygu İlhan:

'FDI Kongresinden sonra artık işimiz daha kolay'

Dış İlişkiler Komitesi

Dr. Duygu İlhan (Başkan)
Artur Bozacıoğlu
Dr. Uğur Ergin
Görkem Şengün

Komitenizin kuruluşundan itibaren yaptığınız çalışmalarını özetleyebilir misiniz?

Şanslı bir grup olarak çalışmalara başladığımızı söylemeliyim; elimizde çok deneyimli bir kadro olduğu için. Aynı ekiple FDI 2013 Kongresi'ni de hazırlamış olmamız bizim için tabii ki büyük bir avantaj. FDI 2013'ten sonra İstanbul'daki ilk kongremiz olacak bu. Dışhekimliği açısından uluslararası bir kongre kenti niteliğini daha çok kazanmış bir kentte yapıyoruz Kongre'mizi. FDI 2013 Kongresi bizim için böyle bir dönüm noktası oldu.

Bu yıl kongre çerçevesinde beşinci kez **Komşu Ülkeler İşbirliği Platformu** toplantısını düzenliyoruz. 22-24 arasında ülkenin katıldığı Platform toplantısına bu yıl 27 ülkenin katılımını bekliyoruz.

Uluslararası nitelikli başka toplantılar da var mı?

Evet, **Yaşlanan Nüfusta Oral Sağlık Forumu** düzenliyoruz. Bu çerçevede FDI Gelecek Dönem Başkanı **Patrick Hescot**, ERO eski Başkanı **Gerhard Seeberger**, ERO Başkanı **Philippe**

Rusca, Vizyon 2020'yi kalem alan **Michael Glick**, Belçika temsilcisi olarak FDI eski başkanı **Michelle Aerden** ve Japonya'dan bir isim konuşmacı olacak. **IDM (Uluslararası Dental Üreticiler Birliği)** Başkanı **Christian Brutzer** bizlerle olacak. Forumda hem Türkiye'nin hem dünyanın yaşlanmasına paralel olarak ağız sağlığı politikalarının nasıl evrilmesi gerektiği konuşulacak.

Uluslararası tanıtımlarda nerelere ağırlık veriyorsunuz?

Bizim elimizdeki bir veri bankamız var artık. FDI Kongresi için İstanbul'a gelmiş olan yabancı katılımcılara e-mail'ler gönderildi. Şimdi ikinci mailler gönderilecek.

Komşu Ülkeler İşbirliği Platformu'ndaki ülkelerin hepsi bizim için kendi ülkelerinde Kongremizin tanıtımını yaptılar ve buralardan grup rezervasyonları alıyorlar; bunlar bizim açımızdan çok sevindirici.

Yaptığınız temaslar, aldığınız tepkiler nasıl?

Şubat ayında tanıtım yapmak üzere Dubai'de **AEEDC Kongresi**'ne gittik, orada FDI standında TDB Kongresi tanıtıldı. Dubai'de karşılaştığımız herkes, İstanbul'u ya daha önce ziyaret etmiş ya da mutlaka ziyaret etmek isteyenlerden oluşuyordu. Bu etkinin Kongreye mutlaka yansıtacağını düşünüyorum.

10-14 Mart arası **Almanya Köln**'de düzenlenen dünyanın en büyük dişhekimliği fuarı **IDS**'te masa açıp Kongremizin tanıtımını yaptık.

27-28 Mart'ta Saraybosna'da **Bosna Hersek Dişhekimleri Birliği**'nin Kongresi var; TDB olarak üç konuşmacıyla bilimsel destek veriyoruz. Orada da Balkan bölgesine tanıtımlarımız olacak ve Balkanlardan da iyi bir geri dönüş bekliyoruz.

Meslektaşlarımıza mesajınız?

Türk Dişhekimliği Birliği'nin artık çitası çok yükselmiş, dişhekimliğinin 21. yüzyılına yakışan bilimsel nitelikle, sosyal olarak da çok renkli Kongre'sinde meslektaşlarımızı görmek adına 28-30 Mayıs'ta İstanbul'da buluşmayı temenni ediyorum.

TDB Genel Başkanı Prof. Dr. Taner Yücel ve Kongre Dış İlişkiler Komitesi Başkanı Dr. Duygu İlhan 17-19 Şubat'ta Dubai'de yapılan AEEDC Kongresi'ne katılarak İstanbul'da yapılacak TDB Kongresi'nin tanıtımını yaptılar.

Teknik Komite Başkanı Reha Tokgöz:

'Kongreyi aplikasyonlarla kolaylaştırıyoruz'

Teknik Komite olarak bugüne kadar yaptığınız çalışmaların özetler misiniz?

2013 yılında yapmış olduğumuz başarılı FDI Kongresi'nden sonra bu yıl da TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'yle meslektaşlarımızın bir kez daha karşısına çıkacağız. Komitemiz FDI Kongresi'nde görev alan arkadaşlarımıza yeni arkadaşlarımızın eklenmesiyle oluştu. Gerek teknik ekipman gerekse de görseller açısından elimizde önemli bir birikim var. Salonların dizaynı, teknik açıdan hazırlanması, yönlendirmeler vs. teknolojinin bize sunduğu imkanları en üst düzeyde kullanmaya çalışacağız ve meslektaşlarımıza sorunsuz ve kolay algılanabilir bir kongre sunmayı hedefliyoruz.

Bu Kongre'de ilk kez uygulanacak bir yenilik var mı?

Akıllı telefonlar için aplikasyonlar hazırladık; gerek İos, gerekse android sistemlerde kullanılabilir şekilde. Tam anlamda ilk sayılmaz aslında, FDI Kongresinde de hazırlandı ama efektif olarak kullanılmadı, atıl kaldı biraz. Bu kongrede çok daha efektif olarak

kullanılmasını sağlayacağız. Akıllı cep telefonu olan her meslektaşımız bu aplikasyonu indirerek Kongre Merkezi'nde bilimsel programa ulaşabilecek, yönlendirmelere ulaşabilecek, sosyal programa ulaşabilecek ve fuar alanına ulaşabilecek elindeki cep telefonu ile. Bunun bir kolaylık olacağını düşünüyorum.

İstanbul Kongre Merkezi'nin avantaj-dezavantajları neler?

FDI Kongresi'ni ayrı tutarsak ilk kez bu mekanda bir TDB Kongresi düzenleyeceğiz. TDB kongrelerinde en fazla karşılaştığımız sorunlar yönlendirme ve teknik ekipman noktasındaydı. Yani kulaklıkların aktif halde olması ya da salonlara yönlendirmelerde zaman zaman sorunlar yaşıyorduk fakat ciddi adımlar attık. İs-

tanbul Kongre Merkezi'nin (ICC) bize sağladığı imkanlarla bu sorunları ortadan kaldıracamız kaldıracığımızı düşünüyoruz.

Sadece bilimsel programa katılımın 8 bini bulduğu FDI Kongresi'ni alınımın aklıyla tamamladıktan sonra 3 bin civarında katılım beklediğimiz Kongremizde sorun yaşamayız diye düşünüyorum. Öğle yemeğini fuar alanında ve oturma düzeninde vereceğiz. Bu ciddi bir organizasyon gerektiriyor ama meslektaşlarımızın memnuniyetini artırmak için bunu sağlayacağız. Son üç ayda beş kez mekanda kontrol yaptık, sürprize yer vermeyeceğiz. Bir konuşmacının konferansta söyledikleri belki akılda kalmaz ama konuşma esnasında elektriklerin kesilmesi kesinlikle akılda kalır.

Sosyal programda da göreviniz oluyor mu?

Kısmen oluyor. Boğaz gezisinde ya da gala yemeğinde mekanın süslenmesi, yönlendirmeler yine bizim görevimiz. Gala yemeğinde sahne dizaynı, ki bu yıl iklimsel şartlarda bir terslik olmazsa açık havada olacak gala yemeği, güvenlik vb. işleri biz üstleneceğiz. Aslında genel olarak görevimiz olsun olmasın el birliğiyle güzelliği yaşatmak için çalışıyoruz meslektaşlarımıza.

Meslektaşlarımıza yönelik mesajınız...

Mayıs ayının sonunda İstanbul yazı merhaba derken bilimselliğe de doycakları çok güzel bir kongre hazırlıyoruz. Meslektaşlarımızı da heyecanla bekliyoruz. <

İstanbul'da yapılan TDB kongrelerinin klasiği vapurla boğaz turudur. Bu güzel gezi bu yıl da programda yer alıyor.

Mali Komite Başkanı Sait Yıldız:

İstanbul
2015

'Kayıt ücretleri bu standartlara göre çok uygun'

Mali Komite

Sait Yıldız (Başkan)
Dursun Konya
Cenap Koşu

Mali Komite'nin temel görevi nedir?

Kongrenin mali bütçesini, gelir gider durumunu dengelemeye ve kontrol etmeye; sponsorlardan, sergi alanından ve kayıttan elde edilecek gelirlerle sağlıklı bir bütçe yapmaya çalışıyoruz.

Özellikle İstanbul kongrelerinde katılım yüksek oluyor. Bu anlamda bütçeyi denkleştirmede bir sorun yaşanmıyordur sanırım...

İstanbul biliyorsunuz yalnız Türkiye'nin değil, Avrupa'nın ve Ortadoğu'nun en büyük ticaret, bilim ve kültür merkezlerinden biri. Ayrıca FDI 2013 Uluslararası Dışhekimliği Kongresi'ne de ev sahipliği yapmış bir kent. FDI Kongremizdeki başarımızdan dolayı bu seneki katılımın oldukça yüksek olacağını düşünüyorum.

Şu an itibarıyla sergi alanımızdaki yerlerin tamamı satılmış durumda. FDI 2013'ün katılımcı sayısı 10 bin civarında idi. Bunu baz alırsak katılımın 3500-

4000 civarında olacağını tahmin ediyorum. Bu anlamda bütçe denkleştirme konusunda herhangi bir sorunumuz olmayacak sanırım.

Bütçe içerisinde sponsorlukların, sergi gelirlerinin, kayıt ücretlerinin yeri nedir?

Bu konuda rakamsal bir şey söylemeyeceğim, hem sponsor hem sergi gelirleri hem de kayıt ücretleri bizim için son derece önemli. Bu konuda sadece zaman zaman kayıt ücretlerinin yüksek olduğuna dair serzenişler kulağımıza çalındığı için şu kadarını söylemekle yetineceğim: Sosyal etkinliklere ve kongre zenginliğine bakıldığında Avrupa'daki kongre kayıt ücretleriyle

le kıyaslandığında bizimkiler gerçekten çok uygun.

Sosyal programın Gala Yemeği ve Boğaz Turu gibi parçaları ayrıca ücretleri ayrıca ücretlendiriliyor, neden?

Evet, Kongre kaydını sosyal program dahil ve hariç olarak iki seçenek halinde katılımcılara sunduk. Bunda amaç; İstanbul gibi güzel bir şehirde kongre yapıyoruz, bazı katılımcılarımızın kendilerine göre İstanbul programları olabilir, bu konuda bağlayıcı olmak istemedik. İsteyen bizim sosyal programa katılır, isteyen kendine göre İstanbul'un güzelliklerini yaşar.

Meslektaşlarımıza mesajınız?

Bilimsel kongreler meslektaşlarımızı bilgi ve teknoloji olarak besleyen aynı zamanda dostların bir araya gelmesini, hasret gidermesini de sağlar. Meslektaşlarımızın bu güzel fırsatı kaçırmamalarını diliyorum. <

Candan Erçetin
her kuşağa
hitap eden
her dilden
şarkılarıyla
gala gecesinde
bizimle olacak.

Röportaj: Füsun Tırman

2012 yılında Pozantı Cezaevi'nde çocukların uğradıkları tecavüz, cinsel taciz ve işkencelerin basına yansması çocuk cezaevleri olgusunu da ilk kez ciddi anlamda toplum gündemine getirdi. Ardından Şakran, Muğla, Maltepe derken buralarda vahim insan hakları ihlallerinin yaşandığı su yüzüne çıktı. 2014 yılında kurulan Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi'nden Alper Yalçın ve Selmin Cansu Demir cezaevlerinin çocuklar için uygun olmadığını söylüyor:

Çocuklar değil cezaevleri kapatılsın

Sizleri tanıyabilir miyiz?

Alper Yalçın: Yaklaşık 3 yıldır Sivil Toplum alanında gönüllülük yapıyorum ama adalet sistemi içine giren çocuklara ilişkin sadece 1,5 yıllık deneyimim var. Geçen yıldan bu yana başka kurumlar aracılığı ile çocuk hapishanelerinde gönüllü olarak çocuklarla birlikte atölyeler yapıyorum.

2015 yılı itibari ile **Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği**'nin (CİSST) 'Türkiye Hapishaneler Enformasyon Ağı' projesinde Çocuk Ağı temsilcisi olarak çalışmaya başladım. **Selmin Cansu Demir:** İstanbul'da serbest avukat olarak çalışıyorum. Genellikle insan hakları, kadının insan hakları, ceza, infaz ve aile hukuku alanlarında çalışmalarımı sürdürüyorum. Öğrencilik yıllarımda çocuk hakları ile ilgilenmeye başladım ve **Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı (TÇYÖV)** aracı-

lığıyla çocuk hapishanelerinde mahpus çocuklarla çalışma fırsatını yakaladım. Şu an Vakfın Yönetim Kurulu üyesiyim ve **İstanbul Barosu Çocuk Hakları Merkezi** genel sekreteriyim.

CİSST Derneği ve TÇYÖV hakkında bilgi verir misiniz?

Alper Yalçın: CİSST, hapishaneler alanında insan haklarını temel alarak

çalışan dokuz yıllık bir dernek. Kadın, çocuk, LGBTİ, hasta mahpuslar, ağır-laştırılmış müebbet, yabancı, yaşlı, engelli vs. tüm mahpus gruplarıyla ilgili çalışıyoruz. Hapishanelerin insan haklarına uygun hale getirilmesi ve mağdurların da ihtiyaçlarının gözetildiği 'onarıcı adalet' sisteminin benimsenmesi için çalışıyoruz.

Şu anda 'Türkiye Hapishaneler Enformasyon Ağı' projesini hayata geçirdik. Bu enformasyon ağı kapsamında sözünü ettiğim mahpus gruplarıyla ilgili sivil toplum örgütlerinin katılımını sağlamayı amaçlayarak araştırma sahasını genişletmek ve çalışmalarımızı ortaklaştırmak istiyoruz.

Selmin Cansu Demir: TÇYÖV, çocuk suçluluğu alanında kurulmuş ilk sivil toplum örgütü ve halen tek vakıf. Vakfın hedefi; suça sürüklenmiş çocukların tutuksuz yargılanması, tutuklulukları ve hükümlülükleri sırasında ve tahliye sonrasında, güven duygularının geliştirilmesi, toplumsallaşmanın sağlanması ve çocukların suça ilişkileneceklerinin önlenmesi.

Son yıllarda çocuk cezaevlerinden birbiri ardı sıra gelen kötü haberler çocuklar için başka türlü çözümler üretilmesi gerektiği düşüncesini güçlendiriyor.

Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi nasıl doğdu?

Alper Yalçın: 2014 yılı Ocak ayında akademisyenler, meslek örgütleri, çocuk gelişim uzmanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan sekiz bileşenle kuruldu. Bugün girişime dahil olan bileşen sayısı ise 33 ve hızla artacağına inanıyoruz.

Selmin Cansu Demir: Sincan Çocuk Hapishanesi'nde yaşananlardan sonra, bu zamana kadar 'çocuk cezaevleri kapatılsın' mücadelesini veren pek çok örgüt bu Girişim çatısında bir araya geldi. Sincan'da mahpus çocukların yaşadıkları hak ihlalleri ne ilk ne de son. Daha önce Pozantı'nda yaşananlar kamuoyuna yansımıştı ancak bizler çocukların her gün kapatıldıkları kurumlarda hak ihlallerine uğradıklarını biliyoruz, görüyoruz. Bu nedenle artık bu yaşananlara son vermek için taleplerimizi daha örgütlü ve daha yüksek sesle söylememiz gerektiğini düşünüyoruz.

Özgürlüğünden yoksun çocuklara ilişkin istatistikî bilgilerden bahsedebilir misiniz? Hapishanelerdeki çocuk sayısı kaç?

Alper Yalçın: Şu an Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre 12-17 yaş aralığında 545 çocuk hükümlü, 1.572 çocuk tutuklu bulunuyor. Fakat bu rakamlara 18 yaşındaki çocuklar dahil edilmediği için gerçek rakamlara ulaşmakta zorluk çekiyoruz. Tutuklama

Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi'nden Selmin Cansu Demir ve Alper Yalçın'la dergimiz adına meslektaşımız Füsun Tırman (sol başta) görüştü.

psikolojik etkiyi anlayabilmek için ilk önce çocukları tanımamız, anlamamız gerekiyor. Öncelikle ebeveynlerin bir çocuk dünyaya getirdikten sonra kendilerine 'Nasıl bir çocuk yetiştirmem gerekiyor?' diye değil, çocuğun kendini ifade edebileceği alanları nasıl yaratabilirim diye düşünmesi gerekiyor.

Bir çocuk adalet sistemi içine giriyorsa bunu acilen bir kriz olarak algılamamız ve çocuğun korunması, desteklenmesi için alternatifler üretmeye başlamamız gerekiyor, hapsedememiz değil. Çünkü 12-18 yaş aralığındaki çocuklar sosyal, cinsel ve toplumsal anlamda kendi kimliklerini aramaya

Hapishaneler şehir merkezlerinden çok uzakta olduğu için ailelerin çoğu gelemiyor ya da çocuklarına sarılabildikleri açık görüşlerde gelmeyi tercih etmek zorunda kalıyorlar. Yine çocukların keyfi ve yasa dışı şekilde çıplak aramaya tabii tutulduklarını, kelepçelendiklerini de biliyoruz. Ayrıca haklarında verilen disiplin cezalarına karşı itirazları da etkili şekilde soruşturulmuyor; bunun sonucunda çocuk, odaya kapatma, eğitim evinden kapalı kuruma iade gibi hapsedilmenin ötesinde hapsedilme sonucunu doğuran çok ağır uygulamalarla da karşı karşıya kalabiliyor.

'Bir çocuk adalet sistemi içine giriyorsa bunu acilen bir kriz olarak algılamamız ve çocuğun korunması, desteklenmesi için alternatifler üretmeye başlamamız gerekiyor, hapsedememiz değil.'

kararı verilen çocuk sayısı resmi olarak açıklanmıyor ancak gözlemlerimize göre yıl içerisinde binlerce çocuğun yolunun hapishanelerden geçtiğini söyleyebiliriz.

Cezaevlerinin çocuklar üzerindeki etkileri nelerdir? Özellikle hangi sorunları yaşıyorlar?

Alper Yalçın: Hapishanelerin çocuklar üzerinde bıraktığı fiziksel ve

başlıyorlar ve kendilerini ifade etmek istiyorlar. Bir çocuğu hapsedmek bir çocuğun gelişimini tehlikeye atmak demektir.

Selmin Cansu Demir: Çocuklar hapishanelerde en temel haklarından mahrum büyüyorlar. Aileleri ile görüşmelerinin sınırlılığında, örgün eğitimden uzaklaşmalarına, yedikleri yemeklerin nitelik ve niceliğinden, doktora erişimlerine kadar her alanda hak ihlaline maruz kalıyorlar.

Alper Yalçın: Çocuklar hapishanelerde yetişkinlerle hemen hemen benzer uygulamalara maruz kalıyorlar. Aydınlatma dışındaki tüm elektrikli cihazların masrafını ödemek zorundalar.

Bir çocuğun mektup yollayabilmesi, telefon açabilmesi için parasının olması gerekiyor. Parası olsa dahi herhangi bir şikayetini mektubuna özgürce yazmıyor. Çünkü bunları denetleyen bir mektup okuma komisyonu var ve telefonlar da dinleniyor. Şiddetin >

33 kuruluşun oluşturduğu Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi imza kampanyaları ve basın açıklamalarıyla konuyu toplumun gündeminde tutmaya çalışıyor.

ve hiyerarşinin hüküm sürdüğü bir ortamda bir çocuk sesini nasıl duyuracak?

İletişim araçları olan mektup ve telefon ücretsiz hale getirilmelidir. Aile ile çocuğun yaşadığı bir diğer travma ise kapalı görüş uygulaması. Bu uygulamada çocuk ile ailesi arasında bir cam olur ve birbirlerine dokunamazlar. Bir çocuğa ve ailesine bunu yaşatmak dehşet vericidir! 'Üç kapalı bir açık' uygulamasına göre bir çocuk ailesine ayda yalnızca bir kere sarılabilir.

Bir de bunların üstüne disiplin cezaları var ki, çocukların aileleri tarafından gönderilen veya çalışması karşılığında verilecek paranın haftalık harcama limitinin üçte biri kesintiye uğruyor. Zaten bir yoksulluk durumu söz konusu olmasına rağmen çocukları daha da mağdur eden bir ceza uygulanıyor. Çocuklar etkinliklerden men edilebiliyorlar. 150 çocuğa bir psikoloğun düştüğü bir hapisanede çocuğu kurumdaki etkinliklerden men etmek demek, çocuğun minimum seviyede olan sosyal hayatını tamamen elinden almak demektir.

Bu konudaki yasal düzenlemeler ve uluslararası sözleşmelerden bahsedebilir misiniz?

Selmin Cansu Demir: Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi gereği, bir çocuk için özgürlüğü kısıtlayıcı uygulamalara en son çare olarak ve en kısa süre ile başvurulabilir. Çocuk Koruma Kanunu'nda da, Sözleşme'de yer alan düzenlemeler temel ilkeler şeklinde

mevcut ancak Kanun'un genel yapısına bakıldığında çocukların yargılanmasına ve cezalandırılmasına odaklanıldığını görüyoruz.

Adli süreçte, çocuk adalet sisteminin temel anlayışı olan çocuğu suça sürükleyen nedenlerin ortadan kaldırılması ve çocuğun gereksinim duyduğu desteğin verilmesi gerekliliği göz ardı ediliyor. Cinsel saldırı, yağma gibi suçlar ya da siyasi nedenlerle suç isna-dında bulunan çocuklar, katalog suç uygulaması nedeniyle çoğunlukla tutuklu yargılanıyorlar. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin, çocukların uzun tutukluluk süreleri ve gördükleri kötü muameleler nedeniyle Türkiye'yi mahkum ettiği kararları bulunmakta.

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'a göre; hükümlü, yani yargılaması tamamlanmış ve cezası kesinleşmiş bir çocuk eğitim evinde tutuluyorken, tutuklu ve hükmen tutuklu yani yargılaması devam eden ve henüz kesinleşen bir cezası olmayan çocuklar güvenli kapalı kurumlarda tutuluyor. Biz hiçbir çocuğun yerinin

hapisane olmaması gerektiğini savunurken, Kanun henüz yargılaması tamamlanmamış çocuğu diğer çocuklara göre çok daha ağır ve eşitsiz koşullarda tutulmasını düzenliyor. Ayrıca eğitim evindeki bir çocuğun disiplin cezası olarak 6 aylığına kapalı kuruma iade edilmesi de yasal olarak mümkün.

Alper Yalçın: 2009 yılında disiplin cezası alarak kapalı hapisaneye gönderilen çocuk sayısı 26 iken, bu sayı 2014 yılında 263'e yükseldi. 2015 yılının sadece Ocak ayında 19 çocuk disiplin cezası alarak kapalı hapisaneye gönderildi.

Eğer bir çocuk eğitim evinde örgün öğretimine devam ederken disiplin cezası alıyorsa, çocuğun eğitim hakkı elinden alınıyor ve sadece açık öğretimden devam edebiliyor.

Harç parasını yatırabilirse...

Hapishaneler, çocuk suçluluğunu önleyebiliyor mu?

Selmin Cansu Demir: Hapishane gibi kapalı bir ortamda suçu önlemenin, çocuğu toplumla yeniden bütünleştirmenin mümkün olamayacağını biliyoruz. Müdafiliğini üstlendi-

'Bu kapalı kurumlardan çıkan çocukların bir yıl sonra yeniden adalet sistemi içine giriş oranları % 65. Bu rakamın böylesine yüksek olması acil bir eylem planının hazırlanmasını gerektiriyor. Fakat Adalet Bakanlığı 2017 yılı sonuna kadar dört çocuk hapisanesi daha açarak 1144 kapasite artışını hedefliyor. Bu korkunç bir hedef!'

ğimiz pek çok çocuğun birden çok suç kaydı ve hapisane geçmişi olabiliyor. Bu da devletin, zamanında çocuğu desteklemeyerek, çocuğun suç ile ilişkilenmesini önlemeyerek yükümlülüklerini yerine getirmediğini gösteriyor.

Çocukları hapsedmek, çocukların sadece haklarının ihlal edilmesine ve tekrar tekrar suça itilmesine neden oluyor. Bu nedenle de, artık bu cezalandırıcı, hapsedici anlayışın ve bu anlayışın getirdiği uygulamaların temelden değişmesi, çocuk hapisanelerinin kapatılması gerek.

Alper Yalçın: "Ceza içinde ceza" anlayışının hüküm sürdüğü bu kapalı kurumlardan çıkan çocukların bir yıl sonra yeniden adalet sistemi içine giriş oranları % 65. Bu rakamın böylesine yüksek olması acil bir eylem planının hazırlanmasını gerektiriyor fakat Adalet Bakanlığı 2017 yılı sonuna kadar 4 çocuk hapisanesi daha açarak 1144 kapasite artışı hedefliyor. Bu korkunç bir hedef!

Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi bu zamana kadar neler yaptı?

Alper Yalçın: Bugüne dek çocukların yaşadığı hak ihlallerinin ve davalarının takipçisi olarak mücadele ettik. Ayrıca bir imza kampanyası başlattık. Bu imzaları TBMM'ye teslim edeceğiz. Alternatifleri tartıştığımız söyleşiler, paneller düzenledik ve düzenlemeye davet ediyoruz. Amacımız çocuk hapisanelerinin kapatılması için tüm toplumu çözüm önerileri üretmeye da-

'Öncelikle, devletin çocukların suçla ilişkilenmesini ve suçun mağduru olmasını önleyecek bir çocuk politikası geliştirmesi gerekiyor.'

vet etmek. Çünkü sadece sivil toplum örgütleri değil, tüm toplumun harekete geçmesi gereken bir sorun bu.

Talepleriniz ve önerileriniz neler?

Alper Yalçın: 'Çocuk Cezaevleri Kapatılsın' diyerek bu yola çıktık. Çünkü bu sistemin artık düzeltilemeyeceğini görüyoruz. 'Evet, kapatılsın ama ne olacak?' sorusunu duyar gibiyim. Biz, çocuk hakkında hiçbir müdahale yapıl-

madan yeniden ait olduğu yere gitsin demiyoruz. Aksine bu hem çocuk için hem de toplum için zararlı olur.

Bir gözetim sisteminin kurulması gerekiyor ve biz bunun için hazır olduğumuzu 2014 yılından bu yana tüm kamuoyuna duyuruyoruz. Sömut olarak şunları şunları yapacağız diyemiyoruz ama bu çok zor olduğu için değil, iyice kurgulanması gerektiği için.

Ayrıca bu sürece çocukları dahil etmek istiyoruz. Çocuklar adına karar veren yetişkinler olmak istemiyoruz. Çocuklar ile birlikte karar verelim, çocuklar bu sürecin aktif katılımcısı olsun istiyoruz ve çocukların katılımı için ayrıca çalışıyoruz. Şimdilik en doğru kararın bu kapalı kurumları kapatmak olduğunu biliyoruz ve bunu tekrarlıyoruz

Selmin Cansu Demir: Öncelikle, devletin çocukların suçla ilişkilenmesini ve suçun mağduru olmasını önleyecek bir çocuk politikası geliştirmesi gerekiyor. Ancak çocuk hapisaneleri özelinde taleplerimizi sıralamak gerekirse, bu kurumların kapatılana kadar bağımsız ve sivil inceleme ve denetime açılmalarını, bu zamana kadar yaşanan olaylarda tüm sorumluların yargılanmasını ve etkili bir şekilde cezalandırılmasını, çocuklar hakkında koruyucu destekleyici tedbirler alınmasını, çocuklara tahliye sonrasında danışmanlık hizmetlerinin verilmesini ve çocukların tutuklu olarak yargılanmasının önüne geçecek gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını talep ediyoruz.

Çocuk Cezaevleri Kapatılsın Girişimi

İnsan Hakları Derneği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı, Çağdaş Hukukçular Derneği, Gündem Çocuk Derneği, Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuk Dayanışma Dernekleri Federasyonu (TUHAD-FED),

Özgürlüğünden Yoksun Gençlerle Dayanışma Derneği (Öz-Ge Der), Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği (CISST),

Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği (SHUDER), Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı, Iştar Kadın Merkezi,

Uluslararası Çocuk Merkezi, Çocuklar İçin Adalet Takipçileri, Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim Sen),

Çakıl Derneği, Toplumsal Dayanışma için Psikologlar Derneği (TODAP), Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES),

Çocuk İstismarını ve İhmalini Önleme Derneği, Özgürlükçü Hukukçular Derneği, Diyarbakır Barosu, Mersin Barosu,

Sinetopya, Çocukla Aynı Çatı Altında Derneği (ÇAÇA), Türk Tabipleri Birliği, Yeniden Sosyoloji Derneği, 7 Renk LGBT Der,

Akdeniz Göç-Der, Tarlabası Toplum Merkezi, BES (Büro Emekçileri Sendikası), Mersin Çocuk Hakları Derneği,

Başak Kültür ve Sanat Vakfı, Genç Kahramanlar Platformu, Çocuk Çalışmaları Birimi, Adli Tıp Uzmanları Derneği (ATUD).

Sabit protezlerde bireysel ve fabrikasyon dayanakların başarısı ve karşılaştırılması

Son yıllarda parsiyel dişsizlik vakalarının rehabilitasyonunda dental implantların kullanımı çok tercih edilen bir tedavi seçeneği olmuştur⁽¹⁾. Fakat estetik gereksinimlerin öneminden dolayı özellikle anterior bölgede implant uygulamaları hekimler açısından kompleks ve zorlayıcı bir prosedür olmaktadır⁽²⁾. Anterior bölge restorasyonlarında ideal çıkış profili sağlanması, papilin korunması ve dişeti altından renk yansımalarının engellenmesi estetik olarak dikkat edilmesi gereken başlıca faktörler olarak görülmektedir. Bu sebeple anterior bölgede ideal şekil ve açığa sahip bir dayanak kullanmak optimum estetik sağlamak açısından çok önemlidir⁽³⁾. Standart titanyum dayanakların stabiliteyi, biyouyumlulukları ve mekanik özellikleri sayesinde altın standart kabul edilmelerine rağmen estetik bölgede bahsedilen gereksinimlerin tam karşılayamamaları sebebiyle kişiye özel dayanak ihtiyacı ve hatta farklı dayanak materyalleri kullanımı ihtiyacı doğmuştur⁽⁴⁾.

İmplantların tek diş eksikliklerinde kullanımı ilk olarak 1986 yılında Jemt tarafından gerçekleştirilmiş ve hızla yayılmıştır. Bu tarihten itibaren dayanaklar ve vidalar gibi protetik parçalar sürekli değişiklik ve çeşitlilik göstermiştir. 1988 yılında ilk bireysel metal dayanak (UCLA) üretilmiştir. Bu gelişmeyi takiben 1993 yılında Prespinito ve Igner ilk seramik dayanağı kullanmışlar ve 2004 yılında Glauser ve arkadaşları seramiğe alternatif olarak zirkonya materyalinin kullanımını literatüre sokmuşlardır. Bireysel dayanakların üretimi CAD/CAM sistemlerinin de diş hekimliğinde rutin olarak kullanılmaya başlanması ile gittikçe yaygınlaşmaktadır⁽⁵⁾.

Yüksek dayanıklılığa sahip (alümina, zirkonya) seramiklerin dayanak materyali olarak kullanımı

hekimlere özellikle estetik bölgede yeni seçenekler sunmaktadır⁽⁶⁾. Zirkonya yüksek gerilme ve baskı dayanıklılığı, yüksek kırılma direnci, mükemmel biyouyumluluğu, düşük termal iletkenliği ve düşük korozyon potansiyeli nedeniyle en çok tercih edilen seramik esaslı dayanak materyali olmuştur. Tüm bu iyi özelliklerine rağmen zirkonyanın ıslak ortamlarda düşük ısılarda bozulmaya (LTD) uğramasına bağlı olarak dayanıklılığını kaybetmesi ve zirkonya içerisindeki monoklinik fazdaki artış zirkonyanın mekanik özelliklerini kötü etkilemektedir^(7, 8). Ayrıca yüksek ısı ve streslerde oluşan yüzey gerilmelerinin zirkonyanın yapısında çatlaklara ve yüzeyden ayrılmalara sebep olduğunu gösteren çalışmalar mevcuttur⁽⁹⁾.

Bu çalışmada bireysel ve fabrikasyon dayanaklarının in vivo ve in vitro başarılarının incelenmesi ve birbiriyle karşılaştırılması amaçlanmaktadır. Çalışmada 'PubMed' isimli arama motorunda ilk olarak 'implant abutment' anahtar kelimeleri aratılarak 2549 adet yayın listendi. Sonrasında son 10 yılda yapılan çalışmalar belirlendi. Belirlenen 1677 adet yayından dental dergilerde yayınlanan 1353 adet yayın seçildi. Bu 1353 adet yayın içerisinde tekrar seçim yapabilmek amacıyla ikinci bir elektronik arama yapılmasına karar verildi. Anahtar kelimeler 'implant custom made abutment', 'implant abutment prefabricated' ve 'implant abutment fixed' olarak belirlendi. 93 adet yayın 'implant custom made abutment' anahtar kelimesi aratılarak, 40 adet yayın 'implant abutment prefabricated' anahtar kelimesi aratılarak ve 313 adet yayın da 'implant abutment fixed' anahtar kelimesi aratılarak bulundu. Bu araştırmaların ardından, prefabrike ve bireysel dayanakları farklı değişkenler kapsamında kendi içlerinde

* Doktora Öğrencisi, Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı

** Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı

*** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı

Resim-1 Prefabrike dayanak

Resim-2 Hastaya özel hazırlanan zirkonyum dayanak

Resim-3 Hastaya özel hazırlanan metal dayanaklar

ve aralarında kıyaslanan 35 adet yayın kullanılmak üzere seçildi. Bu seçimler yapılırken vaka raporu şeklinde olan yayınlar çalışma dışı bırakıldı.

İncelenen çalışmalar in vitro ve in vivo olarak iki ana başlığa ayrılmış ve incelenen in vitro çalışmalar bireysel ve fabrikasyon dayanakları implantlar ile bağlantıları (marginal ve iç uyumları, rotasyonel serbestlikleri ve tork kaybı değerleri) ve mekanik özellikleri (kırılma dirençleri, yük taşıma kapasitele-ri) açısından değerlendirilerek karşılaştırmıştır.

Dayanakları implantlar ile bağlantıları açısından kıyaslayan çalışmalarında Bryne ve arkadaşları iki farklı dayanak tipi üzerinde kullanılan üç farklı vida tipinin farklı tork değerleri ile tekrarlanan sıkıştırılmaları sonrasındaki preload kuvvetlerini değerlendirerek altın döküm dayanakların prefabrike titanyum olanlara göre daha yüksek preload değerleri olduğunu fakat tekrarlanan sıkıştırılmalarda da tork kaybının daha yüksek olduğunu bulmuşlardır⁽¹⁰⁾. Do Nascimento ve arkadaşları ise iki farklı implant-dayanak birleşimindeki bakteriyel sızıntıyı incelemiş ve yükler altında bireysel ya da prefabrike dayanaklarda sızıntı riski olmadığını görmüşlerdir⁽¹¹⁾. Enkling ve arkadaşları farklı dizayn ve yüksekliklerdeki standart titanyum dayanakları iç uyum ve retansiyon direnci açısından değerlendirmiş ve dayanak yüksekliklerinin fark yaratmadığını fakat antirotasyonel panel sayısı fazla olan ve taper açısı az olan dayanakların uyumunun ve direncinin daha iyi olduğunu bulmuşlardır⁽¹²⁾. Bernardes ve arkadaşları vida sıkıştırma ve gevşetme işlemlerinin preload kaybına etkisini üç farklı implant-dayanak birleşim sistemini kıyaslayarak incelemişler ve farklı sistemlerde preload değerleri farklılık gösterse de sistemler içerisinde anlamlı bir preload kaybı görülmemiştir⁽¹³⁾. Semper ve arkadaşları tekrarlanan takıp çıkarmanın farklı implant-dayanak komplekslerinin pozisyonel stabilitesine etkisini 5 farklı sistem üzerinden kıyaslayarak hem rotasyonel hem de vertikal ve horizontal stabilite açısından ITI implantları sayısal olarak daha başarılı bulunmuştur⁽¹⁴⁾. Jesus Tavarez ve arkadaşları dinamik yüklemenin prefabrike titanyum ve altın döküm dayanakların vertikal

uyumsuzluğuna etkisini incelemiş ve prefabrike dayanakların uyumunun döküm olanlara kıyasla daha başarılı olduğu sonucuna varmışlardır⁽¹⁵⁾. Kim ve Shin dinamik yüklenme koşulları altında farklı dayanak tiplerinin vida gevşemesine etkilerini inceledikleri çalışmalarında dayanak tipleri arasında anlamlı bir fark bulamamışlardır⁽¹⁶⁾. Vigolo ve arkadaşları eksternal altıgen bağlantıya sahip bireysel titanyum, zirkonya ve alümina dayanakları değerlendirmiş ve rotasyonel serbestlik açısından tüm materyallerin tutarlı değerler verdiğini bulmuşlardır⁽¹⁷⁾. Yüzüğülü ve arkadaşları yine titanyum, zirkonya ve alümina dayanakları değerlendirmiş ve mikroaralık değerleri birbirinden farksız bulunurken, sadece dinamik yüklenme sonrasında titanyum bireysel dayanakların palatinal bölgesindeki değerleri yüksek bulunmuştur⁽¹⁸⁾. Alikhasi ve arkadaşları çalışmalarında prefabrike titanyum ve bireysel zirkonya dayanakların iç uyumu, rotasyonel serbestliği ve tork kaybı değerlerini kıyaslamışlar ve zirkonya dayanakların rotasyonel serbestlik mesafeleri ve horizontal marginal aralık değerleri istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuşlardır⁽¹⁹⁾. Butignon ve arkadaşları dinamik yüklenme öncesi ve sonrasında bireysel titanyum, prefabrike altın ve bireysel zirkonya dayanakların preload değerlerini ve yapısal analizlerini inceledikleri çalışmalarının sonucunda tüm numunelerin preload değerleri yüklenme sonrasında azalmaya uğramış ve bununla beraber altın dayanakların yük taşıma kapasiteleri diğerlerine oranla daha yüksek bulunmuştur. Hamilton ve arkadaşları CAD/CAM bireysel dayanakların uyumunu değerlendirdirerek CAD/CAM bireysel dayanakların iç uyum değerlerinin prefabrike titanyum dayanaklara oranla daha yüksek olduğu sonucuna varmışlardır⁽²¹⁾. Kahramanoğlu ve Özkan farklı dayanak materyallerinin ve farklı restoratif materyallerin marginal ve iç uyuma etkilerini kıyasladıkları çalışmalarında marginal uyum değerleri açısından ITI ve Astra Tech implantlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulamamışlar fakat restoratif materyal olarak zirkonya dayanak-zirkonya üst yapı grubunun diğer gruplara oranla daha düşük marginal >

uyum değerleri gösterdiği sonucuna varmışlardır. İç uyum (aksiyel, okluzal) değerleri açısından ise ITI ve Astra Tech implantlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulmuşlar ve restoratif materyal olarak titanyum dayanak-titanyum üst yapı grubunun diğer gruplara oranla daha yüksek değerler gösterdiğini tespit etmişlerdir. Ayrıca cantilever bölgenin pontiğe bakan yüzeylerinin bakmayan yüzeylerine oranla daha yüksek marginal uyum değerleri gösterdiğini bulmuşlardır. Kahramanoğlu ve Özkan bir başka çalışmalarında da yine marginal ve iç uyum açısından ITI ve Astra Tech implantlar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulmuşlar fakat tüm değerlerin klinik olarak kabul edilebilir olduğu ve en yüksek değerlerin okluzal bölgede olduğu sonucuna varmışlardır.

Dayanakları mekanik özellikleri açısından kıyaslayan çalışmalara göz attığımızda ise Quek ve arkadaşlarının 4 farklı implant-dayanak dizaynının yük taşıma performansına etkisini incelemiş ve yük taşıma performansı ve kırılma lokasyonlarının sistemlere göre değişiklik gösterdiğini bulmuşlardır. Bu durumun da implant-dayanak birleşiminin di-

zayn karakteri ile ilgili olduğunu görmüşlerdir⁽²⁴⁾. Abbo ve arkadaşları farklı yüksekliklerde titanyum dayanaklar üzerine simante edilen zirkonya kopinglerin desimantasyona karşı direncini incelemiş ve dayanak yüksekliğinin artmasının desimantasyona karşı direnci arttırdığını belirtilse de, bu kısa dayanakların simante restorasyonlar ile birlikte kullanımının uygun olmadığını bize göstermemektedir⁽²⁵⁾. Carnaggio ve arkadaşları prefabrike dayanaklar üzerindeki CAD/CAM tam seramik restorasyonların retansiyonunu farklı yapıştırma ajanlarını ve dayanak yüzeylerini kullanarak kıyasladıkları çalışmalarında, sonuç olarak daha az yüzey alanına sahip dayanakların daha az retansiyona sahip olduğunu ve adeziv simanların retansiyon açısından diğer simanlara oranla daha başarılı değerlere sahip olduğunu bulmuşlardır⁽²⁶⁾. Canullo ve arkadaşları titanyum platforma sahip bireysel zirkonya dayanakları kullanarak gerçekleştirdikleri çalışmalarında, zirkonya dayanakların marginal aralık değerleri ve mekanik özellikler açısından diğer dayanaklarla kıyaslanabilir sonuçlar verdiğini ortaya koymuşlardır⁽²⁷⁾. Nothdruff ve arkadaşları anterior tek diş restorasyonlarda ve implant-diş destekli sabit protezlerde standart ve açılı bireysel zirkonya dayanakların kırılma davranışlarını inceledikleri iki ayrı çalışmada yapay yaşlandırmanın her iki grubun yük kapasitelerini belirgin olarak etkilemediği sonucuna varmışlar ve açılı dayanakların standart olanlara göre daha yüksek yük taşıma kapasitesine sahip olduğunu saptamışlardır^(28,29). Hjerpe ve arkadaşları ise farklı boyutlardaki prefabrike ve bireysel zirkonya dayanakların yük taşıma kapasitelerini kıyasladıkları çalışmalarında bireysel zirkonya dayanakların prefabrike olanlara göre tatmin edici yük taşıma kapasitesi gösterdiği fakat marginal uyum değerlerinin memnun edici olmadığını tespit etmişlerdir⁽³⁰⁾. Canullo ve arkadaşları bir başka çalışmalarında düz ve 25 derece açılı bireysel zirkonya dayanakları hem statik hem de dinamik olarak yükleyip mekanik davranışlarını incelemişlerdir ve sonuç olarak açılı bireysel zirkonya dayanakların kırılma dirençlerinin ağız ortamında kolaylıkla kullanımına olanak sağlayacak değerlerde olduğu tespit edilmiştir⁽³¹⁾. Albosefi ve arkadaşları benzer bir çalışmada farklı açı ve kalınlıklara sahip bireysel zirkonya dayanakların kırılma dayanımlarını test etmiş ve düz dayanakların açılı olanlara kıyasla daha yüksek değerler verdiği saptanmış ayrıca kalınlığın kırılma dayanımına direkt etkisi olmadığı belirlenmiştir⁽³²⁾. Park ve arkadaşları prefabrike ve bireysel zirkonya dayanakların kırılma dayanıklılıklarını ve iç uyumunu inceleyerek her iki grubun da klinik olarak memnun edici sonuçlar verdiğini belirtmişlerdir⁽³³⁾. Magne ve arkadaşları anterior tek diş implant restorasyonlarda materyal seçiminin kırılma dayanıklılığı ve kırılma

paternine etkisini inceledikleri çalışmalarında kompozit ve seramik materyalleri arasında kırılma dayanımı açısından anlamlı fark bulamamışlar fakat kırılma paternleri açısından ise kompozit grubunda koheziv, seramik grubunda ise adeziv kırıklar görmüşlerdir⁽³⁴⁾. Kim ve arkadaşları bireysel metal seramik ve zirkonya dayanakların kırılma dayanıklılığını kıyasladıkları çalışmalarında metal seramiklerin zirkonya olanlara göre daha dayanıklı olduğu sonucuna varmışlardır⁽³⁵⁾. Buna çok benzer bir çalışmada ise Protopapadaki ve arkadaşları yine aynı sonuca varmışlar ve kırılma paternlerini incelediklerinde ise vida ile internal birleşim noktasının en zayıf nokta olduğunu saptamışlardır⁽³⁶⁾.

İn vivo çalışmalara bakıldığında ise Canullo ve arkadaşları 25 hastayı prospektif olarak değerlendirdikleri çalışmalarında, bireysel zirkonya dayanakları tam seramik restorasyonlar ile restore etmişler ve hastaları iki farklı bitim sınırına sahip iki gruba ayırmışlardır. Sonuç olarak, hem anterior hem posterior bölgede bireysel zirkonya dayanakların uyum değerleri, klinik başarıları ve yumuşak doku uyumlarının cesaret verici olduğunu saptanmışlardır⁽³⁷⁾. Ekfeldt ve arkadaşları CAD/CAM bireysel zirkonya dayanakları kullanarak rehabilite ettikleri 185 tek diş eksikliği vakasının 3 yıllık klinik takibini yaparak zirkonya dayanakların kısa vadede çok başarılı olduğunu fakat uzun vadeli takibinin yapılması gerektiği kararına varmışlardır⁽³⁸⁾. Vanlıoğlu ve arkadaşları çalışmalarında lateral diş eksikliği olan vakalarda prefabrike titanyum ve bireysel zirkonya dayanakları kıyaslamışlar ve bireysel zirkonya dayanakların anterior bölgede titanyum dayanaklara iyi bir alternatif olduğunu göstermişlerdir⁽³⁹⁾. Zembic ve arkadaşları tek diş kanin ve posterior bölge eksikliklerine sahip 22 hastanın 3 yıllık klinik takibini yapmış ve sonuç olarak hem titanyum hem zirkonya dayanakların kullanımının teknik, biyolojik ve estetik açıdan mükemmel başarı elde ettiğini ortaya koymuşlardır⁽⁴⁰⁾. Jemt ise tek diş implant üstü restorasyonların 35 hastada 10 yıllık klinik takibini yapmış ve restorasyonların %63'ünde hiçbir klinik problem görülmezken geri kalanlarda ise minör sorunlar ile (dişeti çekilmesi, küçük marginal uyumsuzluklar, desimantasyon) karşılaşmıştır⁽⁴¹⁾. Norddurft ve arkadaşları posterior tek diş eksiklerinde kullanılan prefabrike zirkonya dayanakların 12 aylık takibini yapmış ve sonuç olarak herhangi bir mekanik komplikasyon görülmezken sadece vakaların %10'unda porselen kırığı belirlenmiştir⁽⁴²⁾. Borges ve arkadaşları bireysel titanyum ve zirkonya dayanakların 1 yıllık takibi sonucunda 38 hastada her iki grup arasında anlamlı bir fark bulamamış ve CAD/CAM zirkonya dayanakların iyi bir alternatif olarak kullanılabileceğini belirlemişlerdir⁽⁴³⁾. Ross ve arkadaşları maksiller tek diş eksikliği vakalarında anında yükleme yaparak 5 yıllık takip sonucunda 47 hastada başarı oranı %100 bulunmuştur⁽⁴⁴⁾.

KAYNAKLAR:

- Lau SL, Chow J, Li W, Chow LK. (2011) Classification of maxillary central incisors - implications for immediate implant in esthetic zone. *J Oral Maxillofac Surg*; 68, 142-153.
- Priest G. (2007) The esthetic challenge of adjacent implants. *J Oral Maxillofac Surg*; 65, 2-12.
- Vigolo P, Fonzi F, Mazjoub Z, Cordioli G. (2008) Evaluation of gold - machined UCLA-type abutments and CAD/CAM titanium abutments with hexagonal external connection and with internal connection. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 23, 247-252.
- Park SE, Da Silva JD, Weber HP, Ishikawa-Nagai S. (2007) Optical phenomenon of peri-implant soft tissue. Part I. Spectrophotometric assessment of natural tooth gingiva and peri-implant mucosa. *Clin Oral Implants Res*; 18, 569-574.
- Bidra AS, Rungtuananant P. (2013) Clinical outcomes of implant abutments in the anterior region: a systematic review. *J Esthet Restor Dent*; 25, 159-176.
- Hejdoeck G, Sierraita M, Razzoog MF. (2002) Evolution and use of aluminum oxide single-tooth implant abutments: a short review and presentation of two cases. *Int J Prosthodont*; 15, 488-493.
- Denny I, Kelly JR. (2008) State of the art of zirconia for dental implications. *Dent Mater*; 24, 299-307.
- Zarone F, Russo S, Sorrentino R. (2011) From porcelain-fused-to-metal to zirconia: clinical and experimental considerations. *Dent Mater*; 27, 83-96.
- Deville S, Chevalier J, Gremillard L. (2006) Influence of surface finish and residual stresses on the ageing sensitivity of biomedical grade zirconia. *Biomaterials*; 27, 2186-2192.
- Byrne D, Jacobs S, O'Connell B, Houston F, Claffey N. (2006) Preloads generated with repeated tightening in three types of screws used in dental implant assemblies. *J Prosthodont*; 15, 164-171.
- Do Nascimento C, Barbosa RES, Issa JPM, Watanabe E, Ho IY, Albuquerque Junior RF. (2007) Bacterial leakage along the implant-abutment interface of premachined or cast components. *J Oral Maxillofac Surg*; 37, 177-180.
- Enkling N, Ueda T, Gholami H, Bayer S, Katsoulis J, Mericske-Stern R. (2013) Precision of fit and retention force of cast non-precious-crowns on standard titanium implant-abutment with different design and height. *Clin Oral Implants Res*; doi: 10.1111/clr.12167.
- Bernardes SR, Mattos MGC, Hobkirk J, Ribério RF. (2014) Loss of preload in screwed implant joints as a function of time and tightening/untightening sequences. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 29(1), 89-96.
- Semper W, Heberer S, Menhorst J, Schink T, Nelson K. (2010) Effects of repeated manual disassembly and reassembly on the positional stability of various implant-abutment complexes: an experimental study. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 25(1), 86-94.
- Jesus Tavarez RR, Bonachela WC, Xible AA. (2011) Effect of cyclic load on vertical misfit of prefabricated and cast implant single abutment. *J Appl Oral Sci*; 19(1), 16-21.
- Kim ES, Shin SY. (2013) Influence of the implant abutment types and dynamic loading on initial screw loosening. *J Adv Prosthodont*; 5, 21-28.
- Vigolo P, Fonzi F, Mazjoub Z, Cordioli G. (2006) An in vitro evaluation of titanium, zirconia and alumina pro-cera abutments with hexagonal connection. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 21, 575-580.
- Yuzugullu B, Avcı M. (2008) The implant-abutment interface of alumina and zirconia abutments. *Clin Implant Dent Relat Res*; 10(2), 113-121.
- Aikhani M, Monzavi A, Bassir SH, Naini RD, Khosronejad N, Khesavarez S. (2013) A comparison of precision of fit, rotational freedom and torque loss with coopy-milled zirconia and prefabricated titanium abutment. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 28, 996-1002.
- Butignou Le, de Almeida Basilio M, de Paula Pereira R, Filho JNA. (2013) Influence of three types of abutments on preload values before and after cyclic loading with structural analysis by scanning electron microscope. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 28, 161-170.
- Hamilton A, Judge RB, Palamara JE, Evans C. (2013) Evaluation of the fit of CAD/CAM abutments. *Int J Prosthodont*; 26(4), 371-380.
- Kahramanoglu E, Kulak Ozkan Y. (2013) The effect of different restorative and abutment materials on marginal and internal adaption of three-unit cantilever implant-supported fixed partial dentures: an in vitro study. *J Prosthodont*; 22, 608-617.
- Kahramanoglu E, Kulak Ozkan Y. (2013) Marginal and internal adaptation of different superstructures and abutment materials using two different implant systems for five-unit implant-supported fixed partial dentures: an in vitro study. *J Prosthodont*; 28(5), 1207-1216.
- Quek HC, Tan KB, Nicholls JJ. (2008) Load fatigue performance of four implant-abutment interface designs: effect of torque level and implant system. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 23(2), 253-262.
- Abbo B, Razzoog ME, Vivas J, Sierraita M. (2008) Resistance dislodgement of zirconia copings cemented onto titanium abutments of different heights. *J Prosthet Dent*; 99, 25-29.
- Camaggio TV, Conrad R, Engelmeier RL, Gerngross P, Paravina R, Perezous L, Powers JM. (2012) Retention of CAD/CAM all-ceramic crowns on prefabricated implant abutments: an in vitro comparative study of luting agents and abutment surface area. *J Prosthodont*; 21, 523-528.
- Canullo L, Morgia P, Marinotti F. (2007) Preliminary laboratory evaluation of biocomponent customized zirconia abutments. *Int J Prosthodont*; 20, 486-488.
- Norddurft FP, Doppler KE, Erdelt KJ, Knauber AW, Pospiech PR. (2011) Fracture behavior of straight or angulated zirconia implant abutments supporting anterior single crowns. *Clin Oral Invest*; 15, 157-163.
- Norddurft FP, Doppler KE, Erdelt KJ, Knauber AW, Pospiech PR. (2011) Influence of artificial aging on the load-bearing capacity of straight or angulated zirconia abutments in implant/tooth-supported fixed partial dentures. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 25(5), 991-998.
- Hjerppe J, Lassila RVJ, Rakkolainen T, Narhi T, Vallittu PK. (2011) Load-bearing capacity of custom-made versus prefabricated commercially available zirconia abutments. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 26, 132-138.
- Canullo L, Coelho PG, Bonifante EA. (2013) Mechanical testing of thin-walled zirconia abutments. *J Appl Oral Sci*; 21(1), 20-24.
- Alboseri A, Finkelmann M, Zandparsa R. (2014) An in vitro comparison of fracture load of zirconia custom abutments with internal connection and different angulations and thickness: part I. *J Prosthodont*; doi: 10.1111/jopr.12118.
- Park JJ, Lee Y, Lee JH, Kim YL, Bae JM, Cho HW. (2012) Comparison of fracture resistance and fit accuracy of customized zirconia abutments with prefabricated zirconia abutments in internal hexagonal implants. *Clin Implant Dent Relat Res*; 15(5), 769-778.
- Magne P, Paramhos MPG, Burnett Jr LH, Magne M, Belsler UC. (2010) Fatigue resistance and failure mode of novel-design anterior single-tooth implant restorations: influence of material selection for type III veneers bonded to zirconia abutments. *Clin Oral Implants Res*; 22, 195-200.
- Kim S, Kim HI, Brewer JD, Monaco EA. (2009) Comparison of fracture resistance of pressable metal ceramic custom implant abutments with CAD/CAM commercially fabricated zirconia implant abutments. *J Prosthet Dent*; 101, 226-230.
- Protopapadaki M, Monaco EA, Kim HI, Davis EL. (2013) Comparison of fracture resistance of pressable metal ceramic custom implant abutments with commercially fabricated CAD/CAM zirconia implant abutments. *J Prosthet Dent*; 110, 389-396.
- Canullo L. (2007) Clinical outcome study of customized zirconia abutments for single-implant restorations. *Int J Prosthodont*; 20(5), 489-493.
- Ekfeldt A, Fürst B, Carlsson GE. (2011) Zirconia abutments for single-tooth implant restorations: a retrospective and clinical follow up. *Clin Oral Implants Res*; 22, 1308-1314.
- Akoğlu Vanlıoğlu B, Ozkan Y, Evren B, Kulak Ozkan Y. (2012) Experimental custom-made zirconia abutments for narrow implants in esthetically demanding regions: a 5-year follow up. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 27(5), 1239-1242.
- Zembic A, Sailer I, Jung RE, Hammerle CHF. (2009) Randomized-controlled clinical trial of customized zirconia and titanium implant abutments for single-tooth implants in canine and posterior regions: 3-year results. *Clin Oral Implants Res*; 20, 802-808.
- Jemt T. (2009) Cemented CeramOne and porcelain fused to TiAdapt abutment single-implant crown restorations: a 10-year comparative follow-up study. *Clin Implant Dent Relat Res*; 11(4), 303-310.
- Norddurft f, Pospiech P. (2010) Prefabricated zirconium dioxide implant abutments for single-tooth replacement in the posterior region: evaluation of peri-implant tissues and superstructures after 12 months of function. *Clin Oral Implants Res*; 21, 857-865.
- Borges T, Lima T, Carvalho A, Dourado C, Carvalho V. (2013) The influence of customized abutments and custom metal abutments on the presence of the interproximal papilla at implants inserted in single-unit gaps: a 1-year prospective clinical study. *Clin Oral Implants Res*; doi: 10.1111/clr.12257.
- Ross SB, Pettie GA, Parker WB, Hardigan P. (2014) Gingival margin changes in maxillary anterior sites after single immediate placement and provisionalization: a 5-year retrospective study of 47 patients. *Int J Oral Maxillofac Implants*; 29(1), 127-134.

Soruların yanıtlarını en geç 1 Mayıs 2015 tarihine kadar SDE Yüksek Kurulu Ziya Gökalp Cad. No:37/11 Kızılay / Ankara adresine mektupla, 0.312.430 29 59'a faksla ya da tdb@tdb.org.tr adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1- Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Akut reduksiyonsuz disk deplasmanında ani ve belirgin ağız açıklığında kısıtlılık mevcuttur
- Akut reduksiyonsuz disk deplasmanında ağrı yoktur
- Akut reduksiyonsuz disk deplasmanında etkilenen taraf defleksiyon, kontralateral tarafa doğru kaydırmada kısıtlılık söz konusudur
- Kronik reduksiyonsuz disk deplasmanında hastanın geçmiş hikayesinde ses varlığı ve limitli ağız açıklığı mevcuttur.
- Kronik reduksiyonsuz disk deplasmanında hafif veya şiddetli osteoartritik değişiklikler saptanabilir

2- Mandibular büyüme rotasyonu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- Kondilde meydana gelen apozisyonel büyüme; maksillanın aşağıya hareketi ve maksiller-mandibular vertikal dento alveoler büyüme miktarından fazla olursa mandibula aşağıya (posterior) rotasyon gösterecektir.
- İleriye (anterior) büyüme rotasyonu gösteren bireylerde kondiler büyüme yukarıya ve ileriye doğru olmaktadır.
- Kondiler büyüme yönünün ileriye doğru olduğu bireylerde gonial açı altında belirgin apozisyon, simfiz altında belirgin rezorbsiyon görülür.
- Matriks rotasyonu, mandibula alt kenarında görülen yeniden şekillenme olaylarını gösterir.
- Posterior (geriye) büyüme rotasyon modeli gösteren bireylerde anterior deep-bite gelişir.

3- Avülsüyon vakalarında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır.

- Mümkün olan en iyi işlem hastanın dişinin acilen kendisinin yerine yerleştirilmesidir.
- Avülse olmuş bir diş süt içine koyarak getirmek dil altında getirmeye göre daha olumludur.
- Avülse olmuş bir dişte ağrıyı kesmek için acilen endodontik tedavi yapılmalıdır.

- İltihabi rezorbsiyonu önlemek için splintin çıkarılmasını talüben endodontik tedavi yapılmaz.
- Avülse olmuş bir dişte başarı dişin getirilme şekline ve zaman direkt olarak bağlıdır.

4- Ludwig anjini nedir?

- Tüm ağız, farings ve laringsin enfekte olduğu yaygın bir enfeksiyondur.
- Bir akut periodontal enfeksiyon türüdür.
- İki taraflı sublingual, submandibular lojlar ve submental lojun enfekte olmasıyla ortaya çıkan şiddetli bir odon tojenik enfeksiyon tablosudur.
- Bir glossit türüdür.
- Yumuşak damağı tutan şiddetli enfeksiyondur.

5- Hangisi hassas tutucuların avantajlarından değildir?

- Estetik üstünlükleri vardır.
- Vertikal ve horizontal kuvvetler dişin uzun eksenine daha paralel olarak iletilir.
- Klinik ve laboratuvar işlemleri kolaydır.
- Bölmümlü protezin ağıza uygulanması sırasında destek dişlerde yan kuvvetler oluşmaz.
- a ve d

6- Sistematik periodontal tedavinin ilk etabı için doğru seçeneği işaretleyiniz.

- Antibiyotik kontrolünde diş taşı temizliği.
- Dişeti küretajı ve ağız gargaraları verilmesi.
- Ağız hijyeni eğitimi ve etyolojik faktörlerin uzaklaştırılması.
- Dişeti küretajı ve lokal etyolojik faktörlerin (hatalı dolgu, kuron vs) eliminasyonu.
- Lokale dişeti büyümelerinin cerrahi olarak çıkarılması.

7- Avülsiyonla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- Travmanın dişe mobilite yarattığı fakat aşırı bir dislokasyon oluşmadığı durumlardır.
- En çok 10-15 yaş civarında görülür

- Süt dişlerinde daimi dişlerden fazla görülür.
- Avülse olduğu düşünülen diş yumuşak dokular içine gömülmüş olabilir ve radyografda süperpoze şekilde izlenebilir.
- En çok üst kesicilerde görülür.

8- Yanlış ifadeyi bulunuz?

- Fordyce granülleri oral mukozada görülen sarı- beyaz renkte asemptomatik ektoptik yağ bezleridir
- Liken planus premalign lezyonlar arasında malignite potansiyeli en yüksek olanıdır.
- Rejyonel odontodisplazi, büyüme anomalileri ve mine-dentin-pulpa dokularında bozukluklarla birlikte görülen vasküler nedenli olduğu düşünülen bir gelişimsel anomalidir.
- Ektoptik lingual tiroid dilin foramen çekumunda yer alan asemptomatik bir büyümedir
- Fissüral dil Melkersson Rosenthal sendromu ile ilişkili olabilir.

9- Aşağıdakilerden hangisi gelişim dönemindeki ortodonti hastalarının teşhis ve tedavi planlaması için elde edilen rutin kayıtlardan (materyal) değildir?

- Ortodontik model
- Lateral sefalogram
- Cone-beam tomografi
- El-bilek filmi
- Panoramik film

10- Avülse olmuş bir diş için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- Kök gelişimini tamamlamamış dişlerde revaskularizasyon asla mümkün değildir.
- Kök gelişimini tamamlamış dişlerde revaskularizasyon mutlaka gerçekleşir.
- Avülse olmuş bir diş hemen endodontik tedavi yapıp alveol boşluğuna konmalıdır.
- Dişin kuru veya nemli ortamda getirilmesi önemli değildir, önemli olan yerine yerleştirme şeklidir.
- Kök gelişimini tamamlamış dişlerde splintin çıkarılmasını takiben endodontik tedaviye başlanmalıdır.

SDE Cevap Formu

(Doğru cevabı lütfen daire içine alınız)

1-	a	b	c	d	e	6-	a	b	c	d	e	Adı Soyadı	:	.....
2-	a	b	c	d	e	7-	a	b	c	d	e	TC Kimlik No	:	.....
3-	a	b	c	d	e	8-	a	b	c	d	e	Adresi	:	.....
4-	a	b	c	d	e	9-	a	b	c	d	e		:	.....
5-	a	b	c	d	e	10-	a	b	c	d	e	İmzası	:	.....

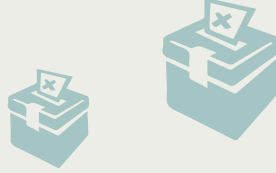
İZMİR DİŐEKİMLERİ ODASI
12. Bahar
Sempozyumu

1 - 3 Mayıs 2015

Green Nature Diamond Hotel - Marmaris

Delegasyon seçimleri tamamlandı

3224 sayılı yasada yapılması gereken değişikliğin Meclis'ten geçmesinin ardından Türkiye'de kurulu olan 34 dişhekimleri odası geçtiğimiz şubat ayı içerisinde genel kurullarını yaparak TDB Genel Kurulu'nu oluşturacak delegeleri belirledi.

Adana Dişhekimleri Odası
Hamza Gürsel Ağca
Serdar Ak
Hasan Boğa
Yücel Çulha
Adem Gonca
Mehmet Akif Özdemir
Ulvi Sevdî
Mehmet Turgut
Buket Uğuz
Hasan Yaman
Ankara Dişhekimleri Odası
Mehmet Murat Akkaya
Atilla Stephan Ataç
Ömer Engin Bulut
Hüseyin Eminoğlu
Dağhan Erbaz
Didem Kanber
Mustafa Cihat Sopacı
Ercan Sükut
Onur Şengün
Helin Aras Tek
Sibel Kepez Ülkü

Antalya Dişhekimleri Odası
Ahmet Erdem Erciyeslioğlu
Yeşim Erdek
Mehmet Caner Güleç
Ufuk İşman
Hacer Karaman
Ramazan Macit Karaman
Hüseyin Öney
Burak Tokgöz
Gökhan Yıldırım
Gassan Yücel
Aydın Dişhekimleri Odası
Mustafa Levent Baysoy
Günhan Eskicioğlu
İsmail Kurtuluş
Yeşim Odabaşı
Talat Kadir Sezgin
Hakan Uğur
Ömer Yetkiner

BALIKESİR Dişhekimleri Odası
Erhan Berkdemir
Bahaettin Dağlıoğlu
Okan Ergün
Zinnur Gündoğan
Aycan Kazanç
Kemal Terzioğlu
Funda Uğun
Bursa Dişhekimleri Odası
Alper Altay
Mehmet Aydın
Metin Bozkurt
Oktay Can
Özhan Çimer
Şenay Şen Çokbaskın
Ömer Kızılkaya
Oktay Somay
Ahmet Tunahan
Özlem Mutaf Yağcı

Delege seçimi neden ayrıca yapıldı?

2010 yılında İstanbul Dişhekimleri Odası 3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Yasası'nın TDB delegelerinin seçimiyle ilgili maddesinin temsilde adalete aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Anayasa Mahkemesi başvuru hakkı bularak 17 Mart 2012'de

Yasa'nın delege seçimleriyle ilgili maddesini iptal etti ve TBMM'ye yeni düzenleme için bir yıl süre tanıdı. Ancak bu süre içinde Meclis yeni düzenleme yapmadığı gibi Odaların normal genel kurul dönemi olan Nisan 2014'e kadar da bu değişiklik yasalasamadı. Bu nedenle dişhekimleri

odaları 2014 yılı genel kurullarında sadece Oda organlarının seçimlerini yapabildiler. Yasanın nihayet TBMM'den geçip 26 Kasım 2014'te yürürlüğe girmesinin ardından tüm Odalar sadece TDB delegelerini seçmek üzere genel kurullarını tekrarından topladılar.

Çanakkale Dışhekimleri Odası

Uğur Baykurt
M. Turgut Güzel
Sevgi Hüşan
Serhat Kuru
Neşe Savran

Denizli Dışhekimleri Odası

Gülbin Fakıoğlu Akıncı
Erol Çalhan
Korhan Dayan
Özgür Gürsel
İrfan Karababa
Ahmet Mert Nalbantoğlu
Mehmet Rıza Soytekin

Diyarbakır Dışhekimleri Odası

Emrah Ayna
Köksal Beydemir
Bozan Serhat İzol
M. Siddık Patnos
Yılmaz Sağır
Mustafa Tümerdem
Aslan Yiğit

Edirne Dışhekimleri Odası

Mehmet Çorbacı
Ayten Eren
Ömer Kökenli
Hüseyin Cahit Onur
Cemal Özocak

Elazığ Dışhekimleri Odası

Samet Ata
Kaya Demirdaş
Ali Oğuz Poyraz
İsmail Tunç
Ali Yıldız

Erzurum Dışhekimleri Odası

Yüksel Ayaz
Taner Başaran
Funda Filiz Kocamangil
Dursun Yeşilyurt
Mahmut Yılmaz

Eskişehir Dışhekimleri Odası

Metin Aktan
K. Günhan Alanoğlu
Cenk Ataç
Cahit Atışkan
Evre Baltalı
Ünsal Güler
Fahri Kavrut

Gaziantep Dışhekimleri Odası

Mehmet Orhan Hacıboncuk
İnsan Karşılığ
Mehmet Hakan Keresteci
Ömer Faruk Kolukısa
Mehmet Tamer Kutsal
Hilmi Öztürk
Oral Sökücü

Hatay Dışhekimleri Odası

Mithat Baklacı
Behiye Bolgöl
Adnan Girişken
Orhan Günal
Mehmet Güzelyurt
Ahmet Karbeyaz
Nahiddin Tumani

Isparta Dışhekimleri Odası

Baki Alpağan
Şükran Alpağan
Aşkın Daldal
Ahmet Örmeci
R. Naim Şenyurt

İstanbul Dışhekimleri Odası

Gülsüm Ak
Bora Bilgili
Serdar Çintan
Ahmet Aydın Demirer
Korkud Demirel
Seçkin Dindar
Neşe Dursun
Mustafa Düğencioğlu
Ayşegül Demirağ Erdebil
Ata Güçkan
Lutfi Gündoğdu
Ahmet Gürbüz
Ali Gürlek
Hasan Gürses
Harun Koca
Cenap Koşu
Cem Özkartal
Güler Sel
Mehmet Serdar Sıralar
Tülün Sönmezgil
Gülnehal Neslihan Yamalıoğlu
Halil Rifat Yüzbaşıoğlu

İzmir Dışhekimleri Odası

Ersin Atinel
Ece Eden
Kadir Tümay İmre
Mustafa Oral
Ertuğrul Sabah
Turgay Seçkin
İlkay Karademirci Ülkü
Yaman Yamangil
Uğur Yapar
Gökhan Yılmaz

Kahramanmaraş Dışhekimleri Odası

Mehmet Ağaoğlu
A. Ergun Aras
H. Ali Gedikbaşı
Yılmaz İspiroğlu
Çağdaş Yazıcıoğlu

Kayseri Dışhekimleri Odası

İlhan Karacalar
Alaattin Keykubat
Umut Kural
Ayfer Solak
Tamer Şenel
Tülay Tacettinoğlu
Gülay Yakupoğlu

Kocaeli Dışhekimleri Odası

Hasan Acar
Ahmet Cem Bakırcı
Bora Bayrak
Töre Genç
Reyhan Karaaslan
Zehra Nilgün Özyuva
Engin Tokmak

Konya Dışhekimleri Odası

Murat Aras
Faruk Ayhan Başçiftçi
Tayip Turan Ekinalan
Gürbüz Eldeniz
Naile Kıntak
Suphi Soğancı
Hüseyin Uzunoğlu

Malatya Dışhekimleri Odası

Ersan Boztepe
Murat Canbek
Serhat Çelik
Cumali Demirel
Gökmen Kenan Özdal

Manisa Dışhekimleri Odası

Övünç Atadil
Özay Erdoğan
Mustafa Ziya Özer
İlknur Simav
Saadet Yılmaz

Mersin Dışhekimleri Odası

Muharrem Armutlu
Nimet Bayraktar
Mahmut Cömert
Osman Erkan Özaydın
Fatih Sakar
Özcan Serin
Tuncer Taşkın

Muğla Dışhekimleri Odası

Zekeriya Doruk Alp
Erinç Ergin
Ali Rıza Ertürk
Barış Gireniz
Volkan Özdağ
Burç Taylan
Niyazi Yiğit

Sakarya Dışhekimleri Odası

H. Volkan Aşçı
Rahime D. Beleşoğlu
Samet Hacıoğlu
Abdülkerim Muti
Yeşim Saraç
Levent Şener
Sinem Gülsoy Usta

Samsun Dışhekimleri Odası

İsmail Altınörs
Hüsnü Çuhadar
Alper Dilek
Adnan Mısırlıoğlu
Osman Öney
Köksal Piyade
Suat Semiz

Sivas Dışhekimleri Odası

Hasan Abbasoğlu
Recep Ayalp
Musa Bahadır Bektas
Alkan Demirkan
Gürkan Murat Gürelik
Hasan Hüseyin Köşger
Mustafa Toyoğlu

Şanlıurfa Dışhekimleri Odası

Mehmet Çalağan
Bilal Doblan
M. Hamza Halıcı
Yusuf Küçük
Müslüm Saraçoğlu

Tekirdağ Dışhekimleri Odası

Emrah Gökhan Doğanca
Hakan Güneş
Ali İrfan Köseoğlu
Ertuğrul Üstek
Sinan Şahan

Trabzon Dışhekimleri Odası

Fatih Bülbül
Hüseyin Çevik
Mehmet Kayaalp
Mecit Özaydın
Hakan Uzun
M. Levent Yaltı
Mustafa Yıldız

Uşak Dışhekimleri Odası

Asil Börekçioğlu
Cenk Celep
Onur Mutlu
Ertan Yusufoğlu
Emine Güniz Yusufoğlu

Zonguldak Dışhekimleri Odası

Koray Demir
Ayşegül Koroğlu
Ahmet Ferhat Mısır
Süleyman Narlıoğlu
İrfan Okta

Amatör bir fotoğrafçının gözüyle

İstanbul

Fotoğraf, bir güvercin yuvasının görüntüsünü resmetme tekniğinden çoğaltma teknolojisine ve günümüzün dijital ortamına kadar ilgisinden bir şey kaybetmedi. Dijital makinaların yaygınlaşması ve bunun getirdiği teknolojik kolaylık sokakların fotoğrafçılarla dolduğu, sayısal ortamda milyonlarca fotoğrafın paylaşıldığı bambaşka bir dönem yarattı fotoğraf tarihinde.

Bu durum, yıllarını bu işe verenler nezdinde dijitalin kolay ulaşılabilir ve tüketilebilir olması, analog çekim ve banyo aşamasında duyulan haz vb. nedenlerle başlangıçta biraz olumsuz karşılandı doğal olarak. Ama hem yarattığı ekonomik-teknik fayda hem de analog çekimlerde olduğu gibi 'amatör', 'ileri amatör', 'profesyonel' ya da 'kompakt', 'ileri kompakt', 'SLR' çekimlerde sanatsal içerik anlamında köklü bir değişikliğe yol açmaması nedeniyle bir sorun olmaktan çıkmışa benziyor artık.

Ayrıca, amatör fotoğrafçılığın yaygınlaşmasını fırsat olarak görüp, onu anı belgelemesine, fotoğraf sanatının gelişimine katkı sunacak çabalarla desteklemek, kuşkusuz daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Böyle bir girişten sonra asıl konumuza gelelim... "Bir tekinin olgunluğa ulaşması için bir milyon yumurta üretten morina balığı" misali sokaklarını dolduran fotoğrafçılarıyla İstanbul, diğer şehirlere oranla çok zengin bir malzeme sunar insana; portreden bel-

Salacak'tan gün batımı...

Moda'dan Tarihi Yanmada

gesele, doğa-manzara fotoğraflarından mimari fotoğraflara kadar, tüm ana ve alt kategorilerde çekim yapacağınız sınırsız bir malzeme hem de... Yeter ki, yılın ya da günün doğru zamanında, doğru yerde olabilelim.

Rota belirlerken...

Günümüzde köprü, gökdelen vb. yapı çılgınlığının önümüze çıkaracağı bazı engeller olsa da rotamızı seçeceğimiz konu ya da konulara göre doğru planladığımızda, bu engeli aşmak çok zor

olmayacaktır. Bu planı tercihimize göre Bizans, Osmanlı, Rum, Ermeni, Musevi mirası eserler ya da hanlar, hamamlar, ibadethaneler, çeşmeler, konaklar, yalılar vs. gibi oluşturabiliriz. Fakat böyle bir rotayı -çok geniş bir alana yayılacağı için- hakkıyla bitirmek günler, haftalar alacağından, bölgelere göre ayırıp sokakları karış karış gezerek fotoğraflamak daha verimli ve keyifli olacaktır.

Gün doğmadan fotoğraf serüveni- ne çıkanlardan ve güneşin doğuşunu izlemekten keyif alanlardansanız, ma-

taranızdaki kahvenin kokusu eşliğinde Karaköy'den İstanbul'un uyanışını izlemekle başlayabilirsiniz. (Not: Bir fotoğrafçının karanlık ve tenha sokaklardaki güvenliği, daha çok kendi davranışları, önlemleri, gözlemleri ve o mekana uyumuna bağlı olduğundan bu konuya hiç girmiyorum)

Sizi birkaç saat sonra hiç bulamayacağımız, müthiş bir sessizlik karşılayacaktır. Bir de tenekede yanan ateşleri başında sohbet eden balıkçılar... Mavi karanlıkta tarihi yarımada ve >

İstiklal Caddesi,
günü erken saatlerinde
karnın soğunu hissettirmeyecek
bir güzellikte

Hali'yi (yeni yapılan köprü kadrajınızı bozduğundan, bunu başarmak kolay olmasa da) fotoğrafladıktan sonra duyacağınız ezan sesleri gün doğumunu en iyi izleyebileceğiniz yeri aratacak size.

Güneşin Anadolu yakasında belirme- siyle beraber, şehrin (u)yanışına tanık olacaksınız. İlk vapurun Kadıköy'den taşıyıp getirdiği martıların kanatlarındaki parıltılar gözlerinizi kamaştırca- cak. Dönüş yolundaki küçük balıkçı tekneleri, vapurdan inen insanların telaşı vs. size fotografik görünüp ayrıl- mak istemerseniz de daha çok yol var; Eminönü'nde yoğun kalabalıktan uzak nadir anları kaçırabilirsiniz.

Dev uyanırken...

Eminönü her fotoğrafçının mutlak uğ- rak yeridir. Çünkü hem biraz 'bizden' görünür, hem de nostaljik içeriği ile bi- raz turistik. 'Bizden olan' halini en iyi göreceğimiz anlar bu anlardır. Güver- cininden yem satıcısına, seyyarından Mısır Çarşısı esnafına kadar bu turistik mekanın bir film seti gibi güne nasıl hazırlandığına tanık oluruz. Fakat bu tanıklık çok uzun sürmez, çünkü "set" inanmayacağınız bir hızla hazır olur bir anda...

Balat sokakları, mahalle yaşamının
güzelliği ve renkliliğini yeniden
hatırlatıyor.

Artık kahvaltı için bir mola verebilir; hafif atıştırmalıkları yanımıza alarak, bir esnaf çay ocağında, hiçbir kafede bulamayacağımız lezzetteki bir çayla yaptığımız kahvaltının ardından fotoğrafa devam edebiliriz. Ancak, önü- müzde adeta uçsuz bucaksız bir derya olduğundan, önceden belirlediğimiz program dahilinde yürüyüşümüze de- vam etmek daha doğru olacaktır.

Galata'dan Tarlabası'na

Yönümüzü tekrar Karaköy'e çevirirsek, Bankalar Caddesi - Kamondo Mer-

divenleri - Galata Meydanı - Tünel Meydanı - İstiklal Caddesi - Cihangir - Tophane güzergahında kiliseler, sina- goglar, pasajlar, camiler, hamamlar, ya- kın dönem mimari eserlere örnek tarihi binalarıyla dolu sokaklar çıkar karşımı- za. Yakın döneme kadar fotoğrafçıların gözde mekanlarından olan Tarlabası ise "kentsel dönüşüm" adı altında yapı- lan yıkım nedeniyle bu güzergahta anı- lamayacak durumda neredeyse...

İstanbul'da fotoğraf çekmenin en güzel yanı ışığın sertliğine göre çekim alanımızı iç veya dış mekan olarak hızlı bir şekilde değiştirebilme esnekliği ver- mesidir. Tarihi Yarımada bu konuda tercih edilebilecek bir yerdir. Rotamızı bu alan içerisinde belirlemeye karar verdiğimizde, bunu da parçalı yapmakta fayda var. Zira, sadece Eminönü içeri- sinden çıkmak bir tam günü aşabilir.

Yeni Cami - Mısır Çarşısı - Tahta- kale - Mercan - Mahmutpaşa - Kapalı Çarşı - Beyazıt güzergahını izlediği- mizde cami, hamam, külliye gibi eser- lerin dışında çarşılar, hanlar, avlular bize fotografik açıdan bambaşka bir dünyanın kapılarını açar. Günümüz- de sadece uzakdoğudan getirilen ucuz ürünlerin satıldığı pazarlar, zamanında çok önemli ticaret merkezi olup >

Günün ilk saatleri Eminönü meydanında fotoğraf çekmek için çok ideal.

da artık hareketli bir ticari yaşam gözlenmeyen hanlar, kuytu köşelerinde zamanın izlerini bulacak gören gözler arar adeta...

Bir talandan artakalan

Beyazıt'tan Gedikpaşa yönüne ilerlediğimizde şehrin çok eski bir semtinin nasıl bir dönüşüme uğradığına tanık oluruz. Kadırğa sokakları, 6-7 Eylül'den yakın dönemin köy boşaltmalarına kadar, etnisite mühendisliğinin tüm izlerini taşır. Semt çok değişmiş olsa da, yeni sakinlerinin güler yüzlü bakışları eskilerini aratmaz. Fakat buranın da 'kentsel dönüşüm' uğrayarak, tarihi dokusunu tamamen yitireceğini görmek çok zor değil.

Samatya'ya kadar uzatabileceğimiz bu güzergahta bir geri dönüş rotası olarak, Ermeni Patrikhanesi - Eski Fransız Hapishanesi - Küçük Ayasofya - Cankurtaran - Sultanahmet - Gülhane - Sirkeci güzergahını belirleyebiliriz.

Bu güzergahın büyük bir kısmı çok bilinen eserlerden oluşsa da, ilk yarısında eski İstanbul'a dair -çok da farkedilmeyen- birçok iz bulunabile-

6.yy'a kadar giden bir geçmişe sahip olan , mozaik ve freskleriyle Bizans sanatının son dönemine ait en güzel örnekleri taşıyan Kariye Kilisesi, 1956 yılından bu yana müze olarak kullanılıyor.

ceğini söyleyebiliriz. Yeter ki, sokaklarımızı bizi götüreceği sesleri takip edelim.

Yarımadanın Haliç'e uzanan kısmını gezebilmek için rotamızı Edirnekapı'dan başlatabiliriz. Mihri-mah Sultan Camii - Kariye Müzesi - Güvercin Pazarı - Tekfur Sarayı - Anemas Zindanları - Blaherna Ayazması - Balat - Fener - Cibali - Zeyrek - Süleymaniye - Eminönü güzergahı uzun olması nedeniyle yorucu ama Bizans'a uzanan tarihi yapılar dışında, önemli kilise ve sinagoglar, sur içinde çeşitli tarihi kapılar ve kitabelerle karşılaşacağınız, eski sakinlerinin izlerini bulabileceğiniz, sokakları hayat dolu çok keyifli bir rota. Sahile doğru inen yokuşlarda Haliç'e tepeden bakan bir seyir noktasında vereceğiniz bir mola tüm yorulduğunuzu unutturacaktır. zaten.

Gün batımını nereden görmeli?

Hangi rotayı izlersek izleyelim, günün sonuna geldiğimizde İstanbul'un fotoğraf saatinin henüz dolmadığını farkederek, hemen gün batımı

Kapalıçarşı girişinde , gümüş işlemeciliği ile bilinen Kalcılar Han'da Yunanistan'daki bir kilise için ikona yapılıyor

için kendimize bir yer ararız. Anadolu yakası kıyıları bunun için en uygun yerdir. İstanbul'u ünlü tarihi silüetiyle birlikte gün batımında fotoğrafılamak istiyorsak da Salacak sahilini tercih edebiliriz. Hangi noktadan bakarsak bakalım, kadrajınızı doldurabileceğiniz birçok obje ile karşılaşacak ve hiçbir karenizin diğerine benzemediğini göreceksiniz. Gün batımı sonrasında ise İstanbul'un her köşesi ayrı güzellikte bir gece manzarası sunacaktır size. Hava kirliliği ve nemin etkilerinden tamamen uzak bir gece fotoğrafı için ise lodoslu bir havayı tercih etmek doğru olacaktır.

Her mevsim, her gün -hele bir de kar veya sis armağan ettiği cömert bir gününe denk gelerseniz- ayrı bir sürprizle çıkar İstanbul, fotoğrafçıların karşısına... Bahsettiğimiz rotalar dışında, bir zamanların sayfiye yeri olan Anadolu yakasının tarihi semtleri, Adaları, Boğaz sirtlarında yapılaşmaya direnen eski semtleri, kentsel dönüşüm kısılcındaki gecekondular mahalleleri, kuş ve doğa fotoğrafları çekmeye müsait köyleriyle İstanbul, güzelliğine ve günün yokedilişine tanıklık etmemiz, belgelenmemiz için kucağında sürprizleriyle bekliyor bizleri... <

1583'de yapımına başlanan ve çeşitli yangınlardan sonra Karamanlılar cemaatinin yardımlarıyla 1901'de ibadete açılan , Kumkapı Aya Kırçaki Rum Ortodoks Kilisesi

Futudent HD

Medikal kamera

Futudent HD Medikal kamera Finlandiyalı dişhekimlerinden geliştirilen nesil mini kaset sistemidir. Ağır-sadece 16 gr olan

kamera dental lup, kafa bandı veya özel ataçmanı ile diş ünitesi, reflektör, masa gibi belirlenen yüzeylere kolaylıkla monte edilerek kullanılabilir. Ayak pedalı ile kontrol edilen kamera çalışma esnasında HD video kaydı ve fotoğraf çekimi yapılmasını sağlar. Özel yazılımı ile yapılan kayıtlar Futudent Cloud hizmeti ile internet ortamına yük-

lenerek paylaşılabilir.

Eğitim kurumlarına yeni standartlar getiren kamera sistemi ile eğitimciler kendi görüş açılarından vakaları kaydederek öğrencileri ile etkili iletişim kurarken, öğrenci uygulamalarını yakınlaştırılmış şekilde iz-

leyip takip edebilir. Akademik çalışmalarda vakalar fotoğraf ve video olarak operatör gözünden kaydedilerek mesleki uzmanlarla paylaşılabilir. Cloud hizmeti ile kullanıcı video arşivine dünyanın herhangi bir yerinden ulaşabilir.

Ünaldı Medikal

Tel: 0.212.621 32 71

DENTSPLY'dan ikinci OwnEvent

Geçtiğimiz Eylül ayında yapılan ilk etkinliğin ardından DENTSPLY Türkiye 27 Şubat'ta ikinci **OwnEvent** konferansını gerçekleştirdi. İstanbul'da düzenlenen etkinliğe

Türkiye'nin farklı illerinden gelen 150 dişhekimisi katıldı.

Açılış konuşmasını yapan DENTSPLY Türkiye Ülke Müdürü **Murat Altan** şimdiye kadar daha çok endodontik te-

daviler üzerine eğitim ve kurslar düzenleyen DENTSPLY'nın, CeramX One ürün grubuyla birlikte restoratif tedavi etkinlikleri de düzenleyeceğini belirtti. 'Anterior ve Posterior Kompozit Restorasyonlar' konulu etkinliğin ana konuşmacısı Engin Taviloğlu'ydü. Programda yer alan workshop ve uygulamalı kurslara katılan dişhekimleri

SDR bulk fill kompozit, Palodent Plus matrix sistemi ve CeramX One kompozit ürünlerini deneme fırsatı buldular. DENTSPLY Pazarlama Müdürü Dişhekimisi Arzu Öztaş, OwnEvent etkinliklerinin önümüzdeki dönemde de devam edeceğini söyledi.

DENTSPLY Türkiye
Tel: 0.216.302 29 30

Sirona'dan Antalya'da bilimsel toplantı

5 Şubat 2015 tarihinde Sirona'nın sponsorluğunda Antalya'da bilimsel bir etkinlik düzenlendi. Toplantıda Prof.Dr. Kıvanç Akça, '**Implant Dişhekimliğinde Biyomekanik**' konulu konuşmasında, implant vakalarının sınıflandırılması, osseointegrasyon ve kemik içi implant stabilizasyonu, implant yerleştirme ve yükleme protokolleri, implant destekli sabit restorasyonlarda protetik planlama prensipleri, implant-dayanak ilişkisi ve önemi, dijital dişhekimliği ve implantoloji konularına değindi.

Sirona Tel: 0.216.688 36 72

Moderatörlüğünü Prof.Dr. Selim Pamuk'un üstlendiği '3X Toplantısı'nda Dr. Guy Goffin de 'Biyofilm Kontrolünde Güncel Yaklaşımlar' başlıklı bir sunum yaptı.

Ağız ve diş sağlığında yeni perspektifler

Ağız ve diş sağlığında yeni perspektiflerin konuşulduğu **3X Toplantısı**, 28 Ocak günü İstanbul Zorlu Center Raffles Hotel'de **İpana** ve **Oral-B**'nin ev sahipliğinde yapıldı.

Türkiye'den ve dünyadan uzmanların katıldığı 3X toplantısı ismini, alanlarında uzman üç konuşmacının ağız ve diş sağlığında büyük önem taşıyan üç başlığı **-planlama, bakım/koruma, estetik-** irdelemesinden alıyor.

Moderatörlüğünü **Prof.Dr. Selim Pamuk**'un üstlendiği ve çok sayıda dişhekiminin katıldığı toplantıya TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel de katıldı. P&G Türkiye ve Kafkasya Yönetim Kurulu Başkanı **Tankut Turnaoğlu**'nun konuşması ve **Dr. Galip Gürel**'in 'Tedavi ve Planlama' konulu sunumuyla başlayan toplantıda **Dr. Guy Goffin**, 'Biyofilm Kontrolünde Güncel Yak-

laşımlar' konusuna değindi.

Dr. Adam Boulding'in canlı demonstrasyonlar eşliğinde anlattığı ağız ve diş sağlığında kimyasal etkinin önemiyle ilgili bilgiler katılımcıların ilgisini çekti.

Dr. Gürel, toplantının son konuşmasında **'Estetikte Beşinci Boyut'** sunumuyla güncel estetik yaklaşımları paylaştı ve **'Visagism'**den bahsetti.

İpana ve Oral-B yetkilileri dişhekimlerinin beğeniyle karşıladığı ve İpana'nın marka yüzü olan Ezgi Mola'nın da renk kattığı toplantının, gelen talepler doğrultusunda her sene tekrarlanması planlandığı belirtilti.

Ortak projeler de açıklandı

İpana ve TDB'nin birlikte hayata geçireceği projelerden ilki

olan **Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Araştırmaları Teşvik Ödülü** de toplantıda duyuruldu. Türkiye'de Koruyucu Ağız Diş Sağlığı alanında yapılan bilimsel araştırmalar bilimsel bir kurul tarafından değerlendirilecek ve ödüllendirilecek. Ödül kazananlar 28-30 Mayıs 2015'te yapılacak TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde açıklanacak.

Türkiye çapında bir farkındalık programı başlatmanın amaçlandığı ikinci projede ise altı büyük kentte dolaşacak **Ağız Diş Sağlığı Mobil Kliniği**'nde bireylerin ağız içi muayeneleri gerçekleştirilecek.

12 kişiye

ULTRADENT
PRODUCTS, INC.

Opalescence Tréswhite Supreme Kit

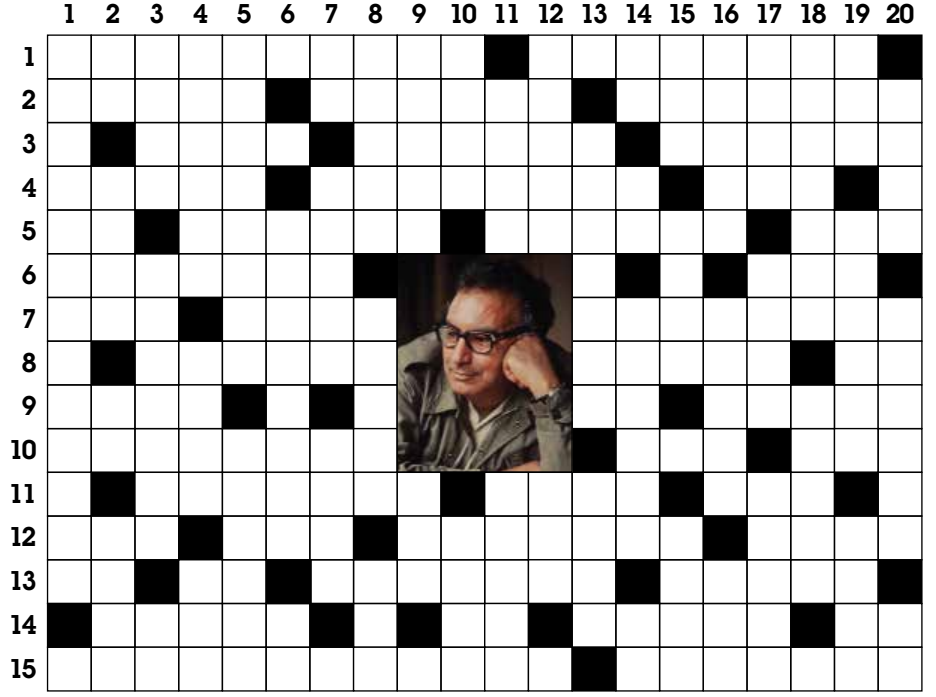
Enameli
güçlendirici
formülü ile
hazır kaşık
ev tipi beyazlatma

%10 hidrojen peroksit içerir. Hazır kaşığı sayesinde ölçü almaya, model dökmeye veya plak hazırlamaya gerek kalmaz. Günde 30-60 dk arası kullanılır.

Doğru yanıtı **1 Mayıs 2015**

akşamına kadar **0.212.327 84 43** nolu faksa ya da sayfayı tarayarak **nisaniletisim@gmail.com** adresine (konu kısmına 'bulmaca' yazarak) gönderen okuyucularımız arasından yapacağımız çekilişle 12 okuyucumuz **Güney Diş'ten 2 adet Opalescence Tréswhite Supreme Kit** kazanacak. Hediyeğiniz kargoyla adresinize teslim edilecek.

Ad-soyad: ..... Telefon: .....

Adres: .....

..... İl: .....

TDB Sicil No: ..... e-posta: .....@.....

SOLDAN SAĞA

1. Geçtiğimiz 28 Şubat'ta yitirdiğimiz büyük romancı • ... Senar, 8 Şubat'ta yitirdiğimiz sanat müziğinin divası
2. Yunan klasik devrinde, sitenin işlerini konuşmak için halkın toplandığı alan • Üzerine iplik, tel vb. sarılan, eksenli boyunca delik silindir • Akarsular tarafından taşınan parçaların elverişli yerlere birikmesiyle meydana gelen tortular
3. Doğu Karadeniz bölgesine özgü yelkenli bir tür kıyı teknesi • Saniyenin altmışta biri • Hannah ... (1906-1975),

Totalitarizmin Kökenleri'nin yazarı Alman siyaset bilimci
4. ABD'nin Florida eyaletinde bir kent • Eski dilde, kurtarıcı • Yarı yanmış odun
5. Akıl • Edirne'nin bir ilçesi • Irak'ta bir kent • Levha haline getirilmiş metal
6. Demis ..., geçtiğimiz 25 Ocak'ta yaşamını yitiren Yunan şarkıcı • Genellikle işlemelerde kullanılan, gümüş parlaklığında iplik vb.
7. Matbaacılıkta bilgisayardan doğrudan kalıba aktarma teknolojisine verilen ad (kısaltma) • Bildirme, anlatma • Bir sanat eserinde fon
8. *Araklı'dan*

Yomra'dan gel gidelim ... (Karadeniz türküsü) • Albert ..., 2011-2014 arası Galatasaray'da da oynayan İspanyol futbolcu • ... Roberto, uzun yıllar Bayern Münih'te oynayan Brezilyalı futbolcu
9. Vücudun herhangi bir yerinde çıkabilen içi su dolu kesecik • Trabzonspor'u simgeleyen harfler • Gökçeada
10. Krallık • Cahit ... (1910-1997), dünyaca ünlü matematikçimiz • Kars yakınlarında antik kent
11. Hz. İsa'nın yediği son yemeği anmak için kilisede ekmek ve şarapla yapılan ayin • Güney Afrika'da bir nehir • Kenya'nın plaka işareti
12. İslam'ın iki ana kolundan biri • Dolaylı olarak anlatma • ... Ülkesi, Andrzej Wajda'nın 1975 yapımı filmi • Bir ülkeye girmek için yetkili makamlardan alınması gerekli izin
13. Özbekistan'ın internet uzantısı • İsim • Bir şey yapmayı üstüne alma, üstlenme • Rusya'nın Karadeniz sahilinde bir kenti
14. Behçet ..., Sivas katliamında yitirdiğimiz şair • Uluslararası Af Örgütü • ... Adın, Galatasaraylı futbolcu • Helyumun simgesi
15. 7 Ocak'taki terör saldırısında 7 çizeri öldürülen Fransız mizah dergisi • Büyük bir işin bir bölümünü üstlenen alt yüklenici.

145. sayının çözümü

1	K	A	F	A	M	D	A	B	İ	R	T	U	H	A	F	L	İ	K	E
2	A	B	A	D	A	N	İ	T	A	A	T	N	İ	C	H	O	L	S	
3	R	E	V	İ	R	A	S	İ	S	T	A	N	Ğ	L	A	O	S		
4	A	S	O	M	O	R	İ	N	A	H	A	M	M	A	L	L	E		
5	M	R	U	A	M	K	A	T	E	M	K	A	R	A	İ	N			
6	A	S	İ	R	E	A	L	I	V	E	S	A	T						
7	Z	A	K	A	R	N	E	K	İ	R	K	M	A	D					
8	O	K	K	A	T	A	T	K	O	B	A	N	E	E					
9	V	A	R	İ	D	A	T	E	L	E	R	U	İ	M					
10	R	İ	Y	A	A	L	M	A	L	A	B	A	D	İ					
11	C	İ	G	Ü	L	İ	O	S	E	T	Y	A	A	A	M	İ	R		
12	N	E	A	L	Y	O	U	N	Ğ	E	L	A	A	R	B	A	T		
13	E	N	A	O	M	İ	Z	A	N	K	A	R	A	M	A				
14	B	A	N	R	N	S	İ	O	N	Y	Ü	K	S	E	L	İ	Ş		
15	U	Ç	A	R	I	M	E	R	Z	İ	F	O	N	A	M	E	N		

145. sayı armağan kazananlar

- Turhan Atalay - **Istanbul**
- Muzaffer Baloğlu - **Gaziantep**
- Salim Bayram - **Mersin**
- K.İbrahim Canıgür - **Burdur**
- Sinem Çelebi - **Muğla**
- Hülya Doyumur - **İzmir**
- Hayriye Dönmez - **Ankara**
- Esra Ince - **Adana**
- Şerife B. Özdemir - **Istanbul**
- Funda Ugün - **Balıkesir**
- Sabahattin Ülger - **Antalya**
- Aynur Ürkmez - **Tokat**

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Yaşar Kemal'in Kimsecik üçlemesinin ilk kitabı 2. Gümüşün simgesi • Kırmızı, acı biber • İran'ın plaka işareti • Açıklama 3. ... Arveladze, Kasımpaşaspor'un teknik direktörü • İsveç'in güneydoğusunda bir kent • Şaşkınlık belirten bir söz 4. Üç Silahşörler'den biri • Binek atı kullanan asker • Otomobillerde patinaj önleme sistemi 5. Daha üstünü bulunamayan • Aşırı olmama durumu, ılımlılık 6. Kozmetik olarak bronzlaşma sağlayan cihaz • Nikaragua'nın internet uzantısı 7. İlaç • Herhangi bir olayın yol açtığı tahribat • Er, onbaşı ve çavuşlara verilen genel ad 8. Genellikle halkın yarattığı, olağanüstü olayları anlatan edebî tür • Delbert Mann'ın 1955 tarihli dört Oscar kazanmış filmi • Tıpta otoimmün hepatit hastalığını belirten kısaltma 9. Amerikan tohumundan yurdumuzda üretilen bir pamuk türü • ... Gardner, 50 ve 60lı yılların ünlü Hollywood yıldızı 10. Şehzadelerin özel eğitmenleri • Moby Dick'in ünlü kaptanı 11. Zarara uğrama tehlikesi • ... Halilhodziç, Boşnak asıllı Fransız teknik direktör 12. Başkalarının için yüze geçirilerek kullanılan yapma yüz • Atmosfer üstü basınç birimi 13. Amelia ..., Atlas Okyanusu'nu uçakla tek başına geçen ilk kadın pilot • En kalın ve tok tonlu kadın sesi 14. Güney Afrika'nın plaka işareti • Ters, Kriptonun simgesi • Kitapçık • Litvanya'nın internet uzantısı 15. Bir göz rengi • Bir devletin egemenliği altında bulunan toprakların tümü • Hindistan'da prenslere verilen unvan 16. Kalp • Belirli bir günün, olayın bir önceki günü • Argoda 'git buradan' anlamında kullanılan bir kelime 17. ... Montand (1921-1991), Fransız aktör ve şarkıcı • İstenmeyen elektronik posta • Yarıdakçı 18. Giresun'un bir ilçesi • Herhangi bir yarışta, birbirini geçmeye çalışan kimseler 19. Ters, Rusya'da bir nehir • Dünyanın en büyük debiye sahip nehri • Irak'ın kuzeyinde Kürdistan Bölgesel Yönetimi'ne bağlı bir kent 20. Dünyanın birçok yerinde kullanılan bir TV renk kodlama sistemi • ... Araz, 2009'da yitirdiğimiz oyun yazarı • Bir şeyin kısa kenarı.

Kongre Kurs Sempozyum

37. Asya-Pasifik Dişhekimliği Kongresi
3-5 Nisan 2015
Singapur
apdentalcongress.org

Ankara Dişhekimleri Odası
14. Bahar Sempozyumu
9-12 Nisan 2015
Girne - Kıbrıs
bahar@vitrintur.com.tr

Balkan Stomatoloji Derneği
20. Kongresi
23-26 Nisan 2015
Bükreş - Romanya
www.e-bass.org/20thcongress/

Samsun Dişhekimleri Odası
11. Bahar Sempozyumu
25-26 Nisan 2015
Yelken Kulüp - Samsun
www.samsun-dho.org

İzmir Dişhekimleri Odası
Uluslararası Bahar Sempozyumu
1-3 Mayıs 2015
Marmaris - Muğla
www.izdokongreleri.com

TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi
28-30 Mayıs 2015
İstanbul
www.tdbkongreleri.com

Dünya Dişhekimleri Birliği (FDI) 103. Kongresi
22-25 Eylül 2015
Bangkok - Tayland
www.fdiworldental.org

47. CED-IADR Toplantısı
15-17 Kasım 2015
Belek - Antalya
www.ced-iadr2015.com

Satılık

Muayenehane aletlerim satılıktır.

Tel: 0.535.284 88 58

The poster features a blue and white geometric background. At the top left is the TDB logo. In the center, the number '21' is prominently displayed in a large, stylized font. To the right of the '21' is the text 'İstanbul 2015' in a red, handwritten-style font. Below the '21', the text 'TDB Uluslararası Dişhekimliği Kongresi' is written in a bold, sans-serif font. Underneath this, the dates '28-30 Mayıs 2015' and the location 'İSTANBUL' are listed. At the bottom right, there is a red box with the text 'Expodental 2015' and the website 'www.tdbkongreleri.org'. The background also includes faint illustrations of Istanbul landmarks like the Hagia Sophia and the Bosphorus Bridge.